

КРАСИМИР БАЧКОВ

ИМА ЛИ ЖЕНА – ИМА И БЕЛЯ

РАЗКАЗИ

ДОБРИЧ
2016

КРАСИМИР БАЧКОВ

Има ли
ЖЕНА-
ИМА И · Разкази ·
БЕЛЯ

КРАСИМИР БАЧКОВ

ИМА ЛИ ЖЕНА - ИМА И БЕЛЯ

Сборник с разкази

Българска, първо издание

© Красимир Бачков, автор. Всички права запазени.

© Издателство „Илия Вълчев“, iliyavalchev.com, корица и оформление

Драгомил Георгиев, редактор

Сдружение на писателите в Добрич, издател

ISBN 978-619-90149-7-4

Август, 2016 г.

СДРУЖЕНИЕ НА ПИСАТЕЛИТЕ В ДОБРИЧ
2016

ДЖИМАЛУГМА

На Елка Няголова

Аз пък не съжалявам, че живея в България! Добра или лоша, тя е родината ми и както не можем да избираме родителите си, така не бива да се сърдим на късмета, че е избрал да се родим точно тук. Ако бях прогледнала за пръв път на Северния или Южния полюс, по-добре ли щеше да е? Миналата година завърших гимназия и сега работя като касиерка, за скромна заплата в един хипермаркет. Сигурно защото съм още доста млада и недотам поумняла, харесвам и родината, и сънародниците си! Имала съм случаи да се убедя, че и най-лошите хора могат да вършат добри неща, затова не се отчайвам, а вярвам в тях.

Ето, например Серж. Това не е френско или руско име. Родителите му го кръстили Сержант, все едно е някакво куче. Винаги е намусен и не говори с никого. Още първия ден като дойде в магазина се скарахме. Понеже работи като охранител, аз не се сдържах и отбелязах, колко добре му ляга името. Според мен щеше да е по-добре да се казва Рекс или Шаро, но явно техните са искали да е позидигнат в служебната йерархия. Той стисна зъби и само процеди:

— А ти си Джималугма!

— Ей, че си неграмотен! – присмях му се, както ми е навик – Казва се Джомолунгма и е висок връх някъде в Китай или Непал. Чувал ли си за планината Хималаи, пазачо?

— Ти не си Джомолунгма, а Джималугма, щипалке! Същество, крайно неприятно и опасно. Точка!

Той като искаше да приключи разговора, все завършваше с „точка“ накрая. Сега трябва да призная, че новият охранител бе симпатяга. Не бе никакъв мускулест мъжага, но с черната си като на виецнамец коса и зелени като на котарак очи, умееше да магьосва. Половината от продавачките и половината от касиерките, включително и аз, нямаше да откажем, ако ни бе поканил на среща извън магазина. Само, че не го правеше, каквито и аванси да му пускаха момичетата. Аз не се въздържах и един ден направо го

запитах, да не е гей. Вместо да се разсърди, той запита:

— Къпала ли си се през лятото, в студена планинска река?

— Не съм. Ще ме заведеш ли някой път?

— Джималугма, ти си реката! Точка!

Ей такива ни бяха разговорите с него. Аз все повече се влюбвах в това дърво, но той или не забелязваше, или си бе дръвник по природа. А не ставаше да му се метна на врата или нещо такова. Все пак съм момиче и дори жена, нали!

През последните две седмици в магазина всеки ден идва едно странно семейство. Мъжът е доста възрастен, жената – на средна възраст и с тях едно много сладко момченце. Личи, че са бедни хората. Обикновено пазарят хляб, мляко или памперси на детето. Иначе са чисто и спретнато облечени. Обикалят между щандовете по час – два, без да купуват нищо. Днес чух шефа на охраната да предупреждава Серж, че мъжа винаги открадвал по малко бадеми, които после давал на детето да яде, докато се разхождат из магазина. Откакто е пристигнал при нас, Серж залови доста нарушители. Стана ми кофти, че идва ред на симпатичното семейство. Майката приличаше на лястовичка с японските си очи и много сладко гушкеше малкия непослушник, а бащата ги гледаше с такова нямо обожание, че чак ми прималяваше. Искаше ми се вече и аз да си имам някого, с когото да се гледаме така. Обаче както казва мама, когато я ядосам, а това се случва непрекъснато, съм била опърничава коза и никога няма да ме изтърпи и ден дори. Вярвам и, защото самата аз понякога не мога да се търпя.

Като ми свърши смяната на обяд, влезе семейството с детето. В първия момент ми се прииска да ги предупредя, да не приближават до бадемите. После размислих и се отказах. А ако не бе истина твърдението на охранителния шеф? Нали щях да обидя тези симпатични хора! Взех си сандвича за обяд и влязох в стаята на охраната, да погледам на мониторите какво ще се случи. Наглият шеф дори ми предостави въртящ се стол за удобство и мазно се опита да ме сваля. Не му обърна внимание. Май всеки мъж в магазина, с изключение на Серж, се е пробвал безуспешно да ме вкара в леглото.

— Гледай сега какво става! – посочи шефа на охраната към един от мониторите. Семейството с детето приближи до щанда с ядките и мъжа си гребна няколко бадема. Едва ли бяха много, защото ги държеше в едната си шепа, от която даваше на детето да яде.

— Че това да не е кражба? – опитах да омаловажа случката аз.

— Дори е много гадна кражба! – натърти охранителния бос – Всеки ден тоя пейзан дава на детето си да яде бадеми от щанда! Предупредих Серж, но да видим дали е разбрал!

В този момент Серж се появи до мъжа и нещо му каза. Горкият човек сякаш се смали, докато отваряше шепата си. От увеличението на камерата се видяха точно три бадема. Серж ги прибра и сурово го изгледа. С наведена глава мъжът последва жена си, която буташе количката за пазаруване, с детето вътре. Серж отиде до бадемите, напълни една кесийка и ги маркира на щанда. През цялото време камерата го следеше. Като излязоха от касите, Серж приближи семейството и отзад пхна кесийката с бадемите в джоба на палтото на мъжа.

— Е, сега изгоря, надменно копеле! – потърка ръце шефа на охраната и взе микрофона – Охранителят Сержант Димитров да се яви в служебната стая!

Аз стоях като попарена и само гледах какво се случва. След малко вратата се отвори и Серж мълчаливо влезе. Началникът му започна да се разхожда напред – назад и да се прави на важен. Упрекна го в неизпълнение на задълженията му и бе особено възмутен от това, че бе пуснал пакетчето с бадеми в джоба на бащата.

— Какво правиш ти, бе? Поощряваш крадците ли?

— Аз съм платил бадемите и той повече няма да прави така! – отвърна безучастно Серж.

— Трябва да си много глупав, ако вярваш в това! – съвсем се разбесня шефа му – Уволнен си! Сваляй униформата и се махай!

Серж се усмихна студено:

— Приключих тук! Точка! – обърна се и излезе. Аз не се сдържах и запитах шефа, защо не се гръмне с пистолета, който толкова гордо носи на кръста си. После хукнах след Серж. Намерих го в подземния паркинг, където точно се качваше на един черен мотор. Заставах пред мотора и разперих ръце. Не знаех какво да му кажа, но ужасно се страхувах, че ако сега тръгне, повече няма да го видя. За пръв път Серж се усмихна топло, обърна се и взе една каска от кутията зад мотора. Подаде ми я, сложих я на главата си и се метнах на задната седалка. До сега не се бях возила на мотор и ми бе много интересно. Излязохме от подземния паркинг, като в приказките от някоя долна земя. Навън слънцето грееше, виждаха се разцъфнали дървета, а мотора ръмжеше тъй възбуждащо, че

стиснах с все сила Серж. Бях го обгърнала с ръце и така, в майския ден бях готова да ме отведе, както се казва в подобни случаи „до края на света“!

Не знам колко летяхме с този щур мотоциклет. По едно време Серж намали и се спусна до брега на малка река. Слязохме от мотора и приседнахме върху гъста, свежозелена трева. Реката ромолеше кротко и омайващо. Чувствах се като пияна или дрогирана. Всичките ми сетива се бяха изострили. Чувах жуженето на пчелите край нас, вдишвах свежия въздух, а близкото възвишение на планината се открояваше детайлно, на фона на синьото, като от детска приказка небе. Серж приближи до водата и гребна с шепи. Пи, а после ме опръска. Дойде при мен, скъса стрък дива лайка и каза:

— Трябваше!

— Какво трябваше, Серж?

— Трябваше да ви сравня все пак! Но още не знам, коя е по-хубава! Реката или ти?

Изведнъж се почувствах спокойна и силна. В очите на Серж съзрях нещо подобно, като в погледа на бащата – крадец на бадеми, когато гледаше жена си и детето.

— Не знаеш ли, Серж? Сигурен ли си, че не знаеш?

Хората изобщо не подозират, че най-чаровни са усмивките на сърдитковците. Българите не знаят, че най-красивата и скъпа земя на света, е родината им! Вървят из нея като забързани мравки, карат се, смеят се и не разбират, как тя иска само да я обичат! Нищо повече! Както впрочем го искаме всички ние.

ЗАХВЪРЛЕНИ ДУШИ

Острият къс скала, наречен кой знае от кого „Чепкалото“, стърчеше самотно в равнината, а зад него червено-мораво догаряше слънцето. Дядо Цвятко погледна към долния вратник. По това време трябваше да се приберат козите. До миналата година в селото имаше козар, който ги пасеше. С последния сняг в края на зимата кучешка глутница го разкъса и вече никой не се нае да върши тази работа. Сега стадото си ходеше само, предвождано от пръча Мигльо. Сутрин излизаха по едно и също време, през деня пасяха Бог знае къде, а привечер огласяха селото с провлаченото си – Мееее! – и връщаха усещането за живота, който си бе вече отишъл от тук.

Като есенни листа няколко мъже и жени на преклонна възраст все още се поклащаха из прашните, и пусти улици на селото. Откъм края на улицата се чува хлопките на стадото. Двете бели кози на стареца влязоха в двора и заприпкаха към него. Той им даде по шепа царевица и тръгна да затвори портата. След отминаващото вече стадо бавно вървеше някаква жена. Дядо Цвятко се загледа в нея, с надежда да я познае, а тя като наближи се спря и запита:

— Да има в селото ви свободна къща?

Той се побара по жълтия от цигарите мустак и отвърна с въпрос:

— Защо ти е?

— Дом търся! Няма къде да живея.

— Ха! Че как тъй?! – закашля се от възмущение той – В чужда къща да влезеш непоканена? Пък и да е свободна къщата, нали си има стопанин нейде?

— Ех, стопанин! – махна с ръка жената – Щом е зарязал къщата на произвола, какъв стопанин ще е той?

— Такъв, законен!

— Какъв закон, бе старче? – засмя се жената и свали кърпата от главата си. Косата и бе вързана на дебела плитка и скрита под яката на палтото. Лицето и бе загоряло и на него светеха две ярки, като зелени сливи очи. Беше по-млада, отколкото изглеждаше. –

Те баш министрите и депутатите най-много нарушават закона, ти си тръгнал на село да го дириш!

— Тъй то! – плюна на земята старецът – Навъдиха се хайдуци, зер! Като няма сговор и управлява в една държава, тъй става!

— Кажи сега! – кротко помоли жената – Коя къща е свободна в селото?

— Не знам, булка! Таквоз не ме питай! – обърна гръб той и тръгна да се прибира. Жената въздъхна, понечи да продължи по улицата, но се спря и извика:

— Що не ме вземеш при тебе? Ще ти готвя, ще ти пера вместо наем! А?

Старецът спря сред двора. Бавно се обърна и бръкна в елека за цигарите. Запаля и с присвити очи отвърна:

— Сам си готвя и пера, вече дванайсет години! Не ме придумвай, на тая възраст да ставам за резил!

Жената стисна решително устни и бавно приближи. Съвсем тихо каза:

— И аз съм сама на този свят! Къщата, сина си – всичко загубих! Да не мислиш, че много ми се живее! Дори пенсия нямам, щото нямам години още! Ха, вземи ме, де!

— Чакай! – подръпна смутено мустак старецът – А какво ще кажат хората?

— Хората?! ... – лоша усмивка изкриви лицето на жената – Хората гледат само сеир! Когато ти трябват, никакви ги няма! Да те убият през деня, никой няма с пръст да ти помогне! Мърша сме вече .... ние, хората! Това е истината!

Дядо Цвятко с трепереща ръка драсна клечка кибрит и запаля загасналата си цигара. Примижа с едното око и запита:

— А ако ти посегна? Млада жена си и като нищо ще ме вкараш в грях! Аз може да съм стар, но всичко ми е в ред.

Жената с едно движение изкара и разпусна плитката си. Косата и се разля буйно по раменете. Бавно свали дебелото си зимно палто и го пусна до краката си. Беше средна на ръст, с гърди повнушителни, отколкото можеше да се предположи, благодарение на мохерната фланела, плътно прилепнала по тялото и. Кръста и бе тънък, а ханша широк и заоблен като гъдулка. Жената съвсем съзнателно се изпъчи. Постоя малко с присмехулни искри в очите, после се наведе и вдигна дрехата. Очите и го гледаха обещаващо, и стареца не издържа:

— Пущина си ти, а не жена! Беля ще си докарам с тебе!

— Няма! – кротко отвърна тя – Ще се родиш с мен, човече! Вземи ме! А колкото до това ..... да ми посегнеш ..... не мисли! От три години никой не ми е посягал. Само като си помисля за това и ми прималаява. .... Краката ще ти мия, ако ми посегнеш!

Старецът се изкашля без нужда, въздъхна и я изгледа изпод увисналите си вежди:

— Как ти е името?

Смуглата кожа по лицето на жената потъмня, а очите и станаха още по-зелени. Тъмните устни едва се отвориха:

— Анифе!

— Ха! – спонтанно реагира старецът – Да не си циганка?

Жената стисна зъби, долната и челюст рязко се очерта, докато глухо запита:

— Защо? Това променя ли нещо?

— Не, не! – вдигна ръце, сякаш се оправдаваше старецът – Много чисто говориш български, та те помислих от нашите!

— Нашите, ... вашите! – поклати глава тя – Колко сме глупави ние хората, човече! Делим се, а защо .... не знаем. .... Не съм циганка! Туркиня съм. Живях с българин, родих му син и нашите ме прокудиха. Заедно я карахме петнайсе години, но един ден моя човек катастрофира, като се връщал от работа. Останах сама с детето. Ходех по цял дан на работа, а то – на улицата. Подлъгали го един ден дилърите. Започна да взема и да продава наркотици. Забърка се толкова, че трябваше да продадем апартамента, за да излезе от кашата. Уж се бе оправил, но взел отново от оная отрова и си отиде от свръх доза. Беше преди три години. От тогава обикалям. Спала съм къде ли не, яла съм каквото намеря, бъркала съм в кофите за смет и съм събирала отпадъци от пазара. Станах като улично куче в града. Не издържах и реших да опитам на село. Вече два месеца обикалям селата. До сега не съм намерила къде да се свия. Това е.

Дядо Цвятко потърка с длан брадата си, обърна се и тръгна към къщи. Жената остана на място. Като стигна до вратата, старецът погледна към нея и кимна. Тя не чака, веднага го последва и двамата хлътнаха в къщата.

Вече седмица в селото не спираха да говорят, за новата съжителка на дядо Цвятко. Одумваха я за всичко, коряха я, макар да не бяха я още виждали. Мислеха, че е завъртяла главата на изкуфелия старец, за да го умори и наследи после имота му. Ядосваха се, че

не е българка. Но най-много ги дразнеше факта, че не се бе показала пред тях, за да я видят. И когато в неделя преди обяд, откъм брезовото мостче на малката пресъхнала рекичка, към мегдана се приближиха фигурите на мъж и жена, всички млъкнаха. Смутени бяха най-вече, защото от доста години в селото не бяха виждали мъж и жена заедно. Дядо Цвятко и Анифето бяха облечени в чисти дрехи, като за празник, лицата им бяха сериозни и някак променени. Те спряха пред десетината насядали възрастни хора. Анифето тихо, но ясно поздрави:

— Добър ден!

Никой не отвърна на поздрава ѝ. Срещу нея гледаха очи, изпълнени с вражда и безразличие. Дядо Цвятко се покашля смутен и понечи да се върне, но жената го хвана за ръката:

— Стой! Къде тръгна? Това са твоите хора. Аз не се боя от тях, но изглежда те се страхуват от мен. .... Или ги е страх от себе си! А?

Насядали върху проснато на улицата, почерняло от времето липово стъбло, старците се разшаваха. На малка пейка встрани от тях две бабички нещо зашущукаха, мятайки възмутени погледи към Анифето. Никой обаче не заговори открито. Анифето се усмихна леко и започна:

— Стойте тук, захвърлени на края на света, никому ненужни и мразите! Мразите себе си, защото не сте успели да възпитате децата си да ви уважават. Мразите децата и близките си, защото са ви забравили, и нямат нужда от вас. Мразите се един – друг, защото си знаете кирливите ризи и нищо не можете да промените вече. Мразите мен, защото съм туркиня, защото не знаете нищо лошо за мен и защото имам кураж да ви кажа истината в очите. Мразите Цвятко, защото единствен от всички се осмели да промени нещо в живота си. Най-много го мразите обаче, защото направи нещо добро, нещо, което вие отдавна сте забравили! Къде са ви душите, бе хора? Та вие отдавна сте умрели, ама не сте го разбрали още. Като некролози висите на тоя мегдан, поглеждате се и сами не вярвате, че слънцето още изгрява и залязва! Защо изобщо живеете?

Онемели от думите и старците стояха безмълвни, и потресени. Никой никога досега така ясно не бе казал какво мисли за тях в това село. Анифето хвана дядо Цвятко за ръката и го поведе обратно. Извърна се и поклати тъжно глава:

— И аз като вас нямам какво да губя вече! Не съм по-добре, успокойте се! Само дете вече съм го разбрала. И още нещо знам

..... за разлика от вас. Може да нямаш бъдеще, но трябва да имаш настояще! Иначе не се живее. Никой не може да те захвърли, ако не се захвърлиш сам!

Тя изведнъж дяволито се усмихна и вместо довиждане каза:

— Много ми се е прияло ошаф! От малка обичам изсушени сливи, ябълки и круши. Ако някой има и не го е страх или срам да ми послужи, да заповяда при нас с Цвятко! Никого няма да ухапя!

Надвечер в скромната къща на стареца се бяха събрали жителите на цялото село. В гостната стая, върху изтърканата от употреба маса, застлана с проста мушама на цветя, бяха натрупани чинии и паници, пълни с ошаф. Всички се гледаха недоверчиво, поглеждаха и към сновящата край тях Анифе, а очите им светеха. Сякаш самия живот бе дошъл сред тях.

МОРСКИЯТ ДАР

Георги отдавна бе отписал жените. След два брака и пет деца, той реши да живее сам. Купи стар фургон и го намести в горния край на бащиното си лозе. От там се виждаха спокойните води на Варненското езеро и Аспаруховия мост, зад който закачливо проблясваше морето. В средата на лозето имаше кладенец, копан още от дядо му. Водата ставаше за пиене, макар леко да нагарчаше. Нямахше прекарано електричество, но не му и трябваше. Един транзистор, шкаф, легло и маса бяха цялото му обзавеждане. Светеше си с газен фенер и нямаше нужда от телевизор, новини и развлечения. Плажният шезлонг под прозореца придаваше леко импресионистичен вид на бедната му стая. Ако бе жив Ван Гог, вероятно би се изкушил да нарисува аскетичния рибар.

Животът на Георги бе прост и близък до природата. Всяка сутрин ставаше в пет, грабваше лондата, в която предварително бе сложил хляб, маслини и собственоръчно маринована риба, и слизаше до брега, при лодката. Палеше старото „Акме“ и поемаше към морето. Имаше си две – три места, където хвърляше мрежи и ловеше попчета. От уловената риба изкарваше достатъчно пари, за да живее добре. Неговият малък личен свят се бе разтворил в морето, небето и все още очакващия го бряг. Така бе до втората сряда на октомври, когато съдбата го срещна с Дея.

Още през нощта той сънува някакви глупави сънища. Не обичаше да сънува, защото всичко случващо се на сън, бе все едно реално. Рядко сънуваше и винаги на другия ден му бе настъпано. За да почисти главата си от снощните видения, той отпи от бутилката с ракия, докато не я преполови. После, както всеки ден влезе с лодката в морето. Денят бе слънчев и спокоен, без вятър, затова навлезе по-навътре от обикновено. Пусна котвата и закачи чепарето на спининга. По това време излизаше хубав сафрид. Още при първото обирание закачи три риби и продължи да лови, без да обръща внимание на всичко наоколо. По някое време наблизко избуча голяма, скъпа яхта, но рибаря дори не я погледна. И когато

след малко до лодката доплува едно момиче, той го изгледа под вежди, но продължи да лови риба. Момичето се хвана за левия борд и изхлипа:

— Моля ви, спасете ме!

Рибарят остави въдицата, наведе се и помогна на момичето, да се качи в лодката. То веднага легна на дъното и прошепна:

— Махайте се по-бързо от тук! Скоро ще разберат, че ме няма и ще започнат да ме търсят! Ако ме намерят при вас, ще ви убият! Бягайте от тук, моля ви!

— А защо .....? – раздразнен изръмжа рибарят, но момичето го прекъсна:

— Карайте на брега и там ще ви кажа! Тези хора са убийци! Моля ви, тръгвайте по-скоро!

Георги запали мотора и подкара към мястото, където бе хвърлил мрежите снощи. Като стигна там, спокойно ги обра и покри момичето с тях. Тъкмо бе привършил, когато към него се приближи голямата яхта. На носа и при кърмата стояха по двама мъже, с бинокли в ръцете. Единият извика:

— Хей, балък! Друго, освен риба да си изкарвал от водата? Някоя русалка например?

— Балък е баща ти! – спокойно му отвърна Георги, като продължи да си оправя мрежите.

— Ти недей много да плямпаш, че може да нахраниш рибите! – мъжът насочи ръка, в която проблесна оксидираната стомана на пистолет.

— Или стреляй, или си го заври отзад тоя пищов! – без капка страх изръмжа рибарят. Четиримата мъже се събраха на предната палуба, казаха си нещо и му обърнаха гръб. Яхтата мощно изрева и се понесе навътре в морето. Георги запали „Акме“ –то и подкара към брега. Доближи до малък плаж под Галата и каза на момичето да скочи, и с плуване да излезе на брега.

— Но как да изляза, като съм гола? – проплака тя под мрежите. Едва сега Георги се сети, че когато я измъкна от водата, тя нямаше дори бански.

— Добре, де! Какво да те правя сега?

— Моля те, отведи ме до сушата! Дай ми някакви стари твои дрехи и ще се махна!

— Знаем си аз! Има ли жена, има и беля! – въздъхна рибарят.

— Моля те бе, човеко! – изплака жално момичето и без повече да

се бави, рибаря подкара към езерото. Щом върза лодката на брега, той донесе тениска и стар анцуг, който момичето веднага навлече. Докато тя се обличаше, Георги забеляза десетките убождания по ръцете и.

— Не съм наркоманка! – рече тя, забелязала погледа му. – Откакто ме хванаха в началото на август, до сега всеки ден ме дрогират! Исках да ме превърнат в послушно парче месо, но не стана по тяхната! Благодаря ти, човеко! Ти ме спаси!

— Е, спасил съм те.....! Няма такова нещо!

— Знаеш ли, как стигнах до тук? – изхлипа момичето и през сълзи разказа, как заради болната и майка взели заем, като заложили апартамента си. След смъртта на майката, мъжете от заложната къща дошли късно една вечер и я упоили. Закарали я на скъпата яхта и от тогава до днес, непрекъснато я дрогирали и изнасилвали. Тя вече нямала дом и близък човек, при когото да иде. Всичко я боляло – и душата, и тялото. Искала да се удави, но не успяла. Видяла лодката и затова сега е при него.

Георги я изгледа мрачно. По изцапаното и от сълзи лице бе изписана толкова болка, че му стана мъчно за нея. Клетото хлапе бе преживяло твърде много, без вина за случилото се.

— Аз живея в един фургон. Ти си ходеща беля, но ако искаш, ела при мен за няколко дни! Имам само едно легло. Утре ще купя едно и за теб. Голяма мизерия е, да знаеш! Като се съвземеш, ще решиш как да продължиш живота си! Така бива ли?

— Бива, бива! – с разтреперан глас отвърна тя и като дете се притисна до него.

— Казвам се Дея!

Пролетта бе в разгара си, когато късно една вечер Георги се върна доста почерпен във фургона.

— Притесних се за теб! – упрекна го тя. – Никога не си закъснявал толкова!

— Срегнах случайно големия си син в града. Седнахме в една кръчма, почерпихме се, поговорихме .....! Виж сега .....! – бръкна той в рубашката си и извади пачка банкноти. – Вземи тия пари! Иди в някой град, далеч от морето! По-добре иди в София! Там ще си намериш квартира, работа ...! Ще започнеш живота си отново! Млада си и трябва да живееш човешки!

Тя седна на леглото, сведе глава и заплака. Хлипаше и бършеше

сълзите си мълчаливо.

— Недей така, де! – помоли рибарят – Не обичам някой да плаче! Караш ме да се чувствам виновен, а няма за какво!

— Има! – прошепна тя. – Бременна съм!

— Ами .....! – разпери ръце Георги – Аз нали ти казвах, че може да стане беля? А ти ..... все се вреше в леглото ми!

— Не е беля! Най-хубавото нещо на света е! Ще си имаме дете! И никъде няма да ходя! Разбра ли?

Рибарят погледна двадесетгодишното момиче, скритата надежда в разплаканите му очи и изпъшка:

— Аз вече приближавам шейсетте! За дядо ставам, ама за баща ....!

— За всичко ставаш, за всичко! – тупна с крак Дея, скочи от леглото и се гушна в него. Ти си бедният рибар, а аз съм русалката! Обичам те, Георги! Ти си моят мъж!

След два брака и пет деца, след петдесет и седем години радости и разочарования, рибарят за пръв път чуваше любовно обяснение. Никоя от жените, които бе срещал и имал, никоя от бившите му съпруги не бе казала, че го обича. Това бе толкова неочаквано, че го извади от равновесие.

— Каква стана тя? На стари години, ... млада булка! Ей, че работа, ама! И в тая мизерия ли ще гледаме това дете?

— Мизерия, ама ми харесва! – с блеснал поглед се усмихна Дея. – С теб всичко е истинско и за пръв път се чувствам силна и ..... се чувствам жена! Вече има с кого да живея, има и за какво! Георги, кажи, поне мъничко, поне ей-толкова не ме ли обичаш?

Светът се завъртя край стария рибар. За да не падне, той стисна в прегръдката си морския дар и дрезгаво прошепна:

— Накрая разбрах, че и аз май ..... мога да обичам!

ИЗГУБЕНОТО СЕЛО

Подкова бе малко гранично селце в Северна Добруджа. За жителите му времето бе спряло, някъде в средата на миналия век. Тъй като бе отдалечено от всички главни пътища, рядко случаен човек минаваше наоколо. Идваха преди всичко цигани – търговци, които разпъваха две – три походни легла и върху тях разполагаха евтината си стока. Бабите и дядовците купуваха най-вече мушамени покривки, китайски чехли и обувки, черни и кафяви дрехи, и домакинска посуда. Млади хора в селото нямаше и дори през лятото тук не идваха деца и внуци. Морето бе твърде далеч, а планина, някои от бабичките, дори не бяха виждали през живота си. Дните се влачеха вяло и еднообразно, и дори програмата по телевизията изглеждаше като измислена за селяните. Техният живот по нищо не приличаше на живота в държавата. Затова, когато тук пристигна Кристина с баща си, за тях това бе най-важното събитие от последните години. Девојката бе двајсетина годишна, невероятно красива и нежна на вид. Баща и имаше вид на болен човек, но всъщност неизличително болна бе дъщерята. Бяха се преселили тук поради ниските цени на имотите. Купиха малка къщичка с толкова голям двор, че се чудеха с какво да го сеят. От самото начало се уединиха и не общуваха много със селяните. Тъй като дойдоха през пролетта, бащата скова маса и дълга пейка, на сянка под старата лоза, встрани от къщата. Там по цял ден девојката седеше самотна, с книга в ръка. Понякога баща и бързо прибягваше към нея, вземаше я на ръце като дете, и я носеше в къщата. Никой не знаеше нито каква точно е болестта и, нито чуха стон, или оплакване от нея. В редките случаи когато Кристина излизаше до магазина в селото, тя винаги вървеше бавно, сякаш едва докосвайки земята, усмихната и ласкава като щерка на слънцето.

Четвъртък бе пазарният ден и тогава всички излизаха на селския площад. През този ветровит и хладен за средата на юли четвъртък, Кристина излезе сама и тръгна между сергиите на търговците.

Разглеждаше без да купува, все едно бе на разходка в парка. В самият край на площада, под един разперил широките си листи див кестен, бе паркиран стар пикап, от който звучеше хубава музика. Капакът на каросерията отзад бе спуснат и се виждаше голям, зелен сандък от ламарина. Мъж на средна възраст бъркаше вътре и вадеше изстудена в амониева селитра бира. Пред него бе разположена скара с дървени въглища, върху която се печаха и апетитно миришеха кебапчета и кюфтета. Отпред стояха прави няколко стареца с бира в ръка и лакомо дъвчеха печените мръвки. Отстрани бабите завистливо поглеждаха към кулинарните изкушения, но бяха възпитавани в онзи патриархален дух от миналия век, в който не биваше да се намесват в мъжките удоволствия.

Привлечена от миризмата на скарата, Кристина приближи, но изведнъж спря, поразена от погледа на кебапчията. Той я гледаше спокойно и уверено с най-зелените очи, които някога бе виждала у човек. Усещането бе като игра на котка с мишка. Почти хипнотизирана, тя продължи към този странен мъж и спря едва когато той с усмивка и подаде изстудена от студ бутилка с бира. Тя поклати отрицателно глава, но мъжа все така усмихнат набоде сочно кебапче на пластмасова виличка и с вибриращ нисък бас рече:

— На Киро никой не отказва! Почерпи се, хубавице!

Кристина се смути и повдигна рамене. Бледото и лице се бе зачервило и така изглеждаше още по-красива.

— Не си нося пари, а и не бива да пия алкохол!

Мъжът се изсмя тъй, както никой от селото не се смееше – свободно, силно и високо:

— Че какъв алкохол има в бирата? Я удари една глътка и кусай от кебапчето! Такава скара вече никой не прави! Дръж!

Тя прие почерпката и отпи глътка бира. Стори и се много вкусна. Отхапа от кебапчето с апетит и благодарно се усмихна. Срещу нея мъжа я поглъщаше с очи. Старците наоколо се бяха смълчали. Неодобрително поглеждаха към момичето и дори и обърнаха гръб. Когато преполови бирата, Кристина почувства странно замайване. Ръцете и краката и отмаляха, и тя безволево се отпусна на една, обърната наопаки пластмасова щайга. Киро остави скарата и се наведе над нея:

— Какво ти е Снежанке? Изглеждаш като приказно момиче, на което му е приляло!

— Казвам се Кристина!

— Нищо! Аз ще ти викам Снежанка!

До тях встрани, многозначително се закашля и потропа с бастуна си позачервен от бирата старец.

— Кво има, наборе? – грубо изръмжа кебапчията.

— Остави момичето! Не ти прилича.

Киро се завъртя към стареца с цялото си тяло, снизходително се усмихна и изведнъж го сграби с две ръце. Вдигна и го завъртя с все сила. Старецът изпусна бастуна. Стиснал зъби, той гледаше смръщен под гъстите си вежди, подобно на оживяла мумия. Кебапчията изведнъж го пусна и за да не падне възрастния човек, ловко го подхвана под мишниците:

— Що не си траеш, бе старец?

В този момент лицето на момичето се сгърчи от болка, то се сви на две и глухо изпъшка. Киро се наведе и внимателно я вдигна на ръце. Сложи я на предната седалка на пикапа и вече съвсем сериозен запита:

— Кажи каква ти е болката, Снежанке? Имам познат лечител, дето ще ти помогне на сто процента!

— Искам у дома! – безпомощно и тихо, като дете помоли момичето.

Киро поклати глава, набързо дръпна скарата и сандъка с бирата, и потегли. Заведе я до къщата, където вече излязъл я чакаше баща и. Тримата потънаха в обраслия с трева двор.

Никой не знае какво са говорили през него ден Кристина, бащата и кебапчията, но от тогава той остана при тях за постоянно. Всяка сутрин пикапа избръмчаваше в посока към града, а надвечер бавно вдигаше кълба прах обратно. В почивен ден или на празник Киро разпалваше скарата и старците пак се събираха край него. На всичките им въпроси относно момичето, в отговор той само се усмихваше пренебрежително.

В началото на есента селяните видяха как тримата пришълци натовариха малко багаж на пикапа, качиха се и потеглиха незнайно къде.

Времето на село тече бавно. В единствения магазин на площада където се срещаха, те не смееха да обсъждат мълчаливото бягство на Кристина и баща и. Чувстваха се като осиротели и виняха единствено кебапчията. Затова когато след около месец, в един слънчев октомврийски следобед се чу дрезгаво пърпорене на мотор, няколко стареца и баби веднага си намериха работа навън. Забързаха към магазина, където вече оживено се коментираше

завръщането на тримата. Една свита на две, с лице като сушена слива бабичка обясняваше:

— Ши кажиш, че не е тя! Една такава румена, усмихната, ама нашата Кристина все пак. И баща и другояче изглежда. Преди на мокър чорап мязаше, а сега се напъчил и вдига чантите като хамалин. Корназ са прави! А онзи вълк кебапчията са хили като улав! Баба Станка реши да погледне в двора им, а той взе, че я плесна отзад, представете си! Стара жена, да умре от срам чилияк!

Другите слушаха, пляскаха с ръце, ахкаха и охкаха, но бяха доволни, че тяхното момиче се е върнало. Още повече се зарадваха, когато всеки ден Кристина започна да ходи на магазина да пазари, или просто да си приказва с тях. Така лека-полека научиха цялата истина за странната и болест, и чудноватото излекуване. Бяха виждали и чували за какви ли не безумства в държавата, но това което им разказа момичето ги потресе.

Тъкмо завършила гимназия, когато се наложило да я оперират от апендисит. Операцията уж минала успешно, но след известно време започнала да вдига температура, да изпитва болки в корема. Ходила на различни лекари, докато накрая специалистите установили рак. Отписали я като безнадежден случай и посъветвали бащата да я заведе на някое уединено и спокойно място. Той продал апартамента в града и така дошли в селото. Кристина се мъчила от коварната болест, докато не се появил Киро. Още докато я видял разбрал, че срещата им не е случайна. Див и непокорен дотогава, живял безгрижно, като си угаждал на всяка прищявка. Обичал да става по неговото, където и да е, каквото и да прави. Като разбрал за болестта и решил, че няма да я остави ей-тъй да си отиде от тоя свят. Усещал как нещо не е наред, в цялата тази работа с болестта и. Когато отишли при неговия познат – лечителя, бързо разбрали истинската причина за заболяването. А тя била ужасна лекарска грешка. Докторите забравили някакъв тампон в корема и след операцията, и от там дошли болките, температурата и общата и слабост. Лечителят ги пратил при негов познат много добър хирург, който повторно я оперирал. Хубаво било, че нямало сериозни последствия от забравения тампон. След това се върнали при лечителя и останали двапетина дни, за да се възстанови. Кристина пила различни билкови отвари и ето сега е напълно здрава вече. На въпросите какви са им отношенията с Киро, тя само се усмихваше, като размахваше укорително показалец.

А отношенията излязоха на бял свят в края на следващото лято, във вид на четирикилограмово кресливо бебе. След раждането му, суматохата в селото задмина всички национални и религиозни празници. Старците и бабите бяха толкова горди с новата си придобивка, че дори извъртяха едно хоро на площада, точно пред магазина. Грижите по отглеждането на малкия юнак бяха всеобщи, затова в следващите две години, без особени затруднения Кристина и Киросъздадоха още две деца.

И сега Подкова си остава малко, затънтено селце, в покрайнините на Добруджа. Ако човек по някаква случайност се заблуди и стигне до там, няма начин да не спре пред новопостроеното в центъра заведение, с име „Снежанка“. То се намира точно срещу стария магазин, който вече не работи. Пред новото заведение са разположени няколко масивни дървени маси с пейки, на които постоянно седят старци. Те почти не консумират, а само си приказват или просто гледат и се радват, на двете момченца и момиченцето край тях. Бабите влизат да пазаруват хляб, сол и други дреболии, а зад щанда ги обслужва хубава жена, с блестящи очи и румени бузи, в която трудно бихте познали предишната, крехка като статуетка Кристина. Откъм кухнята се чува дрезгавия глас на Кирос, който приготвя кебапчета за вечерта. Обикновено си приказва за футбол с бащата на жена си. Това са толкова далечни и непонятни за старците теми, че те дори не им обръщат внимание.

Времето все така се е спряло в Подкова, но сега вече по нов, идиличен начин. Откакто се родиха децата, дори двойка щъркели се засели, върху кубето на полуразрушената църква. Селцето изглежда като стара снимка, от нещо отдавна забравено, като потайна мечта, на бързащ за работа гражданин. И както казва понякога Кирос, след като се е почерпил доволно:

— „Ако депутатите и министрите знаеха колко спокойно и хубаво е тук, щяха да крадат не парите на държавата, а обикновените дни и нощи на селяните от Подкова!“.

ОЩЕ ЕДИН РИБАРСКИ ДЕН

В края на града, до реката, по наклонената циментова дига се бяха наредили трима рибари. В живарника на единия се белееха няколко уловени риби, а другите двама се караха вяло, без да влагат особена емоция в това. Зад тях се приближи възрастен мъж, с изцяло побеляла коса, сини кротки очи и покоряваща детска усмивка.

— Здравейте момчета! – поздрави той – Кълве ли рибата?

— О – о – о, Морски! – засмя се човекът с уловената риба – Днес нещо не върви, но поне има кой да ме забавлява! Откакто са дошли, Валяците не са хванали една риба. Само седят и се карат за глупости. Добре, че дойде да ни поразсееш малко!

Побелелият бръкна в джоба на монтьорския гащеризон, с който бе облечен и извади две шепи зрели сливи.

— Я си разквасете устата! Точно на вкус са. Нито сладки, нито кисели. Екстра!

Тримата си взеха от плодовете. Задъвкаха бавно и с удоволствие. Край реката времето нямаше значение. Всеки бе дошъл тук да си почине от нервния натиск на града, да хване ако успее някоя риба и да се разсее с приятни приказки. Само двамата братя не се вписваха в пейзажа, защото сърдито си бяха обърнали гръб. Побелелият се настани на цимента между тях и бавно започна:

— В средата на деветдесетте се случих на едно старо корито, заедно с две магарета, също като вас. Плавахме под панамски флаг с капитан – поляк, първи помощник – грузинец и такава сбирщина за екипаж, че да ти се приплаче. Само двама моряка бяха от една народност – украинци, братя, които имаха вродена алергия един към друг. Непрекъснато се караха, а нерядко стигаха и до бой. През ден си насиняваха муцуните за щяло и нещяло.

Тъкмо бяхме разтоварили в Циндао, голямо пристанище в Китай, когато съобщиха на братята, че сестра им се жени. По онова време вече имаше мобилни телефони, но само баровците можеха да си ги позволят. Дори аз като главен механик не си бях купил още.

Двамата разбойника помолиха капитана да ги пусне до града, за да се чуят със сестра си и естествено вечерта се прибраха пияни като мотики. Единия плачеше, другия се смееше, но и двамата псуваха като за световно първенство. Щом ги зърна, помощника се пипна по мустака, а това бе знак, че е ядосан. Изръмжа нещо на грузински, попита ги нещо и накрая завърши със „Сволочь!”. В момента товареха кораба с „Пауловния”, скъпо дърво, което трябваше да се нареди прецизно. На идване носехме желязо на пръти и поради лошо укрепения товар, замалко не пробихме трюма. Сега помощника прати братята да спят, но те се заинатиха. Заявиха, че не ги мързи, че не са пияни и ще участват в товаренето. Грузинеца ги изгледа накриво, махна отчаяно с ръка и тръгна към втория бункер на кораба. След това какво са правили не знам, но когато на другия ден навлязохме в Жълто море се оказа, че единия от братята липсва.

— Стой! Обръщай обратно! – развика се все още неизтрезнелия брат и започна да псува безобразно. Капитанът свика сбор на палубата и разпита всички. Никой не бе видял през нощта втория брат, нито знаеше къде е. Организирахме подробно търсене, но без резултат. Това толкова вбеси украинеца, че без да мисли се засили, прехвърли се през борда и цопна в морето. Заплува към идващото насреща малко корабче. Наложих да спрем машината, да върнем малко назад и да се разберат двамата капитани по радиото. Нашият кап така се бе ядосал, че съскаше само на полски. Пригответи документите на плувеца и ги прати на корабчето. После всеки продължи по курса си.

Не бе минал и час обаче, когато ненадейно в камбуза цъфна, измъкнал се от някъде втория брат и поиска силен чай от готвача, че главата го боляла.

— Ау! – само успя да каже готвача. Последва бурно обяснение от моряците наоколо, люти украински псувни и закана, че ще пробие това плаващо дермо, ако капитана не го обърне назад. На всякакви кораби съм плавал, но таква анархия никъде не е имало! И сега вече нервите на помощника не издържаха. За минута очите му кръвяха като на вълк. Прехапал мустак, той изгони моряците от кухнята, приближи бавно, на една страна към втория брат и го прасна тъй силно в челюстта, че главата на украинеца се хлопна в стената отзад и той се изхлузи като мокра връв на пода.

Малко по-късно, по радиото се свързахме с корабчето, където се

бе качил първия брат и обяснихме ситуацията. Междувременно капитанът нареди да заключим втория брат в зеленчуковия склад, за да не му хрумне и на него, да плува в морето към брат си. Така продължихме, а цяла нощ затворника блъска с нещо желязно, псува, пя и се моли да го пуснем навън. Разбира се, никой не му отвори. И тъкмо бях заспал сутринта, когато ме събуди необичаен шум. Както си лежах на койката, погледнах през открехнатия люк на стената, но съзрях само една безкрайна сива стена. Сkochих бързо и вече от палубата видях, акостирали в страни от нас огромен военен кораб. На мачтата му се вееше руски флаг, а по перилата на фалшборда се бяха наредили десетки военни моряци, които искрено се забавляваха от гледката. По водата към нас подскачаше гумена моторна лодка, на носа на която, като Леонардо Ди Каприо от „Титаник”, бе разперил ръце първия брат и се хилеше. След малко като маймуна се изкатери по спуснатата въжена стълба и се хвърли в прегръдките на брат си. Руските моряци козируваха и едновременно изреваха три пъти „Ура”. След тях огромният кораб наду мощно сирените си и с необяснима за тонажа му бързина се отдалечи. Всички от нашия екипаж гледахме мълчаливи, учудени и дори възхитени, от силата на тази необяснима за нас братска обич.

Разбира се, още същата вечер двамата братя отново се сбиха. Те не можеха да се търпят един друг, но биха обърнали света наопаки, ако някой се опиташе да ги раздели.

— Гледай, кълве! – скочи единия от Валяците. Бързо хвана въдицата и започна да навива макаратата.

— Отпусни малко, че ще скъса! – кресна другия Валяк. Влакното обаче излезе здраво и скоро, полегнал на една страна се показва, широк като тава дунавски шаран. Двамата се надвесиха, за да го откачат и кой знае как, рибата се извъртя, откачи се и плюсна във водата. Валяците се изгледаха свирепи, отвориха дори уста за разправия, но съзрели сините искри в детския поглед на Морския, преглътнаха и шумно въздъхнаха.

— Ама голямо парче беше, а? – жално констатира единият.

— Беше! – многозначително присви устни другият – Ако Морския не ни баламосваше с неговите измислици, нямаше да го изтървем, ама... на!

— Така ви искам, момчета! – надигна се побелелият възрастен мъж. – Лесно е да хванеш рибата, трудно е да я изпуснеш! За това трябва майсторлък!

Тримата рибари на дигата се спогледаха и над реката се понесе освободен от задръжки мъжки смях. Стреснати, жабите по брега млъкнаха, кротна се и лекия ветреца откъм водата. Само слънцето все още надничаше от запад, но като се увери, че нищо особено не се случва, сведе глава и полегна на хоризонта. Бе приключил още един рибарски ден.

ДЕДИ И ВЪЛШЕБНИЯ ЧОРАП

Когато през една априлска вечер се прибираще от работа, Кристиан както всеки друг път, мина край високия седемнадесететажен блок, до автогарата. Този път обаче забеляза във въздуха нещо, което летеше право към него. Спря се и когато това нещо приближи, той ловко го хвана с ръка. Оказа се обикновен бял чорап, който вероятно бе паднал от прането на някоя тераса. Интересното бе, че отстрани на глезена имаше нарисуван зелен кръг, в който с червени латински букви бе написано „Kris“. – „Интересна работа!“ – помисли си Кристиан – „На чорапа всъщност е написано моето име!“. Продължи по пътя си, като несъзнателно мушна чорапа в джоба на якето си. Минаха няколко дни, преди да го извади неволно от джоба си. Погледна го, почуди се какво да го прави и понеже смяташе да ходи на близкото квартално игрище, реши на майтап да го обуе. Почти всяка събота ходеше на игрището да играе футбол. Бе надвишил теглото си с цели дванадесет килограма и така можеше да поддържа що – годе прилична физическа форма. Събираше се с мъже и младежи от квартала, разделяха се на два отбора и играеха, точно както някога бе играл като хлапак. Сега бе на петдесет и пет години, но в душата си много не се различаваше от онова отнесено, замечтано дете, израснало на малката уличка, в един скромнен, провинциален град.

Обикновено Кристиан играеше защита, защото не се налагаше да тича много. Кой знае защо обаче, днес се измъкна с елегантен трик, напредна отдясно и учудващо и за самия него, шутира към вратата. Вратаря само изгледа влизащата като метеорит топка във вратата си. Съотборниците му го поздравиха, а когато след мача се почерпиха по бира в близката пицария, всички коментираха страхотния му гол. Това се повтори следващата събота, след това другата и така, при всеки мач. Момчетата, с които играеше вече започнаха да разчитат на редовния гол, който Кристиан вкарваше. Тъй като всеки път играчите бяха различни, много скоро Кристиан се превърна в местна знаменитост. Измислиха

му прякор „Деди“, тъй като бе най-възрастен от всички на терена. Започнаха да се събират и зрители, защото много хора просто не вярваха, че всеки мач „Деди“ вкарва по един гол. Така мина почти година, докато една събота край игрището изви луксозен автобус и от него слезе втория отбор на градския футболен клуб „Искра“. Клубът играеше в „А“ група и макар да се намираше в средата на класацията, все пак ставаше въпрос за професионален футбол. Помощник – треньорът, който вече няколко пъти бе наблюдавал „Деди“, сега помоли кварталните футболисти да подберат най-добрите сред тях и да направят мач с втория отбор на „Искра“. Обеща, ако „Деди“ успее да вкара дежурния си гол, почерпката след мача да е от него. Ентузиазирани, кварталните ритнитопковци се хвърлиха с все сили напред, но слабата им физическа подготовка реши мача в полза на професионалистите. За щастие късмет на „Деди“ не изневери и той отбеляза единственото попадение за отбора си. Помощник – треньорът потърка брадата си след мача и предложи на Кристиан да гостува на градския стадион, когато професионалният отбор тренира. Щяло да му е интересно, дали „Деди“ ще успее да вкара топката във вратата и на първия отбор. Кристиан естествено се съгласи, а съотборниците му обещаха да дойдат за подкрепа. След няколко дни се проведе футболната среща и за голямо учудване на старши треньора на професионалистите, „Деди“ отново вкара редовния си гол. После „Деди“ и кварталните момчета се напоркаха като казаци, защото имаха повод да празнуват. Старши треньорът предложи на Кристиан да идва на всяка тренировка и да играе за втория отбор на „Искра“. Ако продължи да вкарва всеки мач по гол, след три месеца ще му осигури договор със заплащане. Това бе толкова невероятно, че си струваше човек да се напие здравата.

Куриозната футболна кариера на Кристиан провокира вниманието на местните медии, а малко по-късно от столицата дойде екип на една голяма телевизия. Новинарите разположиха камерите край игрището и зачакаха. Преди мача интервюираха Кристиан и заснеха красивото попадение, което той вкара в края на първото полувреме. На другия ден излъчиха заснетия материал. Реакцията на столичните треньори не закъсня. Наведнъж от два отбора предложиха на Кристиан да им гостува, като му покрият всички разходи и съответно му заплатят добра сума за участието. Те не бяха убедени във възможностите му, но им бе

интересно да привлекат вниманието към себе си, защото медиите щяха да отразят събитието. Това си бе безплатна реклама, а тя бе добре дошла за тях. Кристиан прие едното предложение. Взе си неплатен отпуск от работата и събра малко багаж в един сак. Изпра вълшебния чорап и с тревога забеляза, че двете дупки на петата и при пръстите стават все по-големи. Той ги шиеше при всеки следващ мач, но материята на чорапа се бе изтрила толкова, че вече бе почти прозрачен. Все пак чорапа продължаваше да му носи страхотен късмет и Кристиан го пазеше като очите си. За да не привлича вниманието на останалите футболисти, той обуваше чорапа под чорапите, с които риташе. Така, при всяка тренировка на столичния гранд, „Деди“ вкарваше гол, а популярността му растеше с небивала сила. Вече се забелязваха плакати, на които футболните фенове бяха написали с едри букви „Деди – ти си велик!“ Нито един мач Кристиан не пропусна да вкара гол. Логично се стигна до нов договор, в който възнаграждението за месец, бе равно на заработеното по-рано от него за година. Той не мисли много, напусна работа и се установи в столицата. Живял до тогава като стар ерген, сега изведнъж усети внимание на няколко млади хубавици. Избра си една от тях и макар да бе наясно, че тя е с него поради популярността и парите, които изкарва, я прие като Божи дар. Заживя различен живот. Вече бе знаменитост и където отидеше, привличаше вниманието на хората. Редовно за него излъчваха репортажи по телевизиите. В жълтите вестници публикуваха такива небивалици за миналото му, че след прочитането на първите две статии, той спря да ги чете. Междувременно стопи излишните килограми и от редовното спортуване се подмлади. Чувстваше се в страхотна форма, но вида на изтънелия чорап го притесняваше все повече.

Така дойде деня, в който Кристиан забрави чорапа, когато тръгна за редовната си тренировка. Вече в съблекалнята, той чак се изпоти от притеснение. Вярваше безусловно във вълшебните свойства на чорапа и ако сега не вкараше гол, би сложил началото на провала си. Реши да не играе на тази тренировка. За беда следващия ден отбора щеше да играе мач с отбор от чужбина и треньора не прие извинението, че не се чувства добре. „ – Играеш на всяка цена! Вкарай си гола по-рано и си тръгвай, щом ти е зле!“ – отрязва го той. Кристиан въздъхна и от погледите на съотборниците си разбра, че ако не излезе на терена, само ще загуби. Потърти се последен

към игрището и го заля студена пот, когато от трибуните стотина запалнянковци завикаха с все сила „ – Деди! Деди! Деди!“.

Играта много не му спореше, но още в средата на първото полу- време получи добро подаване, напредна и от двайсетина метра вкара гол. Феновете отстрани подлудяха от възторг. С премаляла душа и треперещи крака той се отправи към съблекалнята. На тъчлинията треньора сви ръце молитвено:

— Моля те, не излизай! Когато играеш, момчетата имат по-голям кураж!

— Но нали си вкарах гола? Какво повече? Казах ти, че не се чувствам добре.

— Добре! Поиграй поне още малко, а когато се почувстваш съвсем зле, излез!

Кристиян се върна неохотно на игрището. В самото начало на второто полувреме вкара втори гол. В края на мача съотборниците му го изнесоха триумфално на ръце. Радвах се, поздравявах го и изобщо не бяха учудени, когато към него се приближиха двама мъже, говорещи на английски. Те пожелаха да разговарят с него. След краткия разговор, проведен в съблекалнята, Кристиян се ощипа по крака, за да се убеди, че не сънува. Двамата кондиционни треньори от елитен английски клуб, във висшата лига, му предлагаха редовен едногодишен договор за футболни тренировъчни мачове, с такова възнаграждение, каквото не би могъл да получи, ако бе работил у нас три живота.

— Знаете ли, че съм на петдесет и шест години? – запита той.

— Ние знаем всичко за теб, от няколко месеца вече! – спокойно отвърнаха англичаните. – Ти си футболен гений и макар на тази възраст, можеш да дадеш на футбола много повече, от младите футболисти, играещи при нас.

— Съгласен съм! – прие той.

След три дни, заедно с приятелката си и вълшебния чорап, той отлетя за Англия. Следващите няколко месеца игра с английския отбор на тренировките, без да обува чорапа. Вкарваше си неизменно гола, а понякога и повече. Животът му бе невероятен. Бе се превърнал в необикновена футболна звезда и привличаше внимание дори повече от класните футболисти на „Ливърпул“, „Манчестър сити“ и „Манчестър Юнайтед“. Почти всеки ден пишеха за него в спортните вестници, давах го по телевизията и се налагаше да дава безброй автографи.

Докато една сутрин се събуди с непреодолимо желание да се върне в България. Липсваше му неговия град, скромната гарсонiera и обикновените момчета от квартала, с които риташе. Бляскавият живот не бе за него. Вече имаше толкова много пари, че нямаше нужда да работи до края на живота си. Сподели това с приятелката си и естествено тя не одобри желанието му. Обаче след няколко дни го последва, когато си тръгнаха за родината.

— Щеше да е хубаво, детето ни да се роди в Англия! – упрекна го тя, а той онемя от изненада. Чувстваше се толкова щастлив, че му се искаше самолета да лети още по-бързо, за да стигне до родната земя и всичко, което го караше да усеща живота по – истински. Кристиян вече знаеше, че всичко в живота е възможно, стига човек да има кураж да го постигне. Първоначалния тласък можеше да дойде от един чорап, паднал от небето, от една топла дума или просто усмивка от любим човек. Важна бе първата стъпка, а после всичко се получаваше! ВСИЧКО!

ЛУНИТЕ И СЛЪНЦАТА

Когато живееш на малка уличка в провинциален град, познаваш всичките си съседи, както и те са наясно, що за птица си ти. Ние израснахме девет деца / пет момчета и четири момичета /, на почти еднаква възраст. От всички нас, трима се превърнаха в гордостта на улицата. Това бяха Лудата Светла и двамата Митковци. Още от малки, заедно с момичетата, всички бяхме влюбени в Светла. С кестенява коса, вързана на две къси опашки, със зелени морски очи, тя правеше каквото си иска, без да се съобразява с мнението на останалите. Това не означаваше, че бе глезна или използвачка. Напротив – бе нежна, чувствителна и по-смела от нас, момчетата. За нея забранени или невъзможни неща нямаше.

Големият Митак забиваше такива извънземни топки в обръча, че още като ученик привлече вниманието на столичните баскетболни отбори. Малко над два метра, вечната му усмивка ни ободряваше, винаги щом нещо се омърлушвахме.

Малкият Митак разполагаше с компютър, вместо мозък в главата си. Винаги първо мислеше, преди да стори нещо, помнеше като слон и логично се записа да следва медицина. От всички нас, само той израсна без баща. Дори нямахме спомен за него, защото бе починал, още когато Митко бил бебе. Някъде преди да се дипломира и запише специалност, нашият приятел бе ухапан от пчела. Обикновена пчела, ухапването от която твърдяха, че било полезно за здравето. Уви, при него се оказа фатално! Пчелата може да е била заразена с някаква болест или кой знае що, но жилото и попадна в лимфен възел, на шията на младежа. Той се парализира и изпадна в нещо като будна кома. Престоя в болницата половин година и накрая майка му си го прибра в къщи. Естествено, всички ние минахме да го видим и разберем, можем ли да помогнем с нещо. Майка му, която и без това бе дребничка, сега съвсем се бе свила. Горката жена чупеше пръсти с насълзени очи и въздишаше. Никой никога не я чу, да се оплаче от нещо.

Ние останалите се смятахме за непрокопсаници, защото след

като изкарахме по едно висше, се върнахме и виснахме на главите на родителите си. При тази стагнация бе трудно да си намерим работа, желание за създаване на семейство не се забелязваше у никого и в общи линии, пилеехме по цял ден времето си. Беше тъпо да се чувстваш като паразит, да прекарваш по дванадесет часа пред компютъра, но за нищо по-смислено не се сещахме. Дори се събирахме рядко, макар да живеехме на метри един от друг. Така, докато един ден на уличката се завърна Светла. Тя бе завършила актьорско майсторство, участва в няколко нескопосани филма, но накрая тегли една майна на столицата и се върна при нас. Тя поначало си бе дива като коза и трудно се вписваше в точни форми и клишета. Още първата вечер ни събра у тях. На масата бе изправена голяма бутилка „Балънтайнс“, а край нея разсипани бадеми, направо върху покривката.

— Черпете се, канapi такива! – заповяда и за час – два, ние се отрязвахме. Вече едва си разбирахме от приказката, когато Светла почука по празната бутилка:

— Ако щете вярвайте, но ми е празно без Митака! Няма ли как, да го доведем с инвалидния му стол тук?

Без много да мислим, се изтърсихме в къщата на пострадалия ни приятел. Естествено майка му не се съгласи, да го влачим на сам – натам, затова се намърдахме в неговата стая. Събрахме по някой лев, купихме две бутилки водка и продължихме купона. В началото се чувствахме настъпано, защото Митака не реагираше на нищо. Стоеше си в инвалидния стол с полуотворени очи и само дишаше. Това не се хареса на Светла и тя започна да му разказва някаква щура кинаджийска история. Говореше му, като се обръщаше и към нас. Така по някое време задръжките ни паднаха и вече никой не се впечатляваше, от замръзналата стойка на приятеля ни. Дори в един момент Кирчо го потупа по рамото:

— Точно така, Митак! Добре му го каза на Тони! С тази козя брадичка мяза на пръч или брадясал анус!

Всички млъкнахме. Кирчо се опули, завъртя очи и пиански избръщолеви:

— Кво ме зяпате, бе? Ако Митака можеше да говори, точно това щеше да каже!

Продължихме си разговора и пиенето.

Така свикнахме да се събираме в дома на приятеля си и когато от Италия се върна за малко големия Митак, се събрахме всичките

девет, вече пораснали наследници на уличката ни. Големият Митак, като баскетболна звезда / играеше професионален баскетбол /, донесе пълен сак бутилки и мезета. Разтурихме ги по масата, а майката на малкия Митак добави кекс и домашни сладки. Приближи до Светла и големия Митак, и ги прегърна:

— Слънцата ми те! Добре, че сте вие, та малко да ни стоплите къщата!

После тръгна да прегръща всеки от останалите. Кирчо се наведе, за да го стигне жената и я коригира:

— Само Светла и Митаците са слънца! Ние сме обикновени луни.

Черпихме се доста, но този път алкохола не ни хвана. Бяхме на кеф и дали защото пролетта бе в разгара си или защото кръвта ни кипеше от младост и сила, по някое време големия Митак грабна на ръце пострадалия ни приятел и всички излязохме на двора. Там, под сведената от плод череша, започнахме да късаме по цели кичури череша и да се гъпчем лакомо. Светла хранеше големия Митак, защото ръцете му бяха заети. Поднесе череша и към устата на малкия Митак. Съвсем неочаквано той отвори леко уста. Момичето махна костичката и пъкна черешата между устните му. Митака преглътна сладкия сок и по лицето му се плъзна лека усмивка.

На същият ден, година след това, отново всички се събрахме под черешата. Малкият Митак стоеше прав, без чужда помощ, говореше си с нас и лицето му сияеше. Майка му се бе подпряла на входната врата, като буквално се топеше от щастие. Тази година дървото бе дало по-малко плод и само големия Митак успяваше да бере от черешите. Светла разпределяше на всеки по шепа и когато стигна до малкия Митак заяви:

— До теб, аз се чувствам като луна, Митак! Искаш ли, да си моето слънце?

И Митака, и ние онемяхме от изненада. Дори за миг не подозирахме, че тая лудетина си пада по него. И за да ни изкара съвсем от релси, тя взе, че го целуна.

— Бре – бре – бре – бреееее, пааа! – провикна се Кирчо, а ние го последвахме. Деряхме гласове като магарета, подскачахме възторжено и се оглеждахме. Бе дошло най – хубавото време – когато луните и слънцата започваха да се привличат!

КОТКА С БИРА

Вземаш една черна котка! Белите, жълтите и пъстрите могат да те разчувстват, но черните са същински дяволи, и без капка жал я бесиш на най-близкото дърво! Изпушваш три цигари, за да се убедиш, че е пукнала и едва тогава я сваляш! Знаеш, че имат по девет живота, затова се застраховаш по този начин. След това я одираш и слагаш в тенджерата, пълна с вода, оцет и малко олио. Така трябва да престои едно денонощие. След като е изкисната добре, я опъваш в една голяма тава! Пълниш отвътре с ориз, целина, гъби, чесън, моркови, поръсваш с чер пипер и наливаш литър хубава бира! А, да не забравя дафиновия лист...! Слагаш минимум пет –шест листа! Завиваш тавата с фолио и печеш на силна фурна час и половина! После махаш фолиото и на умерена фурна запичаш до зачервяване! Накрая сервираш и разни печени зайци, пилета, агънца и прасенца – ряпа да ядат! По-вкусно печено, едва ли си ял! – надигна изпотената от студ чаша с мастика Лечо и отпи юнашки. С нежелание отпих водка от моята чаша. Представях си проснатата котка в тавата, как жално мяучи. Поех дълбоко въздух, огледах се и замръзнах! На съседната маса бяха седнали млада жена, с четири – пет годишно момиченце и с широко отворени, ужасени очи гледаха към нас. На масата им бяха сервирани порции пилешко с ориз и бисквитена торта, но и двете не се бяха докоснали до тях. Положението бе изключително конфузно, но сякаш за да го направи още по-неловко, видял накъде гледам, Лечо се ухили – Това пиле с ориз нищо не струва, да знаеш! Сега да имаше порция котешко, пръстите си щеше да оближеш!

По бузките на момиченцето се търкулнаха сълзи. То хвана майка си за ръката и изплака:

— Горкото котенце, мамо! А те ще изядат ли нашия Топчо?

— Няма, слънчице! Няма! – Майката рязко стана, хвана за ръката детето и го повлече към вратата. На излизане хвърли към нас такъв разярен поглед, че Лечо си поръча втора мастика. Гледах го и не проумявах, защо се държеше като идиот. Дватама бяхме приятели

още от времето, когато завършихме института по медицина. Шест години бяхме делили една стая в общежитието, една състудентка, която накрая се превърна в моя съпруга и безброй бири, преди и след изпити. Той никога не се бе държал невъзпитано или гадно с жените, а още по-малко с децата. Явно нещо се отключваше в главата му, но не знаех какво. Наблюдавах го подозрително. На него обаче изобщо не му пукаше. Изпи втората чаша с мастика и очите му блеснаха от изпития алкохол.

— Предлагам, да се срещнем отново тук, след месец! – предложи ни в клин, ни в ръкав Лечо.

— По какъв повод?

— Да побеседваме пак за котките! – широка усмивка се разтегна по доволно пияната му физиономия.

— Знаеш, ли? .... – Беше ми трудно да му откажа и се чудех, какво да измисля, но той вдигна отбранително ръце:

— Само ела и ще разбереш всичко! Не се знаем от вчера, нали?

След приблизително месец вече бях забравил за срещата ни, когато Лечо ми позвъни:

— Не забравяй старите си приятели! Чакам те в ресторантчето, където бяхме последния път. Дори вече съм поръчал котка с бира! Докато дойдеш, тя ще е на масата!

— Я не се занасяй! – изръмжах недоволно. Не ми бе до глупавите му майтапи, защото имах куп пациенти пред вратата си.

Удряй ключа и идвай! След обяда пак ще се върнеш при пациентите си. ТРЯБВА да дойдеш! – натърти сериозно той.

— Е, щом ТРЯБВА....! – отвърнах и го послушах.

След десетина минути влязох в същото квартално ресторантче и още от вратата изпаднах в недоумение. На същата маса, където седяхме с приятеля ми последния път, сега се бяха наместили красивата млада майка и детето, от съседната маса. Нещо си говореха, смееха се и изглеждаха като много близки хора. Приближих и седнах на свободния стол до тях.

-Е! – запитах несигурно – Каза, че си поръчал котка с бира! Къде са те?

— Пред теб, приятелю! – ухили се Лечо, а жената и детето се усмихнаха закачливо. – Нали обичаш „Старопрамен“?

— Да! – изтрих с ръка изпотената от студ бутилка, сервирана пред мен и си налях в чашата. – А котката, моля?

— Също е пред теб! – посочи към жената Лечо – Дори е с малко

котенце!

— Но ....!

— Не се чуди толкова! Половин година се опитвах да науча нещо повече за нея, пращах и букети с цветя, но се оказа по непристъпна и от крепост! И едва, когато разбрах за любовта и към котките, и че понякога обядва тук реших, най-после да събудя интереса и вниманието и към себе си!

— Макар и гадно, все пак ме провокира с тази печена котка! – призна жената.

— Антирекламата също е реклама! А и нали все пак сме учили едно време психология....!

— Да, ... учихме! – въздъхнах аз – На тази дисциплина никога не наблюдавах и ..... от миналата седмица вече съм разведен!

— Няма страшно! – успокои ме приятелят ми – И за теб ще измислим, как да ти помогне някоя котка! По възможност черна, че да си струва!

Лечо, хубавата жена и момиченцето се смееха, а аз се чудех, дали наистина има нещо вярно, в митовете за черни котки.

ЗАСЛУЖЕНО ХОРО

Вдолчинката, между рехавите ели, снегът се бе слегнал и почернял. Само лисичата диря, извезана върху него, показваше наличие на живот в гората. Минаваше обяд, а тишината бе завладяла всичко наоколо. Скрит под един храст, сивият заек спеше и сънуваше отминалото лято. От време на време помръдваше дългите косъмчета на мустаците си, притваряше очи и продължаваше съня си. Върху някое дърво, на върха на хълма зачука кълвач. Отвъд елите, в дъбовата гора го последва друг. Изведнъж въздухът се изпълни с шепот и разни звуци. Заекът се събуди, но дори не помръдна. Внимателно огледа пред себе си, подуши въздуха и скочи пред храста. Надигна се на задни лапи, за да разгледа околността и след като не съзря опасност, заподхвърля късата си опашка в редки скоци. Щом стигна до лисичата диря спря, подуши противната миризма и побърза да се отдалечи в обратна посока. Скоро стигна до прясно сечище, от което на талази се носеше ухание на смола. Заподскача между пъновете на отрязаните дървета и изведнъж спря. Срещу него бе снижила тяло до земята, кафеникава зайка. Тя го наблюдаваше внимателно, но без страх. Заекът бавно я приближи. Издаде муцунка напред, пое съблазнителния мирис на самката и я подкани на разходка. Тя навири уши, а после ги спусна върху гърба си. Нерешително го последва. Един зад друг излязоха от сечището и навлязоха в дъбовата гора. Надвечер вече се бяха опознали достатъчно, за да направят семейство.

След малко повече от месец, в песъчливата дупка под храста се появиха седем малки зайчета. Две от тях бяха с кафяви кожухчета, едното бе пъстро, а останалите четири бяха сиви като баща си. Малките растяха бързо и скоро щяха да започнат да излизат от дупката, когато сивия заек усети смъртна опасност. С всеки изминал ден напоследък, миризмата на лисица ставаше все по-осезателна, докато рано една сутрин въглищарката застана пред храста. Лисицата бе млада, от котило на предната пролет.

Кожухът и бе кафяво-черен, със съвсем леки червеникави оттенъци. Тя отдавна усещаше заешкото присъствие и кръстосваше наоколо. Едва днес обаче откри леговището на зайците. Сега стоеше напрегнато, а жълтите и безмилостни очи се опитваха да проникнат през гъсто сплетените клони на храста. Заешката миризма я влудяваше, затова пристъпи напред, към основата на храста. Промуши глава и в същия момент получи два жестоки удара по муцуната. Заекът, като боксьор я удари с предни лапи и се шмугна край нея. Лисицата изджавка ядосано и се стрелна подире му. Той направи няколко големи скока, метна се встрани, спря и зачака. Играеше най-старата игра на света, с отвлечане на вниманието. Трябваше да отклони хищника възможно по-далеч от леговището си. Въглищарката спря и се огледа. Разбираше, че не може да стигне този голям заек, в евентуална гонитба. Изджавка повторно и тръгна отново към храста. Заекът предпазливо я последва. Той предусещаше, какво ще се случи на зайката и малките зайчета, ако лисицата влезе в дупката. Когато въглищарката се опита да проникне отново под храста, сивия заек скочи и блъсна с все сила хищника. От удара лисицата се претъркули настрани и пъргаво скочи отново на краката си. Тя не очакваше нападение, затова сега гледаше учудено ту заека, ту храста. Сивушкото безстрашно стоеше на два метра от нея и очакваше следващия и ход. Лисицата импулсивно се хвърли към него и успя да захапне задния му ляв крак. Той отривисто ритна и отхвърли врага. Тя се спусна отново, но той заскача напред, независимо раната на крака. Преследването продължи през дъбовата гора, докато в един миг дърветата свършиха и двете животни се озоваха в открито поле. Там се разбра, че постепенно заекът се изморява и хищникът скоро ще го докопа. Бягайки, преследван и преследвач прехвърлиха един хълм и две долчинки, докато пред тях се изпречи асфалтово шосе, по което бързо преминаваха автомобили. Стигнал пръв, заекът на три скока прекоси шосето. След него лисицата бе принудена да спре, защото няколко коли профучаха една след друга. Когато все пак тя премина на отсрещната страна, заека вече не се виждаше наблизо. Той или се бе скрил, или избягал твърде далеч. От силния мирис на изгорял бензин, въглищарката не можеше да надуши отново следата. Тя се огледа, повъртя напред – назад и уморено тръгна успоредно на шосето. От преследването бе загубила много сили. Дишаше тежко, с изплезен език. Съгледа няколко ниски

храста напред и се отправи към тях. Уви, заекът не бе там! Само почернели, опаднали от есента листа се стелеха по земята. Лисицата легна, сви се на кравай и започна да лиже едната си лапа.

Когато на другия ден вълглицарката се върна при храста със заешката дупка, там вече нямаше никой. Само гъстата постеля от заешка козина напомняше за напусналите обитатели. Лисицата кихна два пъти, облиза се и бавно си тръгна. От запад, между остриите игли на елите тънко просвири вятъра. Смрачаваше се.

Три километра по-долу, отвъд пътя, сивият заек водеше голямото си семейство към една зеленчукова градина над реката. Тук имаше много замръзнали остатъци от зеле и други зеленчуци, които щяха да задоволят глада им до края на зимата. В един ров наблизко заекът откри изоставена дупка, където всички се настаниха. А когато през нощта луната изгря, голяма, жълта и кръгла, въпреки раната на задния крак, сивушкото излезе навън и заслужено заигра своето триумфално, заешко хоро.

МАГИИТЕ НА ДАНЧО ПРЪЧА

— Не можеш да уловиш всичките риби в морето, да изпиеш всичката ракия в кръчмата и да ошеташи всички хубави жени! – констатираше Данчо Пръча, обикновено след третата ракия. – Но може поне да опиташ!

В тази фаза започваше да раздава мъдрости и никой жив или мъртъв философ не можеше да се конкурира с него. Най-често наоколо пиеха ракията си неговите стари другари Ненчо Сомата и Хайдут Петър. Тримата бяха рибари – браконieri, пияници, неправими лъжци и безделници. Обитаваха един стар гараж, останал в наследство от лелята на Данчо, където между разхвърлени безброй празни бутилки и скъсани рибарски мрежи едва се побираха трите пружинени легла, застлани с протрити войнишки одеала.

Тримата бяха на пенсионна възраст, но никой от тях не получаваше пенсия, защото по една или друга причина не разполагаше с официален трудов стаж. Живееха волно като врачетата от улицата, не завиждаха на никого за нищо, защото притежаваха всичко – свободата да не се съобразяват с никого и да правят каквото си щат. И докато останалите жители наоколо вечно бързаха, и все не им стигаха времето, парите, и нервите, тримата лентяи щедро разполагаха и пилееха както времето, така и случайно попадналите в ръцете им левчета. В душите им бе широко като голямото небе над морето и може би защото нямаша нищо, бяха готови да подарят на нуждаещите се целия свят.

Рано една сутрин, на вратата на гаража плахо се почука. Тримата още бяха заровени по леглата, но Данчо се надигна на лакът и викна: — Влез, де!

С ужасно скърцане вратата бавно се отвори и в светлината на отвора засия червената коса на Боби – пуешкото яйце. Това бе седемгодишният син на фризьорката, от другата страна на улицата. Малчуганът бе известен с безбройните си пакости и лунички по лицето. От там всъщност идваше и прякорът му. Сега изглеждаше някак необичайно хрисим.

— Кажи кво има, Бобчо! – изръмжа Данчо, възможно най-приятелски. Детето пристъпи крачка напред, спря и тихо каза:

— Според мама, вие сте най-умните мъже на нашата улица.

— Ха! – без да ще, се изсмя Данчо – И как майка ти стигна до тоя извод?

— Според нея, само вие можете да измислите нещо! – унило продума Боби, но по лицето му личеше, че не е особено убедено в казаното.

— Чакай сега! – надигна се Данчо, почеса се по косматите крака и нахлузи мазните си от мръсотия дънки. – Кажи, за какво става дума?

— За Тони от нашия клас.

— Какво за него?

— Ами, болен е и ако не се намерят пари за операция, скоро ще умре!

— Хм! Да-а-а! – прокара пръсти по небръснатата си брада Данчо – И какво точно очакваш от нас?

— Да помогнете! – въздъхна детето, осъзнавайки на крехката си възраст, колко нелепа бе молбата му.

Междувременно другите двама мъже се бяха събудили и мълчаливо слушаха разговора. Сега Хайдут Петър се изкашля и поклати глава:

— Да помогнем, колко му е! Ей сега ще бръкна под дюшека и ще извадя колкото искаш пари!

— Знам, че вие нямате! Мама обаче е убедена, че само вие можете да измислите нещо, за да ги намерим.

— Като е убедена майка ти, че сме такива умници, що не ни подстрига поне един път без пари до сега? – обади се и Сома.

— Хайде, стига! – прекъсна го Данчо – Кажи колко пари са нужни!

— Около петдесет хиляди лева. Не са чак толкова много, ама...! Мама казва, че сте способни на всичко и дори можете да правите магии, когато много искате нещо.

— А, ясно! – ухили се Сома към Данчо – Майка му има предвид, че за малко не стана баща на тоя рошльо! Ти тогава такава магия и забърка с няколко мастики, че още те помни!

— Престани, глупако! – сръза го Данчо – Момчето се обръща към нас за нещо сериозно, а ти се хилиш!

— Добре, де! Ха да те видим сега, какви магии ще измислиш, че да помогнеш на другарчето му! – отвърна Сома и се зави през глава

с одеалото. Данчо Пръча подсмръкна, плесна Боби по вратлето и като присви едното си око рече:

— Ти сега бягай да си играеш, а ние ще помислим по въпроса!

През следващите няколко дни делегацията на тримата авантюристи посети последователно Агоп златаря, собственика на цеха за пластмасови бутилки, местното радио и дори успя да се срещне с кмета на града. Навсякъде ги посрещаша с подозрение и ги изпращаша с усмивка. Нещата сякаш се подреждаха. През това време Боби – пуешкото яйце успя да се сбие с две по-големи от него момчета, да напръска с червен спрей белия джип на банкера от края на улицата и да получи първата си двойка в училище. Животът си течеше тих и спокоен, като водите на голяма река.

Още от сутринта в следващия понеделник градът бе информиран за най-необичайния риболов, случвал се някога тук. В градския фонтан на центъра щяха да бъдат пуснати хиляда пластмасови рибки. Всеки желаещ да опита късмета си, можеше срещу пет лева да лови пет минути във фонтана. В коремчетата на три от рибките се намираще златна монета, на стойност хиляда лева. Ако някой успееше да закачи и извади някоя от трите, печелеше монетата. Всичко това бе с благотворителна цел, за лечението на малкия Тони.

Отговорници и главни организатори бяха тримата гаражни магьосника, начело с Данчо Пръча. Мероприятието се провеждаше под егидата на кмета и с финансовото съдействие на златарско ателие „Агоп „М“, и радио „Експрес“.

Откриването на риболова щеше да стане в събота по обяд.

През този почивен ден времето се случи необичайно хубаво за началото на есента и площада край фонтана се изпълни с хора. За голямото събитие Данчо изпроси от гардеробиера на театъра смокинг с цилиндър. Другарите му се избръснаха до синьо и навлякоха най-чистите си дрехи. Независимо от това, тримата приличаха на фалирвали разбойници и дори една млада майка реши да плаши детето си с тях.

– „Ако не слушаш – посочи ги тя – ще те дам на тия торбалановци, да те изядат!“

Ефектът бе обратен, защото Хайдут Петър я чу и веднага отвърна, детето да не се тревожи. Ако се наложило, той първо щял да излапа майка му и след това да стигне до него. Така, в шеги и приповдигнато настроение се стигна до момента, в който сам кмета официално откри риболова и благотворителната кампания.

Обикновените граждани сякаш само това бяха чакали.

Изви се дълга опашка за трите въдици, с които всеки можеше да опита късмета си. Наоколо се продаваха пуканки, кебапчета и захарен памук. Деца пицяха и се гонеха по площада, а първите неуспели риболовци с усмивка се насочваха към павилиона за изстудена бира. Всички се чувстваха доволни, защото от една страна се забавляваха, а от друга вършеха нещо добро и полезно.

Когато малко след обяд един доста почерпен кандидат рибар без да ще се подхлъзна и цопна във фонтана, хората наоколо се разсмяха, а Данчо Пръча уточни мъдро:

— „Сухо дупе риба не яде!“

Вечерта вече по тъмно приключиха състезанието. През следващите две седмици желаещи да хванат златна рибка не липсваха и накрая, когато сумата бе събрана, Данчо с нежелание обяви резултата.

— Покрай благотворителната акция тримата пройдохи станаха известни в града и сега трудно щяха да се върнат към старите, безславни делници.

И едва сега се сетиха за ходещата беля с оранжева коса – Боби.

— Чудна работа! – констатира Данчо – През цялата акция не зърнах дори за миг малкия калпазанин Боби!

Всъщност той ни провокира да извършим това дело, а досега не се е заинтересувал как вървят нещата!

— Може да е хванал грип! – предположи Сома.

— Или да е наказан да стои в къщи! – бе по-реалистичната оценка на Хайдут Петър.

— Така или иначе трябва да го намерим, за да уточним, как да предадем парите за болния Тони! – заключи Данчо и тримата прекосиха улицата, в посока фризьорския салон.

Видяла ги отдалече, майката на Боби излезе пред вратата, с писмо в ръка. Тя мълчаливо го подаде на Данчо, а когато той го отвори и прочете, се плесна силно по челото:

— Ей, как ще го ошамаря това хлапе! Направи ни на маймуни пред целия град!

— Другите двама се сбутаха, за да прочетат написаното с детски, неравен почерк:

„Тримата уж сте рибари, ама се хванахте като шарани на въдицата ми! Не случайно мама ви сочи като лош пример и казва, че сте най-големите глупчовци в града. С Тони седим на един чин, но

той си е здрав като мен и сега ви се смеем заедно. Само не знаем, какво ще правите сега с толкова пари и как изобщо успяхте да ги съберете. Изглежда за да си глупав също е нужен талант!

Не се опитвайте да ме хващате и да ме биете, защото вече съм предупредил кварталния полицаи, Боби!“

Фризьорката бръкна в престилката си, извади пакет цигари и запали. Почерпи и тримата пишман рибари за успокоение. Те стояха и се гледаха с празни очи, изведнъж почувстваха се като несправедливо обидени деца.

Пръв към гаража тръгна Сома.

— А на бас, че за една седмица можем да изпием парите! – обзаложи се той, с настръхнал от косми врат.

— Нищо такова няма да правим! – последва го Данчо – Парите са за благородна кауза и ще намерим истински болно дете, на което да ги дадем!

— Аз на Боби ще му кажа, как се прави майтап с възрастни хора! – поклати заканително глава Хайдут Петър и последен напусна улицата.

От север и от юг изведнъж се спуснаха две въздушни течения. Срегнаха се над гаража на рибарите и се сблъскаха яростно. Тримата мъже мълчаливо следяха вихрите на вятъра и се чудеха кое ще победи. Само Данчо Пръча имаше усещане, че това е една от многото магии, които живота правеше край тях, за да ги кара да го обичат такъв, какъвто е – пъстър, топъл и студен, тъжен и смешен, абе обикновен човешки живот!

МАНДАРИНИ

Виждах Митака за последен път и нищо не можех да сторя, за да му помогна. Беше слаб като анорексик, с дълга, потъмняла от пот коса и развлечена, спусната почти до коленете тениска. Само вечно извиняващата му се усмивка си бе все същата и ме караше да се чувствам виновен по някакъв начин. Всъщност аз не живеях в този квартал и на тая улица. Тук живееше майка ми и всяка седмица идвах да я видя, да поправа нещо из къщата, или просто да си поговоря с нея. Горещо долу преди две години, го видях за пръв път в съседите. Бе дошъл да иска ръчната им количка, за да пренесе някакви железни до пункта за вторични суровини. Разбрах, че съседката не иска да му я даде, но и бе неудобно да му откаже пред мен.

— Да не стане като колелото на Димчо! – размаха показалец тя – Взел си го уж да покараш, а после момчето остана без колело!

— Откраднаха го, лельо Танче! – оправда се вяло Митака.

— Откраднали...! Знам аз, амиии...! – не довърши съседката.

— Да взема ли количката? – повтори молбата си момчето, а тя се извърна към мен и разпери ръце:

— Ето, чичо ти Петьо е свидетел! Ако не я върнеш до довечера, мисли му!

Митака ме погледна, усмихна се тъжно и каза:

— Ще я върна!

Не бе минал и час, когато чух единственото колело на количката да громоли из двора на съседите. Момчето си бе удържало на думата.

От мама разбрах, че е станал наркоман още тринадесет годишен. Родителите му работеха в Испания, а той живееше тук единствено с баба си. По някакъв начин бе попаднал в ръцете на наркопласьорите и след това животът му се бе превърнал в ад. Крадеше каквото му падне, за да си купи дрога, не ходеше на училище и агонизираше между отделните пристъпи. Беше красиво момче. Висок, слаб, с непорочен вид, Митака от пръв поглед предразполагаше към себе си. Жал ми бе за него, но голото ми съчувствие

едва ли би му помогнало за нещо.

Един късен следобед минах от задния вход към мамината къща и точно до входната врата го видях. Беше се свил надве и се опитваше да повърне. Като ме видя, в първия момент се изправи, но болката бързо го преви и той се извърна настрана.

— Какво ти е? – попитах доста притеснен аз.

— Нищо! Ще се оправя. – с глух глас отвърна Митака и се отмести, за да мога да мина през вратата.

— Мога ли да ти помогна с нещо? – опитах се да бъда полезен, а той, сякаш само това чакал, отвърна:

— Трябват ми два лева!

Знаех за какво му бяха нужни парите, но виждах как се мъчи в момента, затова бръкнах в джоба си. Имах банкнота от петдесет лева и се зачудих, какво да правя.

— Ще ви върна остатъка! – с болни очи обеща момчето и аз прежалих парите. Бях сигурен, че няма да ми върне и лев, но когато надвечер откъм входната врата се позвъни, с учудване видях насреща си виновната му усмивка.

— Ето ви рестото! – подаваше ми пълната си с банкноти шепа Митака. Взех парите и го поканих да влезе. Той отказа и тогава направо запитах:

— Като изключим оная отрова, какво най-много обичаш да ядеш?

— Аз не си падам много по яденето! – сведе глава той.

— Все пак не може да няма нещо, дето да ти харесва повече?

— Мандарини! – призна момчето, сякаш се срамуваше от това.

— Видя ли? – тупнах го свойски по кокалестото рамо – Аз също много си падам по тях. Сега ще идеш ли да купиш, за двадесет лева мандарини?

— Но това са повече от десет килограма! – повдигнаха се в недоумение веждите му.

— И какво от това? Няма да можеш да ги носиш ли?

— А, не ама...!

— Какво?

— Че кой купува, по десет килограма мандарини?

— Аз! – ухилих се и му пхнах два лева в ръката. – Хайде бягай! Като ги донесеш, двамата ще хапнем колкото си искаме!

Щом се върна с две препълнени с плодове торби, седнахме на стъпалата пред салончето и аз започнах да беля кората на една мандарина. Лакомо я изядох, а Митака ме гледеше учудено и

безмълвно.

— Защо не ядеш? – запитах, а той нескопосано започна да бели една. Като свърши, вместо да яде, той само изсмука сока, а останалото изплю. Така изяде две мандарини и спря.

— На мен ми стига. Благодаря!

— Аааааа! Няма да се разберем така! – скарах му се пресилено аз и взех едната торба – Вземи ги за в къщи! Ще си хапваш по малко.

— Аз имам какво да ям! Баба ми готви. – объркано отвърна той.

— Абе, взимай като ти казвам! Те са за десерт. И прецени кое е по-добре! За двайсет лева дрога, или мандарини.

Той наведе глава и неохотно вдигна пълната с плодове торба. Слабата му фигурка като призрак се провря през външната врата и се стопи в спусналата се тъмнина.

Времето си минаваше, аз си имах свои грижи и рядко се сещах за Митака. Междувременно от мама разбрах, че са го пратили в наркокомуна да се лекува. По-късно се върнал в много лошо здравословно състояние от там. Лежал без сили при баба си, а тя го гледала както може. След като се разболял от пневмония, лекарите предупредили, че не му остава много живот. Днес сутринта мама сподели, че щели да го пратят на село, да умре на спокойствие там.

И сега, току що излязъл на улицата, аз гледах как някакъв мъж, го придържаше да не падне, докато приближаваха към една спряла кола. След тях баба му пристъпваше прегърбена, с две чанти в ръце. Когато мъжът отвори задната врата на колата, Митака погледна към мен и върху изпитото му като на светец лице, светна усмивка:

— Мандарини! Мерси!

Мъжът внимателно го настани в колата, а след него се качи и бабата. Колата избръмча и бавно като катафалка се понесе напред. Слънцето припичаше неприятно, уличката бе станала неочаквано пуста, а аз се чудех накъде съм тръгнал.

НАЙ – ГОТИНИЯТ ПИЧ НА СВЕТА

На чина ми пишеше: – „Гошо от девети „б“ е тъп гей!“. Вероятно Го бяха писали вчера след обяд, в обратната смяна. Трябваше да остана след часовете, за да видя кой бе имал наглостта да ме обижда. После щях да реша как да го накажа.

Вторият час щяхме да имаме контролно по английски, затова отворих учебника и зачетох последните уроци. На катедрата даскалицата ни по география нещо се пенеше, възмутена колко неграмотни сме по предмета и. Тя си мислеше, че земята се върти заради нейната глупава география. Ако знаеше колко неграмотни сме по всички предмети, вероятно би си сменила професията. Сигурен съм, че ако от джунглата докарат стадо маймуни, те по-бързо ще се образуват от приматите в нашия клас. Ние сме най-кухите в цялото СОУ, независимо, че някакви шестокласници се опитват да ни оспорват първото място. Класният неведнъж е правил заключения, как в цялата му тридесетгодишна кариера не е срещал по-мързелив и безразличен към учението клас. Много му се иска поне един от нас да отпадне по някаква причина. Сега сме осемнадесет ученика и ако някой се премести или остане да повтаря, просто ще разформироваат класа. Ние обаче не се даваме и както е тръгнало, ще се траем взаимно още две години. Това го натъжава, а нас ни кефи особено. У дома пред бащите си не можем да безобразничим, затова тормозим него. Гледаме обаче да не прекаляваме, щото може да се разболее и да го смени някоя опърничева даскалица. Те повечето са такива в нашето даскало.

Часовете неусетно минават и всички напускат стаята. Оставам сам, за да видя драскача на чинове. Дори лелките дето чистят, не успяват да ме изгонят от стаята. Играя пасианс на мобилния си телефон, докато някакви пубери от седми клас започват да кацат наоколо. Те ме гледат подозрително и нещо си шушукат, но аз не им обръщам внимание. Най-после до мен застават две момичета,

едното от които ми е познато.

През лятото бяхме на почивка в Равда, заедно с нейното семейство. Малкото и братче бе голям симпатяга, но Ния / така се казваше тя /, бе голяма шматка. През двете седмици, които прекарахме в хотела, на плажа и в разходки из селото, тя непрекъснато бърбореше, смееше се като малоумна и ми досаждаше. Беше хубава на вид и когато бе по бански на плажа, дори възрастни мъже я заглеждаха. Като си отвореше устата обаче, можеше да прогони и арабски терорист с глупостите си. Едва я изтряях тогава, а сега мизерницата се хилеше, докато нагло запита:

— Гоше, защо си ми седнал на мястото?

Глупчовците от нейния клас ни зяпаха с нескривано любопитство, затова побързах да уточня нещата:

— Ти ли написа тая гадост?

— Защо да е гадост? – фръцна се игриво тя – Абсолютна истина е!

— Какво-о-о-о?! – смръщих се пресилено, за да скрия колко потресен съм от нахалството и. Сигурно така се чувстваше класният, когато го ядосвахме с простотиите си. Момичето до Ния изписка и започна да обяснява на останалите:

— Това лято двамата били заедно на море и макар тя да му се сваляла непрекъснато, той дори не я целунал! Представяте ли си?! Ние дори нарочно се преместихме на неговия чин, но на всичко което Ния му написа, той не отговори.

Едва сега загрях смисъла на тъпите въпроси, драскани на чина ми от време на време. Те бяха нещо от сорта: – „Мислиш ли за мен?“, „Аз всяка вечер си представям как двамата заедно правим .....!“, „Поне малко не ти ли харесвам?“, „Не искаш ли да се срещнем довечера?“, „Напиши ми телефона си!“ и все такива глупости.

— Знаеш ли, че си голяма откачалка? – опитах се да я обидя, но за нея това бе по-скоро комплимент.

— Откачалка съм, щото си падам по левак като теб! Друг на твое място ..... отдавна би се възползвал, ама ти ..... не! Гошо – голямата работа, дете само мълчи като риба, щото не знае как да забавлява едно момиче! Просто ужас!

Наглата устатница сигурно още щеше да ме обижда и излага, затова я прекъснах:

— Не съм педофил, да се занимавам с малолетни пиклички! След две – три години като пораснеш, се обади! А до тогава не ми драскай по чина! Ясно ли е?

— Не е ясно! – кресна Ния и си бухна чантата върху чина – Ама, че си глупак, тъпак, тъпак...! – заповтаря в някаква истерия и изведнъж се разрева. Приятелката и я прегърна и започна да я утешава, а аз безмълвно се издимих от стаята.

Докато вървях към къщи се питах, толкова неприятна ли е Ния или не смеех да призная, че не знам какво да правя, ако остана сам с нея. Ясно ми бе, че в пубертета момичетата се развиват по-бързо от момчетата. На вид тя изглеждаше вече като зряла жена, но се държеше като побесняла торба с хормони. Сигурно искаше секс, но бе попаднала на мен и тъкмо в това бе проблема. Аз все още не бях спал с момиче и макар да гледах всеки ден порно по телевизията, все още няхах смелост да го направя наистина. Смущавах се и се боях, като се стигне до края, да не се изложи по някакъв начин. Съвсем нормален си бях за всичко, но ми се щеше някоя опитна кака да ме образова в началото. Едно е да гледаш как се плющят нимфоманките в някой порно-канал, а съвсем друго е да се правиш на мъж, без дори да си опитал от меда.

Така, в упреци и съмнения към себе си мина целия след обяд и надвечер, без да се замисля, тръгнах към училище. Влязох в двора и се подпрях на баскетболния кош, за да се виждам добре от входната врата. Зачаках да бие звънеца за последния час. Чувствах се неловко, но положението щеше съвсем да се оплеска, ако Ния просто ме подминеше на излизане. Бях приел предизвикателството и, но се чувствах изтръпнал, несигурен и много, много глупав.

Когато звънецът би и хлапетата се юрнаха навън, вече не можех да си отлепя краката от асфалта, независимо, че ужасно ми се щеше да се телепортирам по някакъв начин. Изведнъж съзрях Ния, а в същия момент и тя ме видя. Спря на място, докато приятелката и нещо разпалено обясняваше. Двамата се гледахме тъй дълго, че накрая не издържах и се усмигнах. Момичето метна чантата си във въздуха и се втурна към мен. Там, пред всички деца, двамата се целунахме за пръв път.

Сега, два месеца след това, като седна на чина си, с гордост и удоволствие гледам написаното в горния ляв край: – „Гошо от девети „б“ е най-готиния пич на света!“.

За някой това звучи като поредната ученическа глупост, но само аз и Ния знаем, как тя стигна до този извод. Знаем също, че имаме да учим още много неща, но не ни пука, защото сме вече заедно. Повярвайте, да си имаш някой като Ния, е толкова хубаво, че дори

можеш да започнеш да си учиш уроците, ако тя те помоли за това. Да си кух и необразован вече не е модерно. Важно е да знаеш какво искаш и да има начин да докажеш, че си най-готиният пич на света!

РЕВАНШЪТ

Д-р Андреев имаше навик всяка сутрин да бяга в Морската градина заедно с шотландската си овчарка Чипс.

Той бе участъков джипи и не можеше да се оплаче от нищо на този свят. Бе женен за дъщерята на ректора на Медицинска академия, благодарение на което успя да завърши без особени проблеми, независимо от големите празноти в лекарското си образование.

Тъй като бе симпатичен и мил с по-възрастните пациентки, му излезе име на добър лекар и практиката му бе една от водещите в болницата. Притежаваше солиден Майбах, който един от пациентите му поддържаше безплатно в сервиза си; голям апартамент в центъра на града и разкошна вила на морския бряг.

Никога не успяваше да изхарчи дори една четвърт от заплатата си, но и никой не можеше да потвърди, че поне веднъж го е видял да пусне стотинка на просяците около болницата.

Десетгодишната му дъщеря живееше и учеше в скъп италиански колеж, а Чипс донякъде компенсираше отсъствието ѝ. Съпругата му не го безпокоеше, улисана в ежедневния шопинг заедно с още две моряшки съпруги.

На доктора не липсваха и странични развлечения, защото той елегантно флиртуваше както с лекарките и медицинските сестри, така и с някои от пациентките си.

Животът му бе низ от удоволствия до деня, в който постави грешна диагноза и предписа неуместно лечение на едно дете. Всичко можеше да се размине, както винаги до сега, но последиците бяха фатални и детето почина.

Родителите се случиха интелигентни хора и направиха разследване, от което се установи, че в крайна сметка е виновен д-р Андреев.

Независимо от това, за него нямаше последствия и той продължи необезпокояван работата си. Така се стигна до втори фатален случай, като жертвата този път бе седемдесетгодишен циганин.

Дядото на три дузини деца, внуци и правнуци бе тъй шумно оплакан още в болницата от тях, че да отразят събитието този път

дойдоха и пресата, и телевизията. Плачът, клетвите и вайкането на целия цигански род смутиха до известна степен спокойствието на д-р Андреев, но и този път всичко му се размина.

Разбира се, той си направи съответните изводи и когато преглеждаше деца и цигани, ако случаите бяха по-тежки, ги насочваше към колегите си специалисти. Неминуемо гафове се отразиха съответно на практиката му и тя чувствително намаля. Така намаляха и доходите му. Усмивката все по-рядко спохождаше лицето на доктора и в един момент той се улови, че завижда на „Чепа“ – д-р Пеев.

Двамата бяха състуденти, но д-р Пеев бе специализирал хирургия и поне досега минаваше за добър лекар. Прякорът му идваше от едни анатомични изследвания, направени от едрогърдестата асистентка в лабораторията Маца по времето, когато бяха още студенти.

До момента д-р Андреев бе гледал на колегата си снизходително и дори леко пренебрежително, но когато случайно разбра, че Пеев заработва двойно повече от него, се замисли сериозно. Трябваше да стори нещо, за да върне статуквото и загубения си авторитет.

Чепът трябваше да бъде неутрализиран като конкурент. Умът и размишленията му сякаш преминаха на друга писта и той започна да прехвърля разни варианти за дискредитиране на колегата си като истински престъпник. Идеите да зарази инструментите, с които онзи оперираше, да смени някои от лекарствата, отпаднаха, защото лесно щеше да се разбере външната намеса, а и нищо чудно да се стигнеше и до нови жертви.

Ако тогава го разкриеха, д-р Андреев се превръщаше в абсолютен убиец. Трябваше да се измисли нещо друго, по-съвършено и просто, но с по-сериозни последствия. Идеята го споходи скоро в образа на млада бременна циганка и нейния черен като въглен съпруг. Те очакваха първото си дете и мъжът направо запита:

— Докторе, кажи сига колку ши струва бебита да са роди без проблеми? Щоту ние сме бедни хора, значи и да знам колко ши излезе цялата работа!

По-рано д-р Андреев не се свенеше да приема дребни подкупи, но сега идеята го осени мигновено. Той се изкашля дълбоко и погледна сериозно към бъдещия татко. Авторитетно нареди на медицинската сестра:

— Иди с жената до третия етаж пеша и пак се върнете! Да видим

после на ехографа дали ще се вижда същото положение.

Щом останаха сами с циганина, замислено каза:

— Жена ти кара много опасна бременност! Трябва да се вземат спешни мерки, а това струва много пари!

— Тъй ли? – ококори се уплашен циганинът. – Защо бе, докторе? Как тъй?

— Много рядко, но понякога се случват такива работи! Обаче изход от ситуацията винаги може да се намери! Дори почти без пари! – усмихна се окуражително Андреев.

— Кажи, бе докторе! Ши зема заем, колкуто трябва ши плащам! – заваяка се циганинът.

— Слушай сега! Да се разберем по друг начин! – предложи докторът и тихо и внимателно започна да му обяснява нещо.

Десетина дни след това в болницата избухна нов скандал, този път свързан с д-р Пеев.

На седалката в стария му очукан „Ситроен“, който по сигнал полицията претърси, се намериха 200 белязани лева подкуп. Парите бяха от брата на опериран от херния циганин. Естествено Чепа отричаше, но братът на оперирания циганин твърдеше обратното, а и парите бяха неоспорим факт. Така целта на д-р Андреев бързо и ефикасно бе постигната.

Рано на другата сутрин, в лабораторията за кръвни проби, една медицинска сестра сподели с друга:

— Аз си мислех, че Пеев е по-стока, но той май нищо не дели от Андреев!

— Хвани единия – удари другия! – поклати глава намусено сестрата – А ние караме само на тия мижави заплати!

— Затуй ще дават! – тропна с крак първата сестра. – На всички ще дават, не само на докторите! Иначе пръста си няма да мръдна, ако ще всички пациенти да пукнат! Айде, де!

— Ми права си, разбира се! То и тъй, и тъй държава и правда няма! Че ние ли сме най-простите в крайна сметка?

Същата сутрин шотландската овчарка Чипс едва стигаше стопанина си по алеите на Морската градина. Д-р Андреев бягаше досущ като лекоатлет. След компромата срещу Чепа адреналинът му се бе вдигнал дотолкова, че все едно бе допингиран.

– „Правдата възтържествува!“ – мислеше докторът, докато се носеше устремно из парка. – „Сега нещата постепенно ще си дойдат на мястото и всичко ще си тръгне постарому!“

Бягаше докторът, а зад него бягаше още някой. Стъпки не се чуваха и не се виждаше никой, но докторът усещаше как бавно и сигурно го застигат.

Времето до последния реванш в живота му изтичаше.

МАЛКОТО КАМЪЧЕ

Вървахме по пътя към службата с колежката Ина, когато ни застигна лаборантката Светла.

— Ина, каква диета прилагаш, че си се вталила толкова много? – запита тя и едва тогава си дадох сметка, че колежката ми е видимо отслабнала. Тя не бе много пълна, по-скоро бе приятно закръглена, или както казваше шефа на отдела – пухкавичка. Сега обаче бе придобила едно фино изящество, което я правеше много привлекателна. Дори тъмните сенки под очите не я загрозяваха, а напротив, придаваха и някак загадъчен вид.

— Ако ви кажа, няма да повярвате! – въздъхна Ина, а на Светла само това и трябваше.

— Кажи, де! И аз искам да ги намаля тия излишни килограми.

— И да ти кажа, едва ли ще ти подейства като на мен.

— Казвай, казвай! – продължи да настоява Светла и колежката започна някак неуверено:

— Това се случи точно преди две седмици. Бяхме с мъжа ми на гости на абитуриент, при едни семейни приятели. Те живеят на деветия етаж, в един десететажен блок. По някое време излязохме на терасата да изпушим по цигара. Говорехме си тихо, наслаждавахме се на красивата панорама на града, когато на терасата под нас се появи млада жена, с бутилка вино в ръка. Бях се облегла на парапета и виждах всичко отблизо. Жената бе облечена в изящна черна рокля и в първия момент помислих, че също е абитуриентка. При по-внимателно вглеждане обаче се виждаше, че е на възраст около тридесетте, но красотата и я правеше да изглежда по-млада. Тя сложи две кристални, по всяка вероятност сватбени чаши, на парапета на терасата и ги напълни с вино. От блясъка на залязващото слънце виното изглеждаше особено примамливо с рубинения си цвят. На мен чак ми се прииска глътка, но не изобщо вино, а точно от това в кристалните чаши. Без да ме забележи, жената взе едната чаша, изпи виното наведнъж и като протегна ръка през терасата, пусна изящната чаша. Спокойно проследи

как пада и се разбива на земята. После представете си, извика с глас, който не ми излиза и до сега от главата. Не беше силен вик, а някак отчаяно безнадежден. Като на човек който се дави и за последен път, с последни сили вика за помощ.

— Какво извика? – не се стърпя Светла.

Ина сведе поглед, въздъхна и продължи:

— Само извика „Милене!“, стъпи на решетките на парапета и скочи през балкона.

— Как така скочи?! – спря се на едно място Светла – Да не искаш да кажеш, че се е пребила?

— Да! – кимна колежката ми – Тя просто скочи и се уби. Тялото и тупна долу, все едно някаква кукла падна. Жената която преди миг бе жива на метър – два под мен, изведнъж бе напуснала живота завинаги. Ей така – раз и край! В него момент останах без дъх.

От тогава не мога нормално да спя, да се храня и дори като работя, допускам грешки. Както забелязахте, вече отслабнах с няколко килограма. Сега ми стават някои от старите ми дрехи.

— И защо го е направила? – не се стърпя Светла.

— Още същият ден разбрахме страшната история. Тя е още потъжна, за съжаление. Накратко, става въпрос за младо семейство. Мъж, жена и детенце на две години. Оженили се по любов както се казва, живели, обичали се, но като във всяко семейство отношенията им се пообтегнаха. Мъжът останал без работа, но не казал на жена си, за да не я тревожи. Станал мрачен, мълчалив, а тя си въобрази, че има любовница. Един ден за беля го видяла в колата на някаква жена, която всъщност му била братовчедка и се опитвала да му намери работа. Точно като в лош виц. У дома тя му спретнала страхотен скандал. Той не обяснил нищо, а просто излязъл за да не се ядосва. Това я вбесило. От няколко седмици били без пари, направили няколко заема и дори не можели да купят памперси за детето. Абе, мизерия! Знаете до къде ни докараха през последните години „скъпите“ ни управляващи. И като всяка емоционална жена, решила да му го върне. Обадила се на някакъв неин съученик, който открай време бил влюбен в нея и той веднага дотърчал. На кого е оставила детето не знам, но отишли за час – два в някакъв хотел и тя като абсолютна патка му се отдала. Направила го от инат и женска глупост, и защото много го обичала, както обяснила по-късно. Да се чуди човек, как от любов тръгваш да спиш с първия срещнат, ама нейсе. Обаче когато след

няколко дни братовчедката на мъжа наистина го устроила с работа, той разказал за проблемите си. А тя с всичкия си акъл взела, че му признала за изневярата. Така нещата станали действително сериозни. Мъжът не преглътнал новината, защото било уязвено достойнството му, а и самият той не и бил изневерявал никога. Решил, че трябва да се разведат и това последно камъче обърнало колата. Стресирана, изпаднала в депресия, без да мисли адекватно за детето и бъдещето си, решила да приключи с живота. Чувствала се виновна и скочила от балкона в същия ден, в който преди няколко години се оженили. Нелепа смърт и страшна трагедия! От тогава не съм на себе си!

Тримата продължихме да вървим мълчаливо. Дори на любопитната лаборантка Светла не и се говореше. Уж бяхме свикнали с ежедневните черни и стряскащи новини по телевизията, където даваха какви ли не ужасни случки, а сега разказа на Ина ни потресе. Всъщност едно е да гледаш като на кино, каква беда е сполетяла някого, а друго, когато по неволя съзреш смъртта отблизо. Като пристигнахме в службата, лаборантката неочаквано заяви:

— Аз за това не вярвам за нищо на мъжа си! Да прави каквото ще, стига да не научавам за простотиите му! Дори да разбере, да не взема да скачам от балкона заради него, я! Хайде, бе! Животът е само един.

Двамата с Ина се спогледахме. Като в ония карикатури без думи, нямаше какво да добавим към коментара ѝ.

МОЯТ САМУРАЙ

Обикновено с баща ми нямаше какво да си кажем. И като малък, и като пораснах, двамата не намерихме общ език. Откакто се помня, той все бе недоволен от мен, все ме поучаваше нещо, а това много ме дразнеше. В отговор, аз не се обръщах към него с „Тате“, а го наричах по име. Това го огорчаваше повече, отколкото допусках тогава. Един ден, след като бяхме обяждали, без никакъв повод той заяви:

— С тия престъпни наклонности, е най-добре да станеш полицай или военен! Там професията ще те пази, а иначе .....! – той махна с ръка и въздъхна гъй, сякаш бях най-неблагонадеждния тип на земята. Това естествено ме ядоса, от една страна защото не се смятах за чак толкова голям лентяй и негодник, а от друга, защото по принцип винаги бях на противоположно от неговото мнение. Съветът от страна на баща ми се дължеше на двете издънки, допуснати от мен през последния месец.

Първият път сгафих, като ошамарих собственика на казиното срещу нас. Копелдакът бе не повече от година – две по-голям от мен, но вече разполагаше с казино и страхотно „Мазерати“. Всичко разбира се дължеше на крадливия си баща, депутат от предпоследното Народно събрание. Един ден, след като бях спрял пред къщи, той наду клаксона за да си преместя мотора и да паркира той. Свалих си шлема и тръгнах към входа, а той отзад се развика:

— Ей, келеш! Я разкарай тоя чеп на две колела, че ще паркирам отгоре му!

Обърнах се и го изгледах. Държеше се нагло, защото разчиташе на тримата си охранители от казиното.

— Аз живея тук! – посочих към кооперацията – Затова спирам на паркинга.

В отговор „Мазератито“ изрева приглушено, приближи до мотоциклета и го събори. Изкъртиха се огледалото от дясна страна и дръжката за спирачката. Щеше да ми струва не по-малко от двеста лева, за да ги сменя. Отидох до колата и измъкнах наглеца. Той се

развика, но успях да очаткам и него, и охранителя, който побърза да се намеси. Не случайно тренирах бойни изкуства от шестгодишен. Не стигнахме до съд, защото записа от видеокамерата на казиното ясно показваше кой е виновен за инцидента.

Втория път помогнах на една мацка, да си смени гумата на колата. Бедата бе, че резервната се оказа свалена от кола, спряна двадесетина метра по-надолу на улицата. Собственика видял апашора, който му тарашел автомобила посред бял ден и се обадил на полицията. Хитрецът, който вероятно бе приятел на мацката, оставил откраднатата гума и се покрил. След като момичето ме помоли да и помогна, аз размених гумите и тъкмо привърших, когато зад гърба ми изсвириха гумите на полицейската патрулка. Без много да питат, ченгетата ми щракнаха белезниците. Добре, че по-късно собственика на окрадената кола ме оневини. И в двата гафа няха вина, но баща ми явно смяташе друго. Изкашлях се без нужда и заявих:

— Никога няма да пропадна толкова, че да стана шапкар и да изпълнявам идиотски заповеди! Аз съм свободен човек и ще запиша специалност, която е уважавана и в същото време да разполагам с достатъчно време за себе си.

Баща ми притвори очи и ехидно запита:

— Да не се каниш да ставаш учител?!

Признавам, че такава безумна идея дори не бе прелитала край главата ми. За момента обаче щеше да свърши работа.

— Защо не? Да си даскал не е чак толкова зле!

— Ти ..... учител!? – плесна се баща ми по главата и се надигна. Направи три крачки напред, после три назад, защото кухнята ни бе тясна и накрая шумно въздъхна:

— Ако си решил да си проваляш бъдещето, моля! Не мога да ти попреча, разбира се. Имай предвид обаче, че цял живот няма да имаш нито пари, нито уважение както си въобразяваш. Да си учител в днешно време не е престижно. Само негодните за нищо друго стават учители. Поне за лекар да беше се насочил! Благородна, достойна професия, с която ще имаш и уважение, и пари! А ти ..... здрав, прав мъж .....! Удави се, щом ти е толкова акъла! – той напусна кухнята, след като тръшна вратата. Аз се ухилих. Бях шокирал баща си по-бързо и ефективно, както никога досега.

Понякога в живота всичко се променя толкова неочаквано, че дори най-щурата идея може да се окаже приемлива. Няколко дни

след разговора с баща ми се запознах с момиче, в което се влюбих мигновено. До момента се радвах на вниманието на няколко красавици от нашето училище, но никога не се бях влюбвал. Щом видях Деница обаче забравих за всички наоколо. Тя също като мен бе абитуриентка, но за разлика от скромната ми особа, вече бе решила къде да продължи образованието си. Представете си, щеше да става учителка. Завършваше Езикова гимназия и щеше да следва английска филология. Интересно, но не се бях магьосал само аз от пръв поглед. И тя си падаше по мен, затова се пренесох у тях, да четем за изпитите в университета. Родителите и работеха в Испания, а тя делеше семейния апартамент единствено с по-голямата си сестра. Разполагахме с месец и половина до изпитите и вече не можехме да дишаме един без друг. За да не се делим и занаят, реших да запиша „Математика“ и „Физика“ в същия университет, където кандидатстваше Деница. Не бях отличник по тия предмети, но ги разбирах и щях да издържа изпитите без проблем.

Всъщност така и стана. Без много зор от моя страна, есента вече бях редовен студент, заедно с Дени. За да получим стая в общежитието се оженихме на майтап, по-късно за да изтеглим заем си направихме дъщеря, а в края на следването се роди и сина ни. Ей така на майтап станах и учител.

Чудна работа, след две години стаж като учител, работата дори взе да ми допада. Гледах да съм точен към учениците и те, неочаквано за самия мен, ме харесваха. Не можех да се похваля с големи успехи освен, че успях да ги науча да си решават задачите по математика. Е, поне повечето от учениците, де. Навсякъде има по двама – трима, за които цифрите и всичко свързано с тях, са черни дупки в съзнанието им.

Така дойде денят, в който баща ми получи тромбоза и на двата крака. Беше сърдечно болен, имаше направени четири байпаса, но се държеше мъжки и никога не се оплакваше. Аз вече живеях в друг град и децата ми бяха пораснали.

Когато се случила бедата, мама се обадила на Бърза помощ и след два часа те пристигнали. Не установили нищо сериозно и си отишли, без да му помогнат. Цяла нощ баща ми търпял ужасните болки и на сутринта мама ми позвъни, много притеснена от ситуацията. Беше на връх Коледа, имаше натрупан един метър сняг, но както е редно аз веднага отидох при тях. Качих го на

колата и отидохме в болницата. След направени изследвания и дълго чакане, доктора каза, че за да живее, трябва да се отрежат и двата крака на баща ми. За мое учудване той се усмихна някак облекчено и категорично отказа.

— Но ти вече имаш гангрена и тя ще обхване цялото ти тяло! Ще си отидеш с адски болки и никой не знае колко ще продължи тази агония! – опитваше се лекаря да го склони към операция.

— Няма да живея с орлите, я! – подписа документите, че се отказва от операция баща ми и аз го върнах у дома. После в продължение на две седмици се мъчи, докато една вечер Господ се смили над разкапаното му тяло и духна огънчето на живота му. Малко преди това, в пълно съзнание, макар и под морфинова упойка той ми каза:

— Виждаш ли какво става, като човек не слуша родителите си? Ако беше станал полицаи или военен, щеше да ме застреляш да не се мъча, а ако бе станал лекар, щеше да ме спасиш! Сега какво? И ти си безпомощен, и аз!

Неговите майтапи бяха все едни такива недодялани.

— Не говори глупости! – упрекнах го аз.

— Да, вярно! – изпъшка той – Като си отива човек, трябва да говори само умности! Прощавай, но животът е толкова кратък и лъжовен, че не си струва дори да говорим за него. Май затова някога самураите са го носили на върха на мечи си. Знаели хората как да живеят и как да умрат! А ние ..... не се научихме нито на едното, нито на другото! Ти поне..... – не успя да продължи той.

— Тате! – изтръгна се от мен, но баща ми вече не дишаше. Бях закъснял. Единственият самурай когото познавах, си бе отишъл.

ЗРЪНЦЕ КЪСМЕТ

Зад ниския хълм маранята трептеше и се разливаше като вода. Няколко стръка повехнал пелин ухаеха горчиво, а по извезаната от овчи копита шевица на прахоляка по пътя подскачаше малка птичка с жълти крила. Августовското слънце жареше дръзко, безжалостно и дори потъмнелите ситни листа на сливата не можеха да запазят от задухата, полегналия на една страна овчар Калин. На няколко крачки встрани, скупчени под храсталак от див бъз, малко стадо мръсно – жълти овце се бутеха една в друга и като махаха с дебелите си опашки по мухите, се опитваха да намерят хладина. В плитко, трънясало трапче край пътя, като пребито лежеше белезникаво на цвят куче. Следобедната тишина бе затиснала безсрамно разголената равнина. Само жуженето на щръклици и понякога плясък от крилата на излетяла дропла я нарушаваха. В пламналия въздух, мухите се рееха неспокойно и досадно, също като мислите на овчаря.

От няколко дни той се питаше къде сбърка, та всичко в семейството му се обърна срещу него. Месеци наред вече, дъщеря му не желаше да го вижда и дори да разговаря с него по телефона. Синът му спря да го нарича „тате“ и премина на „баща ми“. Жена му завърши някаква специална диета за отслабване, подмени изцяло гардероба си и му предложи да се разведат. Не си подхождали вече двамата. И всичко това, защото го съкратиха от работа. Закриха малката гара, на която той бе началник, а нуждата го принуди да се върне в бащината къща на село. Стана пастир и криво – ляво с овцете изкарваше колкото заплатата си в железниците. Научи се да прави домашно сирене и кисело мляко, които носеше в града на семейството. Така неусетно мина една година и всички постепенно се отчуждиха от него. Той разбра, че е подивял покрай овцете и самотията си. Ако един ден с него се случеше най-лошото, щеше да мине най-малко седмица докато го намерят. От известно време бе придобил навика да си говори на глас. Сега с продрано гърло изпсува калпавия си късмет и изтри оросеното си с пот чело.

Свирна на кучето и се изправи. Поведо стадото към горчивата чешма. Тя отдавна вече не се ползваше от никого. Ту пресъхваше, ту на тънка струйка сълзеше, но водата ѝ си оставаше неприятно горчива. Дори животните я пиеха само в дни като този – лепкав и тежък от жегата. Докато овцете с неохота вървяха, той обходи с поглед прегорялата равнина. Наоколо нямаше засети ниви, защото почвата бе каменлива. Растяха само ниски храсти, жилави треви и бодили. Селото бе на няколко километра от тук и много рядко друг човек минаваше по тия места. За нощните посетители на дивата пустош говореха следите им, рано сутрин. Без да е учил специално, Калин се научи да разпознава следите на зайците, дивите прасета, лисиците и дори вълчите стъпки. Понякога намираще остатъци от разкъсано животно и тогава кучето му се заемаше с ръмжене да ги гложга. Беше го кръстил Петров, на името на началника, който го бе съкратил от работа. Сега пак му свирна и на висок глас извика:

— Мръдни се, Петров! Завърни овцете, че виж накъде подкараха! Дръж ги, твойта кожа бандитска! Еей, калпаво куче такова, досущ като оня Петров си!

В отговор кучето излая и подгони овцете на правилната страна.

— А така, михлюзино! И ти да свършиш малко работа! Ей, мътните го взели, поне малко, поне мътъничко късмет да имах! Едно зрънце късмет ми трябваше и вместо моята гара, щяха да закрийт по-долната. Нямаше да съм разведен сега, децата нямаше да ме избягват. Ееех! Да си скоча и на късмета!

Овцете които вървяха най отпред предпазливо се спуснаха към чешмата. Каменният чучур бе отчупен и от него едва – едва прокапваше вода. В зеленясалото корито обаче имаше достатъчно вода, за малкото стадо на овчаря. Наоколо се забелязваха стъпки на диви прасета. Докато разглеждаше следите им, Калин видя разровената от тях спечена земя, в една пукнатина на която нещо привлече вниманието му. Наведе си и видя нещо кръгло и зеленикаво. Изкара си ножа и бръкна в пукнатината. Извади две малки монети. Одра повърхността им с острото на ножа и отдолу златото засия. Овчарят пое дълбоко въздух. Метна встрани торбата с храна, която носеше и застана на колене пред пукнатината. Когато отстрани достатъчно пръст видя спукано гърне, пълно с монети. Между малките имаше и по-големи, а когато ги разрови видя и нанизани, на изгнила вече връв. Като човек извършващ

престъпление, Калин се изправи и огледа равнината внимателно. Никой не се виждаше наоколо. Цяло чудо щеше да е, ако в тази жега минеше човек. Все пак той побърза да си вземе торбата, изхвърли храната от нея и започна да пълни жълтиците вътре. Оказаха се повече, отколкото изглеждаха на пръв поглед. Добре, че торбата бе от здрава материя. Без да е сигурен, Калин прецени, че златото тежи не по-малко от десетина килограма. Когато прехвърли и последната монета, овчаря зари дупката и я отъпка, за да няма следи. После се свлече без сили на земята. Доловило необичайната му възбуда, кучето се приближи и размаха опашка приятелски. За пръв път, откакто бе станал пастир Калин се усмихна:

— Ей, Петров! Ще приключим с мизерията май, а?

Кучето изскимтя и протегна предните си крака към него.

* * *

Половин година по-късно, в селото вече се издигаше продълговатата постройка на нова мандра. В широкия двор бяха паркирани голям зелен трактор, японски джип и лъскав камион – цистерна. Край тях весело подскачаше белезникаво на цвят куче, което от време на време вдигаше краче над гумите на превозните средства. От цеховете на мандрата влизаха и излизаха хора в бели престилки. Плешив мъж малко над средна възраст, облечен в обикновен джинсов гащиризон се спря и размаха заканително показалец към кучето:

— Ей, Петров! Престани да препикаваш колелата, че джантите ще ръждясат!

Кучето отривисто излая и се приближи към мъжа. Той разроши козината край врата му, а то заскимтя от удоволствие. Откъм портала се чу звънец. Кучето излая и се втурна към желязната врата. Зад нея на улицата се виждаше младежка фигура. Мъжът побърза да отвори и видя пред себе си сина си.

— Ах, Владко! – учудено възкликна той.

— Тате, дойдох при тебе! – приближи се неловко синът му и подаде ръка. Калин я пое и здраво я стисна.

— Какво, похарчи ли вече парите?

— Не. Нося ти ги почти всичките.

— Ама .... защо?! – пристъпи от крак на крак мъжът – Какво има

сега? Малко ли ти се виждат?

— Не, не! Не ми трябват. .... В смисъл, че имам нужда от пари, но не така наготово. Затова идвам при теб. Искам да работя тук.

— Хм! – прокашля се мъжът, крайно учуден – Нали знаеш с какво се занимавам? Работата е тежка, груба и ти с нищо не си запознат. Да правиш сирене и кашкавал не е като да се развяваш в университета. Нали щеше да си търсиш работа по специалността?

— Търсих. Не намерих.

— Иди в чужбина! Нали знаеш английски? Там ще успееш. Ще ти дам колкото пари ти трябват.

— Не искам!

— Защо?

— Защото не ми се слугува на никого. Искам да работя с тебе!

— Но тук е село, няма никакви забавления за теб! След два – три дни ще пощурееш от скука и ще поискаш да се върнеш в града.

— Няма! Не съм сам. Има с кого да се забавляваме.

— С кого си? – огледа се Калин и едва сега забеляза, спрялата в края на улицата кола.

— С кака, нейния приятел и моето гадже. Всичките идваме при теб. Ще работим заедно.

— Бягай, бе! – подпря се на металната врата мъжът. Коленете му се разтрепериха от вълнение. – И как ви хрумна тази идея?

— Аз доста се чудих какво да правя. Кака също остана без работа. Една вечер мама предложи да дойдем при теб. Премислихме заедно нещата и решихме да опитаме. .... Ако ни приемеш, разбира се.

— Но тук място за директори няма! Работи се, при това здраво.

— Аз и без това всяка вечер ходя на фитнес в града. Сега поне ще върша нещо полезно. Мама заръча да те питам .... дали ще има място и за нея? Искане да сме заедно всички.

— Наистина ли?

— Да, тате!

Калин преглътна сухо и разроши косата на сина си:

— Ами .... идвайте! Всичките!

Синът му хукна към колата. Мъжът хвана за ушите играещото край него куче и тихо прошепна:

— Е, това се казва късмет, Петров! Жълтиците пред това са нищо!

Високо в ясното небе бавно се извиха няколко щъркела. Те закръжиха над селото и мандрата. Предусещаха, че тук се възвръща живота и търсеха къде да гнездят.

ПОП НЕДЮ И МАГАРИЦИТЕ

Някога селото бе голямо колкото малък град. Имаше училище, пълно с дечурлига, имаше шивашка кооперация, кооперативно стопанство, читалище и дори фризьорски салон. В средата му извисяваше вече позеленял купол църквата. Сред огромният и двор се бе приютила къщата на селския поп, когото всички наричаха Недю пръча. С неласкавия прякор големият като Крали Марко поп се сдоби, след четвърт век опити да увеличи жителите на селото, с подобряване раждаемостта на младите булки. В полусрутната къщурка срещу църквата живееше селския поет Сашо, който по съвместителство изпълняваше длъжността клисар в църквата, но най-му се удаваше ролята на местния луд. Той бе на особена почит от всички мъже, защото единствен успяваше да опита от прелестите на баба попадия. Защо строгата и целомъдрена на външен вид попадия оставяше на Сашо да опита от меда, така никой и не разбра. Факт беше обаче, че когато попа мръднеше някъде за повече от час, попадията даваше таен знак на Сашо и заедно смърсяваха ложето на поп Недю. Три от петте деца на попа имаха сини очи и руси коси, независимо тъмните коси на попа и попадията. Попа се досещаше за набезите на клисаря си, ръмжеше заканително от време на време, но никога не успя да го пипне на местопрестъплението. Гордостта също не му позволяваше да допусне, че точно неговата жена ще предпочете селския луд, вместо доказан жребец като него. Така си минаваше времето, а когато след демокрацията селото почти обезлюдя, носът на попа увисна и либидото му спадна, като акциите на Нюйоркската фондова борса, по време на голямата криза. За разлика от него обаче, Сашо се напери, облечен в марков костюм / втора употреба /, купи си моторетка и започна да снове с нея всеки ден до града и обратно. Къде ходеше и какво правеше никой не знаеше, но не след дълго в селото се заселиха първите цигани. Това бе многодетно семейство, с дванадесет деца, пет внука и два правнука. За беля всички, с изключение на бащата бяха женски.

Зетъвете идваха и си отиваха, но в семейството женските все повече се увеличаваха. След година, през която циганите успешно интегрираха кокошките, патките и дори няколко прасета от съселаните си, пристигнаха още няколко семейства цигани. В южния край на селото вече неспирно гърмяха маанета, кипеше живот, който все пак трябваше някак да бъде урегулиран. С помощта на Сашо, женската мургава челяд се насочи към църквата. Този нов, необработен материал вля свежи сили в поп Недю и той започна да ги ограмотява църковно. Резултат от усилията на попа и клисаря, бе двойно увеличената циганска популация след година. Впечатление правеха циганетата с руси коси и сини очи или тия, които растяха по-едри от роднините си.

Така през следващата зима, останали без пари и храна, циганките подбраха децата и вкупом дойдоха в църквата. Зачукаха по вратите, дигнаха гюрултия и поискаха попа да се грижи за тях. Поп Недю си подръгна побелялата вече брада, позамисли се и реши да им помогне финансово. Жените побързаха да си купят цигари, ракия и малко хляб. След два дни отново бяха пред църквата. Попът разбра, че рекета ще продължи, ако не им се опре.

— Вървете си! – започна да ги пъди той. – Църквата не е весилна! Господ помага, но в кошара не вкарва! Трябва да работите, за да изкарате пари!

— Господ не вкарва, ама попа вкарва! – надигна фустите една циганка и показа издутия си корем. – Хайде, дай пари за дисата си, попе!

— Марш навън, магарици такива! – ревно като ротен старшина, извънредно ядосания сановник. Пристъпи заплашително към тях и те побързаха да излязат на улицата.

От този ден насетне, когато срещнеха поп Недю на улицата, всички невръстни циганчета протягаха ръка и викаха:

— Тате, тате, дай пари!

Попа се нервеше, гонеше ги с проклетия и дори псувни, но те се смееха и продължаваха безплатното си забавление. Върхът на наглостта бе, когато през една юлска вечер, пред кръчмата го спря възрастен, брадясал циганин.

— Попе, щом си яздил мойта магарица, хайде да почерпиш сега!

Още на следващия ден, голям камион изви пред църковния двор и няколко хамали тихомълком натовариха багажа на попа. Той се пресели в града, а никой не се учуди, когато попадията остана да живее с клисаря Сашо. Той зае мястото на поп Недю и

в църквата, и в къщата му. Тъй като минаваше за луд, циганите не му връзваха кусур и магариците не го рекетираха. Животът в селото започна да се възражда.

ПЕТ ТЛЪСТИ ШАРАНА

Гледам пожълтялата вече изрезка от вестник „Добруджанска трибуна“, на която петима мъже подскачат на един крак, по центъра на Добрич и ми става едно хуууубаво...!

Беше някъде между 1995 и 1999 година. По него време бях млад и глупав, а сега съм стар и глупав, затова точно не си спомням времето на произшествието. Ако някой се съмнява в думите ми, спокойно може да провери истинността им, в анализите на Добричките медии по онова време. Събитието бе отразено както от вестниците, така и от местната телевизия. А всичко опираше до провинциалната скука всъщност.

Като падне сняг през декември, като затрупа кривите, тесни улички, отриване няма! Подобно на диви прасета се завирахме по къщите, грухтахме доволно, замезвайки с турския и свински мръвки, отпивахме от тънкото добруджанско винце и все поглеждахме към комшийския двор. През него винаги преминаваше по някое време съседката, кръшно кършейки ханш като Дженифър Лопес, караше ни да замрежваме очи и да мечтаем. Ех...! По това време всички мъже се превръщахме в поети.

Така, изтръпнал от скука и поркане, един ден преди обяд, се видях с моят стар приятел Вальо. Бях излязъл да се разтъпча из центъра и налетях право отгоре му. Беше със зачервено лице, изпотен, въпреки минусовите температури и много, ама много зажаднял за подвизи и приключения. Той е около два пъти по-едър от мен, обезпечен финансово и свободен по дух щурак, който се чудеше как да запълва свободното си време. Решихме да минем през гостилницата на „Старият Добрич“, да пийнем по едно пелинче с „дробчета по селски“ и да измислим нещо, което да събуди замръзналите ни емоции. Отбихме се и заварихме там, вече „накусани“ няколко приятели.

— Ей, пишман – рибари! – веднага ни започна Сашо Серафимов – Утре е Никулден! Хванахте ли риба за празника?

— Не сме казали – не сме хванали! – потупа се самодоволно Вальо, също като мъжка горила.

— Въпросът при нас не е, дали да хванем риба, а каква да е! – уточних аз – Дали да е морска или от язовир!

— Хайде холан! – присмя се и Драго – От три седмици всичко е замръзнало. Ще хванете риба, ама от магазина! Ето сега ни гостуват двама депутати и един голям бизнесмен – и тримата все рибари и ловци! Те са отписали риболова, а вие се правите на много печени! Дайте го малко по-скромно, де!

Междувременно се запознахме с депутатите и бизнесмена. Изглеждаха свестни момчета. Това ме провокира и без да мисля изтърсих:

— Хващаме ли бас, че до довечера можем да уловим жива риба?

Петимата срещу нас се засмяха. Всъщност просто ни се присмяха и великодушно отпиха от пиенето си. Сякаш бяхме някакви недорасли фукльовци, на които не бива да се обръща много внимание. Това подразни и Вальо:

— Ако ние с Краси успеем до довечера да донесем жива риба, тук в гостилницата ще я приготвят утре за обяд! А вие петимата ще излезете на жълтите плочки по центъра и ще подскочате на един крак, докато не кажем „Стига“! Става ли?

Петимата се спогледаха, насмешливи искрици прехвърчаха от очите им и Серафимов, да не се мине нещо, допълни:

— Ако не успеете обаче, ще скачате на един крак вие двамата!

— Става! – стиснахме си ръцете всички.

— Обаче рибата не трябва да е морска! – подсмихна се единият депутат – Колко му е, за половин час да прескочите до Варна и да купите риба от пазара!

Бизнесмена извади мобилен телефон, говори с някого и след малко заяви:

— Спокойно, момчета! На рибния пазар във Варна жива риба няма момента! Тия двамата гяволи няма да ни преметнат толкова лесно!

— Аз пък ви обещавам богато медийно присъствие на подскочането! Ще покания телевизията, вестниците, радиото дори! Нека се прочуете, като добри рибари! – скри в шепа усмивката си другият депутат.

Двамата с Вальо излязохме от гостилницата. Спогледохме се.

— Аз разчитам на двете каракуди, дето държа в един бидон, още от есента в мазето си! – признах омърлушен – Всяка е около двеста

грама, но нали е жива риба все пак!

— Остави! – махна с ръка приятелят ми – С две риби не можем се откачи, от тия зевзеци! Ще ни се смее целият град!

— А какво ще правим?

— Ще видиш! Международният ти паспорт наред ли е?

— Да!

— Да ходим, да го вземеш, че нямаме много време! Аз моя не го махам от джоба си.

Качихме се в неговото „Пежо“, взехме моя паспорт и отпрашихме към румънската граница. В багажника на колата отзад се плискаше вода, наполовина пълна в бидон, със здраво стегнат капак отгоре. След около час и половина пристигнахме в Констанца. Спряхме до рибната борса и ..... облекчено въздъхнахме! Румънските рибари продаваха толкова много риба, прясно уловена, сушена, маринована и жива, че можехме да избираме каквато си поискаме. Купихме десетина сулки / бели риби /, десетина едри костура и един малък шаран. Трябваше да звучим убедително, затова не биваше да прекаляваме с разнообразието и количеството на рибата. Запашихме колата и се понесохме обратно. Не забравихме преди да идем в гостилницата, да се преоблечем в топли и груби зимни дрехи. За наш късмет, петимата ни приятели още бяха там и дори компанията им се бе увеличила. Ние с Вальо уморено и победоносно внесохме бидона с живата риба и магнахме капака. Всички от масата се вдигнаха и се надвесиха над него.

— Айде, бе! Не може да бъде! – плесна се с длан по сурата единият депутат.

— Вярно, жива е рибата! – разпери ръце объркано другият.

— Може, можеееее! – дяволито се ухили Вальо – Ти да видиш, утре как скачат пет тлъсти шарана, на един крак по центъра!

Скачаха, естествено! Смяхме се ние, смяха се и те, смяха се всички сеирджии, случили се наблизко по това време на площада. Операторите и фотографите бързаха да увековечат случката и да разсънят малко, позаспалото добруджанско население. И кой знае защо, ни признаха не за най-опасните рибари, а за най-страшните измамници в града! Макар, че доказателства за спешният ни зимен риболов нямаха, разбира се.

БАРО ТЪРСИ НЕЩО...

Голямата вода заля държавата, също като корупцията, беззаконието и онзи първичен страх, който се таи у всеки низш организъм, при среща с необясними неща. Беше година на повсеместни преливания от реки, канали, язовири и всякакви водосборни съоръжения. Хиляди българи останаха без дом. Животът им показваше, че нещо са сгрешили, че нещо са премълчали и са оставили злото да си развява байрака. Животът вече не искаше тези безразлични и безполезни хора. Те не го заслужаваха, па макар и мизерен. Нищо човешко не бе останало у тях, затова трябваше да усетят болката. Онази неочаквана и пречистваща болка, която щеше да умори по-слабите, и да изправи годните да се съпротивляват, т.е. да живеят.

Цяла пролет, лято и есен Баро си бърка в носа, докато гледаше новините по телевизията за бедствията. Той бе мързелив полуинтелигент, осакатен от близкото минало. Със завършено полувисше библиотекарско образование, бе работил като библиотекар само две години след дипломирането си. След това се уреди барман на Златни пясъци и всичко потръгна добре. За десетина години успя да изплати апартамента, купи си кола и задели настрана някоя и друга пара. Междувременно дъщеря му порасна, без той да разбере как стана това. И когато тя отиде да учи в столицата, жена му подаде молба за развод и всичко рухна. Баро остана без апартамент, за кратко време продаде колата и остана без работа. Ударът бе толкова неочакван, че душата му изтръпна от болка. Не усещаше нищо, не разбираше как и защо стигна до тук, и не знаеше какво да прави напред. Купи си малка каравана, която паркира в средата на останалото му в наследство лозе, накрай града. Случайно срещна съученик от гимназията, който му помогна да заработи като охранител в един МОЛ. Позакрепил се някак, мъжът потъна в сънните спокойни води на зрялата възраст. Усамотен и ненужен като прегорял хляб на празна витрина, той наблюдаваше всичко

край себе си, с нелепото спокойствие на човек извън илюзорните игри на живота. И така до вчера.

Когато късно вечерта се прибра от работа, Баро намери лозето празно. Телената мрежа до вратата висеше откъсната, а караваната бе изчезнала. Само дирите от гумите и показваха, накъде бе потеглила. Той се огледа и забеляза силуета на баба Славка, до прозорчето на малката и къщурка. Жената гледаше към него. Той отиде при нея и я повика. Старицата отвори вратата и мълчаливо кимна с глава да влезе.

— Само ги видях, как се измъкнаха. Бях заспала след обяд, но нещо ме събуди. Като погледнах – къщата ти изви, закачена за една жълта кола, която я дърпаше надолу по пътя. След нея двама цигани метнаха скъсаната мрежа от оградата и хукнаха. Да бяха решили, можеха и мен да утрепят!

Бабата повдигаше виновно рамене, въздишаше и избягваше да го погледне, за случилото се в неговия двор. Баро сухо преглътна и запита:

— Да остана да преспя при теб тази вечер? Виж какъв студ е навън!

— То хубаво, ама....! Какво ще кажат хората? – облиза пожълтелите си изсушени устни старицата.

— Хората ли?! – изтръгна се от устата му – Че къде бяха хората, когато циганите ми откраднаха караваната? Защо не казаха нищо тогава? Защо не извикаха, защо не позвъниха в полицията? Защо тогава ги нямаше, а сега щели да коментират, че си ме приютила за една нощ?

— Не знам, баби! Аз спях, като станала тая беля...!

— Да, да! И аз спях, бабо Славке! Проспах си целия живот, ей тъй на! И да ме питаш защо, ... не знам! Поне да се бях наспал, а то...!

Баро отвори вратата и излезе в нощта. Декемврийският вятър го посрещна с тънък порив, примесен със ситен дъжд. По въздуха се усещаше, че скоро дъждът ще премине в сняг. Мъжът се върна в своето лозе. Завъртя се напред назад, после се наведе над пясъчника, на който си точеше ножовете. Това бе голям, полузаровен в земята камък, до който бе забит един стар сатър. С него през лятото Баро сечеше поникналите издънки и високите плевели. Сега го извади, изтри затъпеното му острие с ръкав и въздъхна. За кой ли път вече не знаеше какво да прави, но като компютър с късо съединение, в главата му просветваха разни идеи, смутни желания и едно непознато чувство за действие. Бе настъпил

моментът, в който натрупаното бездействие роди желание за действие, та макар и последно. Със сатъра в ръка, мъжът закричи към града. Пред една квартална кръчма видя седнал пияница. Спря се и го запита:

— Знаеш ли как се казвам?

— Ни знам и ни мъ интирисувъ! – едва изфъфли пияният.

— Кръстили са ме Барон, приятелю! За да си живея като барон, лесно и безгрижно. Обаче се срамувах от името си. Всички ме знаят като Баро. И знаеш ли защо се срамувах? Защото не го бях заслужил, това име! Както и не съм заслужил да съм човек! Както не съм заслужил и да живея! Но да умра поне смятам, че ще успея достойно! Обаче преди това ..... трябва да потърся нещо! Не знам какво е. Някои му казват справедливост, други го смятат за отмъщение, а повечето се боят от него. Не знам къде е ..... това нещо, но ще го намеря! Обещавам, че ще го намеря! ..... А после, майната му и на живота, и на всички гадни лъжи!

Баро продължи по улицата, а зад него пияният се ухили:

— Барон ..... Мюнхаузен! Ха-ха-ха! Сам човек, накъде ...?!

ЗАВОИТЕ НА ЖИВОТА

Между двама пияници винаги може да възникне философски разговор. Затова след като затвориха кръчмата „Малкото буре“, д-р Златев и Панчо, когото всички наричаха Капитана, останали да си допият отвън на сладка приказка. Седнали на две, обърнати с дъното нагоре каси от бира, двамата мъже отчаяно връщаха времето назад. Спомнях си най-вълнуващите моменти от възхода и паденията в живота си, въздишаха тежко и затискаха всичко с глътка изветряло бяло вино. Двамата бяха на възраст около шестдесетте, преживяваха от случайни доходи, като отдавна вече не практикуваха основните си професии. По различен път, но доста успешно бяха успели да се пропият и провалят кариерите си. Сега се наслаждаваха на безгрижен живот като всички пройдохи и сипеха мъдрост след мъдрост в тихата нощ.

— Човече! – с развълнуван глас се обърна Капитана към Доктора – И парите не помагат понякога! Дори да си фърашкан с пари, живота може такива карти да ти раздаде, че да искаш с всичките си милиони да се разделиш, стига да си жив само! Тогава си съгласен да си на мястото и на най-големия пияница и непрокопсаник, но да живееш!

— Абе, така е, но все пак .....! – повдигна рамене Доктора – Я виж, това нашето живот ли е? Като знам, как целия свят бе в краката ми, а сега .....! Виж до къде ни докара пиянството! Хубаво е като усетиш, че тръгваш в грешна посока, докато си още на върха ..... в един миг ..... да си отидеш! А то сега ..... кучешки живот е това нашето!

— Не си прав! – чак се изправи от възмущение Капитана. Вдигна бутилката и отпи яко. После внимателно подаде виното на приятеля си и започна:

— Още бях в БМФ – то, когато се случи тази история. Имаше един заместник Директор Донеv, с много здрави връзки в София. Успя да приватизира голяма част от пристанищния комплекс,

товаро-разтоварната рампа и митницата. Прилапа няколко ко-раба, кранове, сух док .....! Абе, оправи се за сто години напред тариката! И понеже всичко стана със законна кражба, се наложи да продължи работата на предприятието. Обаче знаеш как е при нас – двама работят, двадесет гледат! Наложих се да освободя голяма част от персонала. Хайде, за търтеите от канцелариите никой не го е грижа, но съкратиха и доста полезни хора. Един от тях бе краниста Мирко. Тоя Мирко по него време имаше четири деца и се грижеше за болната си майка. Бачкаше на портален кран и понякога караше по две смени една след друга, за да връзва двата края. Поради намалелия обем на работа, от три смените станаха две и няколко краниста трябваше да си ходят. Чувал съм, че семейството на краниста живее в голяма мизерия. Жена му също работела, но се издържали основно от неговата заплата. Аз иначе го познавам – скромно, мълчаливо момче. И понеже няма никакви връзки, и кой да се застъпи за него, го изплющяха, без да им мигне окото. Срегнах го тогава на пристанището, едва преглъща сълзите и обидата си:

— Двайсе години съм бачкал като роб Капитане, денем и нощем, а за благодарност ми биха дузпата! Млади кранисти, ергенчета оставиха на работа, а аз на улицата! Кажете, честно ли е?

— Честност в тоя батак не търси, Мирко! – викам му аз – Върви при шефа Доневи и му обясни, на какъв огън се печеш!

— Ходих! – махна с ръка отчаяно – Доневи ме гледа, все едно съм прозрачен.

— Не каза ли нищо?

— Каза.

— Какво?

— Такъв бил животът!

И толкова бе с работата на момчето. Знаем, че дотогава Мирко не пиеше. Потърсил работа тук – там и като не намерил, я ударил на пиене. Пропи се човека и семейството си разтури! От тревогите майка му още тогава починала, после чувам, че се развел и съвсем я закъсал. Засичал съм го няколко пъти нощем по улиците – къоркютюк пиан! Абе, трагедия!

— Такива случаи – обади се Доктора – през последните години колкото щеш!

— Не е баш тъй! Слушай, да ти разправам! – Капитана надигна бутилката и адамовата ябълка на гърлото му страстно се зад-

вижи нагоре – надолу. После въздъхна и изтри уста с опакото на ръката си. – Да видиш каква стана тя! Един ден ходих за някакви изследвания в болницата. Трябваше да почакам час – два и слязох до входа, да изпуша една цигара. Изведнъж гледам насреща си .... Доневи! Облечен в болничен халат, лицето му изпито и целия толкова отслабнал, че едва го познах. Питам какво става, а той ме хвана за ръката и отрони:

— Съвърши се моята, Капитане! Отивам си!

Закрачихме бавно към автобусната спирка отпред и той сподели, че преди няколко месеца му открили рак. Минала операция, химиотерапия, но .... знаеш как е. Плъзнали метастазите и край! Ходил чак в Лондон да се лекува, но до там! Изписали го като неизличим. Пари има колкото щеш, но вече никой не може да му помогне. И тогава да видиш какво се случи!

— Какво? – заинтригуван отвърна Доктора.

— До спирката има малка пицария. Както си говорехме, изведнъж Доневи млъкна. Проследих му погледа и видях, че бившият кранист и настоящ пияница Мирко, в момента си купува голяма двулитрова бутилка бира. Брой стотинките горкият, изтърва ги, наведе се, събра ги и накрая с нетърпение грабна шишето. Като всеки алкохолик, още докато го взе, разви капачката и го надигна. Пийна порядъчно и тръгна към нас, без да ни е забелязал. Гледам, Доневи се разтрепери в халатчето си.

— Аз – вика – Капитане, имам грех към този мъж! Оставих го без работа и той се пропи!

— Знаем! Свястно момче беше, но сега никой не го брой за човек вече.

В това време Мирко ни доближи. Като ни видя, се спря. На мен кимна с глава, а през Доневи погледа му мина, все едно го нямаше до мен. Тогава Доневи бръкна в халата си и извади пари. Не знам колко бяха, но все петдесетачки. Подаде ги на Мирко с думите:

— Вече нищо не може да се върне. Вземи поне тези пари! Все ще ти помогнат за нещо.

Тогава бившият кранист се обърна към мен и без да поглежда към Доневи и парите му, тихо каза:

— Такъв е животът!

Подмина ни Мирко, а ние с Доневи останахме да се гледаме мълчаливо. Просто нямаше какво да си кажем. Видях, че по изсъхналите бузи на Директора се стичат сълзи.

— Какво не бих направил, за да върна времето назад! Нямах да го уволня и много други неща нямах да сторя, но.....! Какво не бих дал, да съм на неговото място сега! Да съм безработен, беден пияница, но да живея! – После ми подаде парите – Вземи, почерпете се след някой ден, като си отида! За помен, един вид.

Разбира се, не му взех проклетите пари! Сигурно щяха да ме опарят, ако ги бях докоснал. Кървави пари са това, Докторе! Нещастие носят! Разделихме се тогава с него и повече не го видях. Всъщност, видях го още веднъж. След десетина дни отново ходих до болницата и още щом слязох от автобуса, забелязах цветния некролог на Донев, залепен на спирката. Той и там стоеше нелепо, заобиколен от чернобелите некролози на обикновените хора. Обаче гледай сега как, по някакъв странен каприз на съдбата, край една маса на пицарията встрани, седеше Мирко, заедно с някакъв клошар. Двата отпиха направо от голяма бутилка бира и нещо си говореха. Бяха мърляви, пропаднали мъже, но бяха живи! И се наслаждаваха на живота, макар той да не бе благосклонен към тях. Важното в случая според мен бе, че не бяха скарани със себе си и нищо лошо не бяха сторили на другите. А Донев с всичките си милиони не успя да надхитри живота!

— Дааа, случват се такива работи! – изпъшка Доктора.

— И добре, че се случват! Откъде иначе кураж да посрещнем утрешния ден? – добави Капитана и се загледа в небето – Утре ще е по-топло от днес! Гледай как ярко светят звездите!

— Може и да си прав, а може и да не си! – промърмори Доктора – Един антициклон и току виж, вместо слънце се изсипала градушка. Но какво толкова, ще е само следващия непредвидим завой на живота!

ЗНАКЪТ

Хотелът бе стар и стаите не отговаряха на претенциите му. За четири звезди, но Бурхан в живота си не бе виждал такъв лукс и всичко му се струваше прекрасно. Той с детско любопитство разглеждаше изстудените напитки от румсървиза в хладилника, щракаше каналите на плазменият телевизор и също като хлапе подскачаше по мекото легло в средата на стаята. Идеше му да извика с пълна сила:

— Това съм ааааааз! Бурхан!

Знаеше обаче, че тук няма да впечатли никого, най-много да го арестуват, а съселяните му от Милпеново дори не подозираха колко важен е станал изведнъж той. А всичко се случи толкова бързо и лесно, че дори не му се вярваше. Той си спомни как преди две седмици се надуваше пред Исмаил, без да е наясно какво представлява вече съученикът му и как после едва не умря от срам, като разбра колко нищожен е самият той в сравнение с него. Сега се отпусна на леглото и си представи мустакатото, надменно лице на съученика си, дрезгавия му глас и кафявите арабски цигари, които непрекъснато пушеше.

— Здравей Бурхан! – простичко поздрави той на автогарата в Смолян, където случайно се срещнаха.

— Оооооооо, Исмаил! Как си бе, аркадаш? – искрено се зарадва Бурхан, защото не бе виждал съученика си от завършването на техникума.

— Бивам! – кратко отвърна мустакатият вече мъж. Той и преди не бе от най-разговорливите, но от целия им курс бе с най-висок успех, следователно и най-умният.

— Ама как минава времето, а? Колко години станаха, откакто завършихме?

— Осем.

— Да, бе! Смятай, значи! А ти къде се загуби тъй изведнъж?

— Турция, Европа. Работа – щракна с хубавата си запалка Исмаил

и от цигарата край него се разнесе ароматен дим. – А ти? С какво се занимаваш?

Бурхан се изпъчи несъзнателно и уж небрежно каза:

— Аз съм кмет! На село. В мойто село аз коля, аз беся!

Исмаил пречупи тънките си устни в подобие на усмивка и както възрастен хвали дете, изръмжа:

— Браво! Успял си значи?

— Успях! – гордо отвърна Бурхан. – Че ние като се преместихме, в това село живееха само българи. А виж сега, аз съм им кмет! За седемнадесет години ги опукахме като патлачки! От четиристотин къщи сега не останаха и шейсет! А наште хора вече минават триста души! Разбираш ли как стават работите?

— Знам, знам! – снизходително се усмихна Исмаил. – Навсякъде е така! И по-добре ще става! А бунтари от българите намират ли се?

— Я! Как ще има?! Лека-полека се научиха! Кой яде бой, на кой му горя къщата! Знаеш как става!

— Знам!

— Ааааа, само една вдовица... още не си е седнала на задника, но и на нея ще намерим колая!

— Хм! Я, кажи! – навъси сключените си гъсти вежди Исмаил. – Каква е пък тая?

— Абе, патка, каква е! Мъжът и беше горски и хич не мируваше, ама преди две години „случайно“ се обърна с джипа си в Карадере. Тя остана сама с двете си деца. Не се върна в града, макар да има къща там. Остана в село проклетията! При нас ѝ харесвало, природата била хубава, разправя. Заради нея не можем да се отпуснем като хората ни в делник, ни в празник! Миналия месец оскуба на новия ходжа брадата! Като бясна е! Шейтан в рокля! И пушка има вкъщи! Че и стреля с нея, не си поплюва!

— Ти откъде знаеш? Виждал ли си я да стреля?

— Ох, не питай! Ми тя на стария ходжа посред бял ден насоли задника с английска сол! Две седмици не можа да седне човекът! По корем спа и го налагаха отзад с прясно одрани агнешки кожи. А като се оправи, веднага се изнесе. Сега е ходжа в Мирково.

— И защо го гърмя, казваш?

— Щото накарал две от нашите момчета да я издебнат и да я поошетат малко. Белким миряса! Щото сама жена, без мъж, само бели прави! Ама те се случиха хайвани и осраха работата. Тя им взела акъла с пушката и признали, че ходжата ги пратил. И после

тя... право в десетката на ходжата!

— Пишкин жена, значи?

— Хем много пишкин! Ама ще я оправим ние!

— Как?

— Ще измислим.

Исмаил запали нова цигара, изплю се на земята и запита:

— Каза, че имала деца?

— Да. Две момичета. Стела е на девет, а Катя на единайсет години. Като капки са!

— Къде учат?

— В града, къде. Сутрин ги качва на автобуса, а после те сами се прибират с обедния.

— Ето значи къде е ключът за бараката! – плесна с ръце Исмаил. – Проблемът ще го решим до края на другата седмица! Навит ли си? Бурхан едва сега забеляза побелялата коса по слепоочията на съученика си, както и жестоките му, бездушни очи. Преглътна сухо, облиза се и смотоледи:

— Ама ти... какво? Децата ли?

— Само едното! По-голямото! – думите излязоха от устата на Исмаил заедно с цигареният дим тихо и безплътно, като зъл дух, пуснат на свобода. Стомахът на Бурхан се сви от притеснение, но той се направи на спокоен и запита:

— Това е сериозна работа, ей! Дете е! Да не се обърка нещо?! После... такава, да не станем зян, а?

Съученикът му го изгледа присмехулно, бръкна в джоба на самото си и извади пачка с двадесетолевки.

— Взemi! За тебе са! От там, откъдето идвам, това не са пари! Харчи както искаш! Като свършим работа, ще има още! А за другото не мисли!

— Бе тъй, ама..!

— Детето ще е живо и здраво! Ще го изведем от тук и я в Германия, я в Австрия, ще го пуснем на пазара. Женско е. Само се продава!

— Ми... щом ще е живо и здраво..! – взе парите Бурхан и бързо ги пъхна направо в ризата си. – Както кажеш!

— Значи, разбрахме се?

— Дадено! – двамата си стиснаха ръцете като търговци на пазара и се договориха да се срещнат на другия ден, за да уточнят подробностите. После дните изведнъж много бързо изтекоха и вчера голямата дъщеря на вдовицата бе отвлечена посред бял ден

в града. Никой нито чу, нито видя покушението. Малката дъщеря бе хлопната по главата за да я неутрализируют, а голямата бе упоена и превозена до хотела в морския град. Сега спеше на леглото в съседната стая и Бурхан щеше да я пази, докато дойде Исмаил да я прибере. И още една дебела пачка щеше да влезе в джоба му, а вдовицата най-вероятно щеше да се махне от селото.

– Еееееееех! – въздъхна доволно Бурхан, представяйки си как ще купи после един „Мерцедес“ и всички в селото ще му завиждат. И ще го уважават още повече. Защото зад гърба му ще стои Исмаил и силата, която той представляваше. Бурхан взе една от малките бутилки с уиски, развъртя капачката и изля съдържанието в зейналата си уста. Глътна питието наведнъж и доволен се опъна на леглото. Точно тогава мобилният му телефон зазвъня. Обаждаше се брат му. С предчувствие за беда Бурхан отвори телефона:

— Кажу, братле!

— Бурхан! – някак чуждо прозвуча гласът на брат му от другата страна. – Кака Денка ме е вързала и иска да ме стреля! Помогни, Бурхан!

— Ей! Къде си ти, бе? Как тъй ще те стреля?! Я ми я дай да я чуя! – той цял бе изтръпнал, а страхът го остави без сила и почти без воля. И как, по дяволите, се бе досетила проклетата ѝ жена?!

— Ало! Денке! К'во става, бе? К'ви са тия работи?

— Слушай, кмете! – просъска жената отсреща. – Ще пречукам брат ти като куче, ако не ми върнеш детето!

— Ама чакай, бе Денке! Мен ме няма от три дни в село! Аз откъде да знам какво е станало с Катето?

— А откъде знаеш, че е станало с Катя, а не със Стела?

Бурхан се изпоти. Ризата залепна за тялото му. Сам се издаде като последен глупак. Мозъкът му блокира. Не знаеше какво да каже. Само продума:

— Чакай, бе Денке! Недей тъй!

— Слушай, кмете! Кълна се в децата си, че ще затрия брат ти, а после и тебе! Жив човек няма да оставя от рода ти, чуваш ли?!

— Стой, бе Денке! Не съм аз виновен!

— Не знам и не ме интересува! Ако до довечера дъщеря ми не си е вкъщи, парче по парче ще режа от брат ти! После и за тебе ще се погрижа! Затрихте мъжа ми, кучета изедни, сега ще има да видите!

— Не му прави нищо, Денке! Аз ще сторя всичко да ти върнат детето! Ако трябва и в огъня ще вляза, но ще помогна! Само не

закачай брат ми!

— Бързай, че няма време! – отвърна жената и затвори телефона. Бурхан изгледа с празен поглед хотелската стая, стана и отиде до банята. Пусна студената вода от чешмата и подложи глава под струята.

Същата вечер детето пристигна при майка си, много уплашено, но невредимо.

— Сега върни брат ми! – гласът на Бурхан трепереше, докато стоеше изправен до чешмата в двора на вдовицата.

— Утре ще получиш писмо къде е, а през нощта ще ти дам знак!
— Какъв знак?

— Ясен! Ще разбереш! А утре рано тръгни към Илчов баир. И без писмото може да го намериш, като обиколиш пещерите наоколо!

— Но те са повече от сто!

— Който търси – намира! А сега се махай от очите ми!

Бурхан се обърна и прегърбен от спусналите се над него през последния ден неприятности, се повлече към пътната врата.

Няколко часа по-късно през нощта, фадромата от стопанския двор изръмжа и като разсърдено чудовище се спусна към центъра на селото. Приблужи до джамията и спря. От мощната машина се спусна вдовицата Денка и с усилие закачи едно стоманено въже, което идваше откъм минарето. Пъргаво се върна обратно и даде газ. Фадромата изфуча, рязко опъна и в един миг въжетото преряза минарето в основата му. То се наклони на една страна както бе цяло, после изведнъж рухна в прах и каменни отломки. Машината бавно се придвижи напред, където отново спря и в мрака две малки сенки се покатериха в кабината.

— Пак ще се върна! Този път завинаги! – извика жената и подкара машината по пътя. Скоро фаровете ѝ се видяха по шосето, долу под селото. На малкия площад вече се бяха събрали доста хора. Сред тях само ходжата се вайкаше на висок глас. Щом видя Бурхан, той се спусна към него, хвана го за ръката и почти изкрещя:

— Кмете! Какво е това? Джамията..!

— Знак! – изгледа го намръщен Бурхан.

— Какъв знак?

— Знак за помирение, ходжа! Минарето пак ще го вдигнем, ама другото..! Ама ти... какво ли ще разбереш?!

– Бурхан се обърна и тръгна към Илчов баир. Бавно се развиделяваше.

КАРАВАНАТА

Представяше се като Мишхолц, а ние му викахме Мишо. Беше някаква дива кръстоска между сирийка и ирландец. Роден в България, отгледан от цигани, а по-късно даден в интернат за деца без родители. Когато се появи сред нас, вече бе пълнолетен, свободен, самостоятелен и ужасно горд. Нямахме жилище, нямахме работа, роднини или приятели. Нямахме и какво да яде, но не молеше никого за нищо, макар като малък циганите да го бяха учили на просия. С бухналата си оранжева коса, зелени очи, безброй лунички, дълъг врат и криви като на дакел крака, Мишо събираше погледите на всички, където и да отидеше. Ние се правехме на непукисти, но бяхме сразени от този невъзможен образ. Всяка вечер се събирахме на празното място между блок 21 и блок 25, където си бяхме довели откраднатата от градската градина пейка. Подпирахме моторите на степенка, слагаме шлемовете върху тях и се перчехме с кожените си рокерски одежди. Пиехме по бира, понякога изпушвахме по цигара, но до крайности не стигахме. Бяхме безработни хаймани, готови на всичко, за да забият някое хубаво момиче. За съжаление, при нас се мъкнеха главно чалгарки. От четиримата, никой не бе имал сериозна връзка с момиче, а Дидо и Радо дори още не бяха правили любов. И двамата се спукваха да лъжат, как сцепвали от секс тая или оная мадама, но ние не бяхме балами, за да им вярваме.

Беше края на май, когато Мишо цъфна за пръв път при нас. Точно, когато Радо лъготеше за подвизите си с абитуриентката от четвърта гимназия, до нас се приближи Мишо. Вдигна леко длан за поздрав и се загледа в моята „Ямаха“. Не смееше да докосне мотора, макар да личеше, че много му се иска. Радо увисна с измислената си история и за да прикрие някак смущението си, извади пет лева и предложи:

— Пичове, кой ще купи по бира?

Никой от нас не реагира, само Мишо леко повдигна рамене:

— Ако искате, аз ще ви купя!

— Вземи и една за себе си! – уточни Радо – И гледай, да е „Каменица“ или „Астика“! Ние друга не пием.

Всяка вечер след това, при нас идваше и Мишо. Разбрахме, че си е спретнал нещо като колиба от фазер сред акациите, отвъд канала. Макар да не обичаше да споделя за себе си, постепенно научихме биографията му. Учудваше ни любопитството му към моторите. С часове можеше да разпитва, как работят двигателя, скоростите или някоя друга джаджа. Очите му грейваха, когато се случеше да разглобим нещо и особено, когато ремонтирахме моторите си. През деня се шляеше из квартала, събираше пластмасови бутилки, за да си купи нещо за ядене, но изобщо не приличаше на клошар. Върху дънките или тениската му не се забелязваше нито едно петно. Притежаваше особен, магнетичен чар, с който привличаше всички. Не казваше нищо умно, нито се правеше на интересен като нас, но тъкмо заради него една вечер при нас кацна хубавата Ния. Тя живееше на първия етаж на блок 21, точно над магазинчето при входа. Обикновено ни дразнеше, седнала на един шезлонг на балкона, където с часове си правеше маникюр или педикюр. Беше красива, но изобщо не ни отразяваше до тогава. Всъщност, правеше се, че не ни забелязва, защото тази вечер дойде, присви очи и се обърна към Мишо:

— Ей, Рижко! Ще ме повозиш ли на мотор?

Мишо и хвърли един зелен поглед и разпери ръце:

— Аз нямам мотор!

— Тогава вземи някой от тези, на приятелите си! – не се отказваше нахалницата.

Мишо се побара по рошавата, оранжева козина на главата и призна:

— Не мога да карам мотор!

— Я, не ме поднасяй! – сбърчи нос момичето – То е все едно да караш колело!

— Аз и колело не мога да карам.

Този път и ние се опулихме. Изобщо не ни бе минавало през ум, че някой на нашата възраст не може да кара велосипед. Преценяхме, доколко е истина твърдението на приятеля ни, когато Ния предложи:

— А искаш ли да се научиш?

Мишо само повдигна несигурно рамене. Това бе достатъчно за красивата щурачка, да иде до в къщи и след малко да се върне,

бутайки велосипед със скорости. Уроците започнаха веднага и по тъмно Мишо въртеше педалите доста прилично. След тази вечер Ния се залепи за Мишо и стана неразделна част от тайфата ни. Оказа се доста отракана мадама, с характер, по-опасен от нашите. Започна да ни командори, но никой не и се противопоставяше. Всъщност, тя олицетворяваше момичето, за което копнеехме всеки ден. Обаче късметът се падна на прошляка Мишо, според една от арогантните констатации на баща ми. Не седнах да споря, от една страна, защото той бе ужасен йезуит и не губеше спор, а от друга, защото бе прав.

Всяка вечер, а понякога и през деня, момичето ходеше в колибата сред акациите, където съвсем спокойно правеха секс с Мишо. Те дори не го криеха. Една вечер Ния подхвърли на Митака:

— Що не помолиш вашите, да пуснат Мишо да живее в караваната, поне през зимата?

На паркинга пред съседния блок, бе спряна единствената каравана в квартала. Вечер в нея Митака прибираше „Хонда“ – та си. Сега той повдигна вежди и несигурно каза:

— Няма проблем да ги питам, но едва ли ще разрешат!

— Вие и без това не я ползвате, а така Мишо дори ще я поддържа в приличен вид.

— Нямам нищо против! – вдигна ръце отбранително Митака – Само, че си знам хората. Може да изгние на паркинга, но нашите няма да я дадат на Мишо за квартира, дори да си плаща!

Така и стана. Още следващата вечер Митака призна, че почти се скарал с родителите си, заради проклетата каравана. Нито един от родителите му не бил съгласен, бездомния ни приятел да я ползва. Основният им довод бил, че като били млади, се запознали и заживели в същата тази каравана, в Германия. После там бил заченат и Митака, затова трябвало да пазят скъпата реликва. Това ядоса Ния, но за Мишо бе почти без значение. Той си харесваше колибата в акациевата горичка, защото там не бе длъжник на никого, за нищо.

Юли и август, а с тях и лятото отминаха. В първите дни на септември се връщаме от нос „Калиакра“, където ходихме на пикник. Бяхме си изкарвали страхотно. По пътя фучахме с мощните си мотори и както обикновено изпреварвахме безразсъдно всички. Зад мен се возеше Мишо, а зад Радо – Ния. По пътя задминахме два камиона, движещи се близко един зад друг, но Митака нещо се забави и ос-

тана в насрещното платно, срещу един микробус. Чу се свирене на спирачки, глух удар, а след това в нивата се затъркаляха Митака и неговата „Хонда“. Спряхме и ужасени хукнахме към приятеля ни, който бе жив, но с кървава пяна на устата. Докато се гледахме и набирахме 112, откъм пътя се появи Ния, с двама непознати мъже. Те хванаха внимателно Митака и го качиха на задната седалка на колата си. Ния се сви до него и колата изсвири с гуми, при тръгването. Ние ги последвахме незабавно, до болницата в Балчик. Когато денят си отиде, с него ни напусна и приятеля ни. Стояхме в коридора пред реанимацията и гледахме с невярващи очи как, покрит с бял чаршав, върху една носилка на колела, към моргата се отправя Митака. Отзад стърчаха само кожените му рокерски кубинки. Не можехме да повярваме, не искахме да приемем нелепата действителност, но бяхме безсилни срещу смъртта. Само Мишо излезе от транс, който ни бе обхванал и препречи пътя на санитаря, бутащ трупа на приятеля ни. Внимателно надигна чаршава от лицето на Митака, наведе се и го целуна по челото. Като омагьосани, го последвахме и ние. Там се простихме простичко, но истински с приятеля си. На погребението следващия ден, към нас се присъединиха още стотина рокери с мотори. Аз возех Мишо и по едно време той въздъхна:

— Да можеше сега Митака да види, колко много приятели го уважават!

След няколко дни есента разхвърля из въздуха и по улиците, осланените листа на дърветата. Небето се снижи, потъмня и заваля студен дъжд. Не бяхме се събирали от погребението на нашето място и тази вечер, без да се уговаряме, един по един пристигнахме при пейката. Чувствахме се ужасно тъпо, чувствахме се виновни и не смеехме да се погледнем в очите. Събрахме по някой лев и както винаги Мишо отиде за бира. Върна се с една бира повече. Сложи я в края на пейката, където обикновено седяше Митака и каза:

— Момчета, не се кисвайте! Митака бе готин и сега сигурно е на по-хубаво място от тук.

Отляхме от бирата на земята, пихме по глътка и едва тогава забелязахме, приближилите се неусетно родители на Митака. Баща му бе брадясал и доста отслабнал, а увитата цяла в черно майка ни гледаше с такава мъка, че Ния пристъпи към нея, хвана я, и я сложи да седне на пейката. Жената прегърна момичето и заплака.

Товага бащата извади някакви ключове и запита:

— Нали бяхте приятели с Митко?

— Да! – отвърнахме в един глас всички.

— Товага ни позволете, да изпълним последната му молба! Той искаше Мишо да се настани в караваната през зимата, но ние не бяхме съгласни. По-късно разбрахме, че сме сгрешили. С майка му молим да ни простите, а ти – обърна се към Мишо – да вземеш ключовете и още днес да се настаниш там!

— Аз .....! – заекна луничавият ни приятел.

— Не ни отказвай, моля те! – сложи ръка на рамото му бащата. – Направо ти я подаряваме, защото знаем, че това щеше да зарадва Митко.

От нея вечер, вече се събирахме в караваната. Оказа се, че Ния рисува страхотно и скоро, от една снимка тя изобрази Митака, седнал на любимия си мотор. Сложихме картината в ъгъла, край масичката и като сядохме, все едно приятеля ни бе с нас. Искахме, много искахме не картината, а Митака да е в ъгъла помежду ни, с бира в ръка, но нямаше как! И за съжаление, нищо вече не бе същото. Така продължи до една студена януарска вечер, когато Ния ни съобщи, че ще става майка. Вече два пъти ходила на преглед в болницата и знаела, че през лятото трябва да се роди синчето им. Мишо ни гледаше виновно, поклати глава и промълви:

— Ще го кръстим Митко!

Спогледахме се и усетихме, как някаква невидима сила ни притегля един към друг. С насълзени очи се прегърнахме. Нещо се бе променило и в караваната изведнъж стана по-светло и топло. Вече никой не липсваше от тайфата!

ПРОВАКАТИВНАТА ТЕДИ

Беше си кръстила кучето „Пенис“, но го викаше без да произнася последната буква. Като по разписание го разхождаше всяка сутрин между девет и десет, а вечерта малко след осемнадесет часа. Обличаше му някаква кучешка жилетка, за разлика от собствените си маломерни парчета плат, лепнати на съответните места толкова екстравагантно, че не само мъжете, но дори голяма част от жените по улиците се обръщаха след нея. Имаше нещо дръзко и много очарователно в явното и предизвикателство към всички хора. Продавачката на вестници от будката на ъгъла с неприязън я наричаше „Пипи – дългото чорапче“. Това бе следствие всекидневните вдигания на крачето на Пенис, спрямо малката и барачка.

Още като я видя за пръв път, Цецо реши, че това ще е неговата мадама. Нещо му завря отвътре, зави му се свят и го налегна такъв мерак, че веднага се втурна да търси подходящ уличен помияр за любимец. Действаше импулсивно, без план, но решително. В съседния квартал намери група улични кучета и едно от тях изглеждаше почти като расово. С парче пържена наденица го примами, а след малко вече го водеше на каишка към къщи. За час – два го изкъпа, макар проклетия помияр да се дърпаше и лаеше на поразия. За да укроти опърничевия нрав на песа, накрая се наложи да го отупа. Треперещо, кучето се напика и заскимтя умилително към Цецо. Процесът на превъзпитанието бе приключил, затова той го погали, даде му още наденица и тръгнаха към мястото, където Теди разхождаше Пенис. Стигнаха навреме и късметът помогна на Цецо, защото току що опитомения помияр се оказа женски, при това разгонен. Вървейки привидно безгрижно по тротоара, Цецо видя как Пенис се втурна възбуден към кучето му. Красивата собственичка обаче опъна каишката и му се скара.

— Ама защо? – запита Цецо. – Любовта е най-хубавото нещо, което кучетата ни могат да направят!

— А после ще си имате мелези! – засмя се Теди.

— Че какво от това? Ще са мелези, но расови! А знаете ли, че мелезите са по-интелигентни от чистокръвните кучета?

— Чувала съм. – усмихна се красавицата. – Но не може направо на улицата да се качват едно на друго.

— А къде да ги заведем? Може би ще ни поканите на гости?

— Ама, че сте и вие! Да идем в отсрещната градинка, щом толкова ви се гледа кучешко порно!

— Дадено! – едва не подскочи от радост Цецо.

Двамата тръгнаха, а кучетата игриво се душеха и играеха едно с друго. Междувременно стопаните им се запознаха. Като стигнаха в градинката, намериха здрава пейка, на която седнаха и запалиха по цигара. Освободиха кайшките на питомците си и те веднага се заклешиха. Превъзбуден, Цецо изпуши цигарата на две вдишвания. До него Теди се правеше, че не забелязва кучешките ласки, но за сече ускореното дишане на мъжа до себе си, както и желанието в погледа му. Още същата вечер Теди все пак покани Цецо на гости и стопаните последваха примера на кучетата си.

На следващата година, към кварталната градинка бавно се придвижваше едно доста странно семейство. Напред тичаха седем кучета, след тях Цецо буташе количка за бебета – близнаци, а накрая друсаше телеса провокативната Теди. След раждането бе напълняла с цели петдесет килограма, но в очите на мъжа си тя бе все още онази изкусителна чаровница, която предизвикваше целия свят.

Щом стигнаха до барачката за вестници на ъгъла, всички кучета се изредиха да вдигат краче, а продавачката стисна зъби и чак изпъшка от обида. Щом семейството подмина, тя не се стърпя и на глас рече:

— Отде се намериха тия уроди, та се и развъдиха целокупно! Не стига те, ами и кучетата им!

Застанал пред прозорчето за ежедневния си спортен вестник, военният пенсионер Петракиев я успокои:

— Не се коси, булка! Кой каквото търси – намира! А те гледам теб, вече цяла година .....! Не ти е пресъхнал кладенеца, разбирам ги аз тия работи!

Странно, но на връщане от разходка, щом кучетата на голямото семейство се изредиха да пишкат върху барачката за вестници, застанала встрани, продавачката им раздаде по едно парче кренвирш на всяко. Вместо да се сърди както винаги, сега тя се усмихна и поздрави Теди и Цецо.

Излизаше, че провокациите понякога можеха да помагат на хората!

ТРЕТАТА КОТВА

В бара бе полутъмно и тихо. Между малцината закъснели посетители, дояждащи обяда си, се прокрадваха две пъстри котки и една повехнала, възпълна сервитьорка. Изведнъж вратата се отвори рязко и в заведението влезе възрастен мъж. Беше едър на ръст, с бакенбарди като на английски иконом и доста стилно облекло. Изгорялото му от слънцето лице контрастираше с бледите физиономии наоколо. Личеше, че не е тукашен. С едри крачки той стигна до барплота, намести се на един от трите въртящи се стола и с възможно най-дрезгавия глас на света поръча:

— Голямо уиски! Най-доброто! С лед!

— Веднага, сър! – изведнъж се събуди барманът. – Нещо друго ще желаете ли?

— Пригответе ли още, онези големи кюфтета с лук и люта чушка в тях?

— Разбира се! Това ни е специалитета.

— Значи, метни на скарата пет броя и като приключа с уискито, ще ви уважа специалитета!

— А нещо за гарнитура?

— Голяма чиния пържени картофи със сирене!

— Йес, сър!

Клиентът леко се усмихна. Бе се почувствал в свои води. Огледа небрежно запуснатия интериор на заведението и изведнъж лицето му застина.

— Барман!

— Кажете, сър!

— Познаваш ли онзи заспал господин, на масата до прозореца?

— Ха – ха! Че кой не го знае тук? Той е третата котва в бара, сър!

— Защо третата?

— Нали барът се казва „Двете котви“? Той идва преди да отворим и си отива, след като сме приключили. Голям пияница, макар някога да е бил лекар! Иначе е много интелигентен! Като заговори,

повечето от клиентите млъкват. От една страна не му разбират всичко, а от друга, се срамуват от собствената си простотия. Затова почти всички го презират! Абе, ... язък за ума му! Вие познавате ли го, сър?

— Защо все ме наричаш „сър“? Да не сме в Англия?

— Приличате ми на англичанин или капитан на кораб! Прощавайте, господине!

— Няма проблем! Добър си, дяволе! Заслужи си почерпката! Българин съм, капитан на кораб и работя за английска фирма! Уцели почти в десетката!

Барманът се усмихна доволно и без нужда започна да излъсква пред себе си с влажна кърпа. След третото уиски на капитана, с нескривана симпатия запита:

— Да ви сервираме ли на маса или тук ще се храните?

— Да не съм госпожица, че да ям на маса? Я, по-добре отвори нова бутилка и ми дай храната тук!

— Веднага, сър!

Капитанът набучи сочно кюфте с вилицата. От него изскочи апетитен сос и замириса вкусно на лук.

— Еее, браво! Майстори сте! Когато за пръв път влязох при вас, бяхме заедно с доктора. Той ме доведе, заради вкусната скара. Работеше с мен на кораба. Идея си нямаш, що за човек е той!

— Предполагам! Като бяла врана е, сред останалите клиенти. Има нещо в него, дето другите нямат. Не знам какво е, но си заслужава уважението! Независимо, че е пияница!

Капитанът напълни догоре чашата си с уиски и я изпи наведнъж. Въздъхна тежко и погледна косо бармана:

— Ех! Пияница бил! Какво знаеш ти, момче...! Дай чаша, да ти наля едно скорчезе за отскок! Пък ще ти разкажа, що за котва е доктора.

Двамата се чукнаха и отпиха. В синьозелените очи на капитана проблеснаха жълти искри. Той възпитано изтри със салфетка устата си и гласът му застърга:

— По това време бях на един контейнеровоз, под панамски флаг. Собствениците американци, екипажът – сбирщина, макар кораба да бе сто и двадесет хиляди тона, и едва две годишен. Най-хубаво на това корито бе, че има доктор, при това българин! Вярно, той и тогава здраво фиркаше, но беше много точен! Направо си паднах от кеф! Не можеш да си представиш, какво е, с месеци да

делиш няколко десетки квадратни метра, с банда полуграмотни нещастници! Нашите моряци са на светлинни години, в сравнение с повечето от тях! Абе, ... всичко българско е хубаво, но тук не го ценим! Човек трябва да излезе навън, за да разбере нещата! ... Бяхме почти в средата на Мексиканския залив. В него могат да се поберат десетина, като нашето „Черно море“. Вече бяхме станали близки с доктора. От него знаех почти всичко за патилата му. Той си пада малко идеалист, но е мъжко момче! Зарязал си кариерата и се качил на кораб, поради лош късмет. Имал годеница, щели да се женят, но катастрофирали и тя .... заминала! – щракна с пръсти капитанът – Била бременна и след няколко месеца щели да имат рожба. Но, не би! Доктора толкова я обичал, че не искал да живее повече без нея. Решил да си бие някаква инжекция, за да свърши бързо, но една негова колежка го усетила. Заедно учили, тя го харесвала, но както казват, несподелено. Помолила го, вместо да се самоубива, да стане корабен лекар. То е почти същото. Щял да бъде далеч от навалищата, в морето, където можел да гасне спокойно. Тъжна история! Послушал я нашият човек и тръгнал от кораб на кораб. Било лесно, защото избягвал пасажерските кораби, а за товарните лекари винаги не достигат. При едно завръщане във Варна, случайно срещнал колежката си. Дали е било случайно, много ме съмнява! Тя все още не била омъжена и все така си падала по него. Е, омачкали чаршафите няколко нощи и той пак се върнал в морето. Повече не се срещали после...!

Та, по-средата на оная безкрайна вода край Мексико, ни застигна буря. Не като шквалове в нашето море, а истински ад! Вълните прехвърляха носа, а той над ватерлинията стърчи петнадесет метра! Уж бе укрепен товара, но като ни заляха няколко пъти вълните, част от контейнерите се изсипаха в морето. Корабът започна да се пълни с вода. Потърсихме помощ, но на толкова голямо разстояние почти нямаше смисъл. И представи си, точно в този момент пристига съобщение за доктора, че става баща! Неговата колежка му родила син! Вярваш ли, този човек полудя! Хвана ме за реверите и крещи, заповядва на мен, капитана, да спася кораба на всяка цена! Сякаш аз не го искам! Разбрах го напълно, но какво можех да сторя? Природата е над всички нас! И тогава този невероятен човек застана на палубата с вдигнати ръце и изкрещя:

— „Боже, или веднага ни потапяй, или веднага ни спаси! Не те моля, заповядвам ти, Боже! Ако ни спасиш обещавам, да се лиша

от най-хубавото нещо в жалкия си живот – сина ми! Няма да го търся, да го виждам и да бъда баща! Смили се над нас, Господи!”

Капитанът наля на себе си и на бармана. Бавно отпи и потопен в преживяното продължи:

— Докторът още не си бе спуснал ръцете, когато от небето изневиделица се появи хеликоптер! Целият екипаж бяхме на палубата. Готвех се да товаря хората по спасителните лодки. Всички се хвърлиха да прегръщат доктора, някои му целуваха ръцете, други дори краката! Беше невероятно! Беше си истинско чудо! Анализирайки по-късно допускам, че дори да беше случайност, то тая случайност бе изключително точна и по време, и по място! Убеден съм обаче, че случайни неща няма!

Барманът примигна няколко пъти и запита:

— А как се е озовал този хеликоптер, толкова навътре в морето?

— Американците, които все никнат, дето не ги сееш! – издраска интериора, с гласа си капитанът – Наблизо се намирали един техен самолетоносач и няколко бойни кораба. Не сме разбрали за присъствието им, защото са военни и пазят радиомълчание. Спасиха не само нас, спасиха и кораба, проклетниците! Заповедта на доктора към Бог свърши работа!

— Направо не е за вярване! А той после защо продължи да пие?

— Може да не вярваш, момче, но доктора удържа на думата си! До ден днешен, той не е виждал сина си! Това не е ли повод, да пиеш?

— Хм, да! Щура работа! Значи затова се е закотвил при нас, горкият?

— Шшшът! Тихо, да не те чуе! Не бива да съжالياваш един, толкова силен духом човек! Виж, идва към нас!

Леко прегърбен, с подпухнали торбички под очите, до тях се приближи докторът. Бавно се качи на стола до капитана и все едно никога не се бяха разделяли, запита:

— Ти пак на уиски ли си, кап?

— Предлагат го във всеки бар по света! А и вече съм му свикнал. На тези години е твърде късно, да си променям вкусовете!

— Да, прав си! Да те черпя едно, тогава?

— Вече съм се почерпил, но за теб винаги ще намеря място, за още едно! Кажй, как я караш?

— Ръждясвам в този бар, кап! ... Пилея се на вятъра! Вече започна да ми писва!

— Това какво означава?

— Че трябва да вдигам котва от тук! Не ти ли трябва доктор на

кораба?

Капитанът слезе от стола, изпъчи се и запита:

— Ама ти, сериозно ли?

— Кога съм те лъгал, приятелю? По-глупаво от това, да си корабен лекар, е само, да си доктор – квартален пияница!

Капитанът сграбчи доктора и силно го прегърна. Остави едра банкнота на бармана и така, както си бяха прегърнати, двамата мъже напуснаха бара. След тях барманът машинално продължи да търка с парцала. Никой в заведението не чу въздишката, нито думите му:

— Ако, да си доктор – квартален пияница е глупаво, то аз като квартален барман, сигурно съм гений! Направо Айнщайн, мамка му и... живот!

ХЛЯБ ЗА КУЧЕТО

Като ученик не харесвах особено г-жа Бойчева. Тогава тя бе минала средната възраст, ходеше облечена само в строг костюм, с неизменна копринена лента, стягаща гъстата и кестенява коса на главата. Преподаваше ми български език и литература, и го правеше толкова всеотдайно, че почти бях намразил предмета. В часовете тя се държеше изключително сериозно и изискваше от нас подобно отношение. Казваше, че езика на един народ, е най-важен от всичко. За четирите години, през които ми бе учителка в гимназията, не чух да излезе нищо смешно от устата и, нито видях усмивка на лицето и. Тя просто бе образец на консервативен учител, нещо, което не съм срещал от години вече.

Откровено казано, не бях от най-добрите ученици. Случвало се е, да получавам двойки и шестици по някой предмет, без това да ме вълнува особено. Причина бе изключително услужливата ми памет, благодарение на която можех да прочета урока в между-часието и после да го разкажа за отличен. Бях си направо мързелив, но уроците и училището никога не са били проблем за мен. Това ми изигра лоша шега, когато се наложи да кандидатствам в университет. Разчитайки на природните си заложби, аз подцених приемните изпити във военното училище и се класирах едва трета резерва. Мечтата ми от дете бе да летя, затова реших да стана военен пилот. Когато всички приети се записаха и дори първата резерва остана да подсмърча извън вратата на военното училище се сетих, че успоредно с изпитите за летец, бях правил компания на едно красиво момиче, да кандидатства в института за учители. И тъй като тя кандидатстваше по специалността „Българска филология“, аз също бях подал документи и държал изпити по предмета. Резултатите вече бяха излезли, но понеже професията на учител изобщо не ми влизаше в сметките, дори не бях проверил, дали съм издържал изпита. Прибрах се у дома и с учудване намерих известие, в което ме уведомяваха, че съм приет и до определена дата трябваше да се запиша за студент. Родителите ми не

бяха особено възхитени от резултата на кандидат-студентските ми напъни, но предпочетоха да ме издържат и да уча за учител, отколкото да си губя времето с някаква посредствена работа, за унизително ниска заплата. Така, някак случайно станах учител, ожених се за красивото момиче, с което заедно кандидатствахме и създадох семейство, деца, а по-късно си купих и жилище. Варно, че ще го изплащам, докато се пенсионирам, но така е, когато човек се отнася несериозно към собственото си бъдеще.

Напоследък забелязах неприятна промяна у себе си. Докато в първите години като учител ходех облечен предимно в дънки, карирани ризи и дебели, пъстри пуловери, сега започнах да нося костюми, при това сиви – цвят, който ненавиждам откакто се помня. Отначало в уроците се забавлявах, шегувах се по всевъзможни поводи, а сега наблягах главно на учебния материал строго, последователно и дори скучно. Не знам дали от възрастта, рутината или нещо друго, но все повече заприличвах на бившата си учителка г-жа Бойчева. Това ме дразнеше, защото си давах сметка, че системата ме е победила. Аз също се бях превърнал в клише на консервативен даскал, нещо, което винаги бях презирал.

Така неусетно дойде и този 24 – ти май. Облечен като сив мишок от някоя дипломатическа мисия, излязох от къщи, за да се присъединя към манифестацията в центъра на града, по случай празника. Утрото на освободилата се от студа пролет бе пълно с чирикание на врабчета, весели възгласи на устремени към центъра деца и звуци на „Върви народе възродени“. Не знам защо, но винаги съм смятал този празник за най-българския и съм му се радвал най-много. В приповдигнато настроение стигнах края на улицата и там, до контейнерите за смет видях ..... г-жа Бойчева. Някак се бе смалила от възрастта, лентата през вече побелялата и коса бе на петна, а избелелия от дългото носене старомоден шлифер си бе направо мръсен. Тя ровеше в контейнера, като събираше парчета хляб в една найлонова торба, също като клошар. Бях потресен! На връх професионалния си празник получавах неочакван подарък от съдбата. Деградацията в българското образование се бе явила в образа на бившата ми учителка. Кой знае, не след дълго може би подобна участ очакваше и мен? Машинално спрях и поздравих:
— Честит празник, г-жа Бойчева!

Бедната жена рязко се дръпна и изпусна торбата. Притеснено събра разпилените по земята парчета хляб, надигна се и запита:

— Подигравате ли се с мен?
— В никакъв случай! Бяхте ми учителка, а сега сам работя като учител. Тръгнал съм за манифестация.
— Хм. Да-а-а ...! Разбира се! – промълви тя – А аз отдавна вече не ходя на манифестации! ..... Свърши се тя!
През мътните и очи премина за миг светлинка, после се сведоха и като проследиха лекьосания шлифер и неуместно пълната с огризки хляб торба, тя въздъхна:
— Събирам хляб за кучето. Пенсията не стига и .....!
— Разбирам! – бръкнах за портфейла си – А ще позволите ли, по случай празника да му купите малко месо?
Тя погледна с изкушение банкнотата от десет лева, която и подавах, преглътна сухо и рязко вдигна глава:
— В никакъв случай! Ако приема парите, ще се изравня с просяците! Може да съм зле, но ..... не чак до там! Вървете си на празника младежо, докато все още го имате!
Покрусен тръгнах за манифестацията. Кой знае защо, в главата ми се въртеше мисълта, че е добре да стоя и в родината си, докато ..... все още я има! Защото както е тръгнало ..... !

ПЪРВОКЛАСЕН СПОРТЕН РИБОЛОВ

За мен руснаците винаги са били загадка. Открити, спонтанни и с широки славянски души, готови да свалят и ризата от гърба си, за да ти помогнат. При определени обстоятелства те могат да се превърнат в пълна противоположност, особено, след бутилка – две изпита водка. Англичаните обаче са друга работа! Внимателни и тактични, те са образец на европейската интелигентност.

Като съмнителен балкански субект от български произход, имах достатъчно възможности, за да общувам с представители и на двете велики нации. В продължение на седем лета работих като екскурзовод, във фирма за индивидуален туризъм – собственост на Вадим и Марина. Те бяха руско семейство, отскоро заселило се в България, опитващо се да печели от туризъм. Като учител по изобразително изкуство, знаех достатъчно за културното наследство на страната си, говорех криво – ляво руски и английски, и разполагах с времето си през цялото лято. Освен тесния офис, забутан в една централна уличка на Варна, фирмата притежаваше микробус „Фолксваген”. Немското возило бе доста старичко, но вървеше безупречно и събираше девет души. Това се оказа недостатъчно за групата спортни риболовци от Англия, които трябваше да посрещна на аерогара София. Бе началото на юли, но лятото все още не се усещаше, поради многото паднали през последните дни дъждове. Преди да ме изпрати за столицата, Вадим ми връчи солидна сума пари и размаха показалец:

— Внимавай за какво харчиш! Ако тези туристи останат доволни, ще има печалба и за нас, и за теб! Не ги напивай, като шведите и финландците, не ги запознавай с проститутки, като германците от миналото лято и не се пробвай да ги ожениш за някоя българка! Изобщо, си опичай акъла! Хората идват, за да открият красотите на страната ти и не трябва да ги разочароваш! Бъди гъвкав и следвай желанията им! Само така ще постигнеш успех и добър бакшиш!

— Разбира се, Вадим! Кога не съм се справял с работата си? – отвърнах безгрижно, нещо, което накара моя шеф да присвие очи и да промърмори:

— Справяш се, разбира се! Като котарак със сметана. И все успяваш да омаеш горките хорица накрая, за да получиш бакшиш! Вие българите, сте направо извънземни в измамите!

След това, във висша форма изказано възхищение от способностите ми, не биваше да го разочаровам, затова в София взех под наем два чисто нови индийски джипа „Тата – сумо“, правени по лиценз на „Мерцедес“. Единия щях да шофирам сам, а за другия извиках сина си. Точно преди седмица той бе взел шофьорска книжка. Беше дълга одисея, получаването на документа му за правоуправление, но накрая приключи успешно. След като го скъсаха седем пъти на изпит и потроши две учебни коли, се наложи да отупам инструктора му. Това определено помогна и сега новоизпечения водач през пет минути вадеше шофьорската си книжка и и се любуваше.

Още в началото усетих, че нещо не е наред с джиповете! Движеха се доста трмаво и повече от 80 километра в час не вдигаха. Обадих се на собствениците и те обясниха всичко. Като нови, машините трябвало да се разработват, без да се презорват или прегряват. Така имаше да се влачим като охлюви, но връщане назад нямаше. – „Ще ги разработим ние, само да видите как ще ви ги върнем!“ – ядосано настъпах докрай газта на моя джип и следван от сина ми, потеглихме към Родопите. Англичаните бяха натоварили въдиците и оборудването си за риболов с изкуствена стръв, и сега мълчаливо оглеждаха пътя, близките планини, и всичко наоколо. Никой от тях не бе идвал в страната ми, но всички заедно бяха посетили повече от сто страни, за да ловят пъстърва на изкуствена муха. Това бяха богати, задоволени от живота хора, щом можеха да си позволят подобно скъпо удоволствие.

Бяхме слезли от магистралата за Пловдив и по шосето, осеяно с остри завои към Смолян разбрах, че на туристите им се ходи по нужда. – „Няма проблем! – успокоих ги – На първата отбивка ще спра, да си свършите работата!“ След около половин час, най-после паркирах до два камиона и три леки коли в една отбивка. – „Хайде, слизайте!“ – подканих англичаните, но водачът им Лесли, като кон повдигна глава и я разтърси нагоре – надолу:

— Тук няма тоалетна!

— Голям праз! Вървете ей там, зад камъните и дърветата! Вижте другите как го правят!

— Предпочитаме да изчакаме, докато стигнем до някоя бензиностанция!

— Повечето бензиностанции нямат тоалетна или тя не работи! – опитах се да му обясня човешки ситуацията, но той пак заклати глава и заяви, че ще чакат да стигнем до бензиностанция.

— Чакайте тогава! – повдигнах неразбиращо рамене и пуснах една вода, встрани от джипа. Те възпитано обърнаха глави встрани, за да не стават свидетели на грозното деяние. Обаче забелязаха хубавицата, която се показва из зад големия къс скала, като си запасваше дънките. Тя почака да си свърша работата и прескачайки пенливата локва ми подхвърли:

— Ей, хубавец! Ако си за Пампорово, слез довечера да се видим по-отблизо в дискотеката!

— Няма начин! – отхвърлих поканата – Карам към Смилян. Ако ти минеш натам, ще си омешаме бельото, обещавам!

Тя се засмя, изпрати ми въздушна целувка и се качи в една от спрелите коли. Моите англичани се спогледаха, учудено поклатиха глави, но се въздържаха от коментар. Продължихме и след като спрях на две бензиностанции се разбра, че тоалетните им не работят, Лесли заяви:

— Ако и на следващата бензиностанция тоалетната не работи, обещавам, ние всички да се наредим встрани от пътя и да се облекчим, както го правите вие! Но ще е добре, да има и някое красиво момиче като онова, дето те покани на среща!

— Значи започна да загряваш? – ухилих се доволно – Прави, каквото ти казвам и ще видиш, че няма да сгрешиш!

— О.к! – отвърна англичанина и след третата бензиностанция без тоалетна, всички се подредиха на банкета край шосето, като разкопчаха копчалъците си. Долу от пътя бучеше разпенена и мътна придошлата река, влачеше изкоренени дървета и големи камъни, а встрани минаваха коли и весело свиреха с клаксоните си. Така започна побългаряването на спортните риболовци от Англия.

Щом се стъмни спрях за вечеря, в ресторанта на мой познат от казармата. Без да ги питам, заръчах на всички по една мешана скара, с бутилка „Мавруд“, да им минава хапката. Двама се опитаха да минат за вегетарианци, но Лесли ги изгледа строго и те омекнаха. Интересно, но вегетарианците първи излапах порци-

ите си! Едва в полунощ пристигнахме в Смилян. Пребити от път и изтощени от непознати емоции, англичаните едва успяха да слезат от джиповете. Щяхме да нощуваме в най-добрия хотел в селото. Тук предлагаша дори вана с прясно мляко за освежаване. Разбира се, млякото бе 10 %, а останалото бе суроватка, но туристите не знаеха това. Предложих на Лесли, да опитат ваната на Клеопатра, а той помисли, че това е поредната ми шега. Когато го заведох до помещението с ваната и дадох знак да налят мляко, той се втрещи. После като робот се обърна и извика останалите. През тази нощ англичаните отмаряха в прясно мляко и отпиваха изстудена троянска ракия. По очите им личеше, че са се оставили в ръцете на съдбата или по-точно, в мои ръце. Подпрял се на стената встрани, синът ми уморено се прозяваше. С негова и помощта на хотелиера, едва успяхме да разнесем по стаите после, пияните като мотики, заспали във ваната риболовци.

На следващия ден момчетата трябваше да ловят пъстърва. Потеглихме, но след няколко километра се наложи да спрем. Планинската река бе подкопала асфалта и половината от шосето се бе свлякла. Все пак имаше ивица, достатъчна, за да мине кола с висока проходимост. Наредих на англичаните да преминат пеша, до здравия път отсреща, после вдигнах капака на джипа. Махнах пломбите на нефтовата помпа и въздухозаборника. Дадох газ и облекчено видях, как мотора повиши оборотите си. После се погрижих и за другия джип. Казах на сина си да гледа и да се учи, как се прави офроуд. Върнах малко назад, засилих джипа с мръсна газ и дори аз останах учуден, когато с малко боксуване изпълях на здравия асфалт, при англичаните. Удивени, те ръкопляскаха възторжено. Имаше и туземци, спрели по пътя, но те само гледаха сеир и мълчаливо завиждаха. Синът ми се опита да повтори операцията, но джипа му поднесе и задницата му висна над реката. Ако останеше в това положение, скоро водата щеше да ги погълне. Скочих бързо към машината и изкарах куката от лебедката. Включих електромотора да се развива стоманеното въже и когато стигна до моя джип, го закачих за теглича. Синът ми изфорсира двигателя, лебедката започна да опъва въжето и постепенно джипа се закатери към нас. Излязъл вече на шосето, електромотора на лебедката изпуши и спря. Само бегъл поглед бе достатъчен, за да разбера, че е изгорял.

— Хубава работа, ама индийска! – обясних на англичаните. После

се качихме и продължихме. Спирахме на няколко места по реката, но навсякъде бе неподходящо за риболов. На предложението ми, да ги закарам на язовир „Доспат“, „Батак“ или другаде, отказах категорично. Искали да ловят пъстърва, но само на река. След ден –два, като се успокоели малко реките, щели да опитат пак. А до тогава оставяли аз да решавам, къде да ходим и какво да правим. Аз нямах нищо против и се пунах в действие.

На третия ден стигнахме границата с Гърция. Разходихме се из гръцко, погледохме, как гръцки дървосекачи режат дървета и после купих едно шиле от овчар, пасящ наблизко овцете си. Точно по средата между два гранични камъка, там, където някога бе минавала висока телена ограда, англичаните с много труд изкопаха дълбок трап. Издълбаха земята с ножовете си, после събраха дърва и си приготвихме „агне по хайдушки“. Дадох някой лев на овчаря и докато се опече агнето, той успя да донесе голяма дамаджана с гъсто къпиново вино. Като го разреждахме с бистрата, студена вода от близкия поток, виното успя да омагьоса всички ни. Изровихме изпеченото вече агне. Кокалчетата се отделяха без усилие от месото. Бях сложил мащерка и няколко непознати билки, растящи наоколо, от които се носеше неустоим аромат. Ядохме като вълци, после се натръшкахме направо върху тревата и спяхме до свечеряване.

На четвъртия ден бяхме почетни гости на помашка сватба.

На петия се състезавахме с мулета.

На шестия присъствахме като жури в конкурс, за най-вкусен родопски пататник.

На седмия стигнахме до Огняново, където цял ден моите риболовци отмаряха в горещата минерална вода на един басейн.

На осмия участвахме в надпиване с ракия. От там много спомени нямам.

На деветия стигнахме Триград и видяхме, че водата в рекичката е вече спокойна. Тръгнахме успоредно с течението и. В един вир Джон хвана първата пъстърва на изкуствена муха. После великодушно я върна обратно във водата. Всички заснеха великото събитие и се почерпихме по този случай. Като последица, моят джип затъна в уж плитката вода на реката. Докато го форсирах и боксувах, за да изляза, изгоря гарнитурата на главата на двигателя. Малко по-късно изгоря и втората лебедка. Тъй като антифризът непрекъснато биваше изхвърлян от двигателя, го смених с вода. Температурата

седеше все на червено, затова просто закачихме единия за другия джип и така се придвижвахме до края на пътешествието.

Друга риба никой не успя да хване повече. За да се дотържим до столицата, на връщане пътувахме два дни. По целия път, когато на англичаните се наложи да спрат по малка нужда, се нареждаха като войници и по команда на Лесли, си вършеха работата. Дори се снимаха с камери, само дето го правеха отзад и отстрани, да не им се виждат достойнствата. На едно място се претеглихме и се оказа, че всички са надобелели най-малко с три килограма. Всички без изключение владееха поне три български псувни, знаеха как да си свалят гадже на български език и имаха слънчев загар, сякаш две седмици бяха стояли на плаж. Някъде из Родопите бяха загубили английската си изтънченост и сега изглеждаха като пълноценни мъже.

На раздяла англичаните ни прегърнаха братски и деликатно мушнаха по един плик в джобовете на двамата със сина ми. От името на всички, Лесли ни благодари за невероятната почивка. Каза, че в никоя друга държава не е изкарвал толкова добре и ще помни този спортен риболов, до края на живота си. Не се съмнявах в думите му. Горкият, трябвало е да посети повече от сто страни по света, за да изживее накрая, двете най-ценни седмици в живота си. Англичаните отлетяха щастливи, но не така изглеждаше представителят на фирмата, от където бях взел джиповете под наем. Като ги видя, човекът първо се хвана за главата, после за сърцето и накрая се отпусна безволев на земята.

Почти същото се случи и с Вадим, когато подробно му разказах за приключенията ни.

— Разорени сме! Ти ще ни довършиш с твоите безумия! – тревожеше се той, докато седмица след завръщането ми, получи молба, за летуване на още деветнадесет англичани, по същия маршрут и със същия екскурзовод. Групата се състоеше от роднини и приятели на спортните риболовци. Успоредно с това, в знак на благодарност, на фирмата бяха преведени допълнително хиляда английски лири.

И представете си, тази славянска душа, този широко скроен руски човек Вадим, ме изгледа едновременно с възмущение и възхищение, потри небръснатата си откакто се бях върнал брада и отсече:

— На теб няма да дам и едно пени! Трябва да се радваш, че англичаните имат чувство за хумор и точно заради това, сега няма да

фалираме! Единадесет джентълмена – спортни риболовци, да се приберат след две седмици, само с една хваната риба!!! На всичко отгоре, да са доволни и да пращат бакшиш! Това е толкова щуро, че никой от бранша няма да ми повярва, ако взема да разказвам!

— А ти не разказвай! – посъветвах го намръщен – Като разкажеш, ще разберат какъв необработен диамант в мое лице притежаваш и ще ми предложат по-добра оферта!

— Ела, да те обработя, диаманте! – тръгна към мен Вадим, но аз не рискувах да остана в офиса. Излязох с високо вдигната глава. Все пак руснака не е англичанин. Не можех да разчитам на добрите му обноски, независимо добрата му душа. Дори да не е близнал капчица водка, един руснак винаги ще остане загадка за мен. Съвсем друго нещо си е англичанинът – спортен риболовец!

РАЗМИНАВАНЕ

Викаха му Тони – кривото краче, но той не се сърдеше на никого. Свикнал беше. Отдавна не обръщаше внимание на любопитството в хорските погледи, на учудването и дори погнусата от недъга му. Беше приел всички негативи да си инвалид, само със самотата не успя да привикне. Гледаше другите и се чудеше. Как не можеха да разберат, колко много имат, как не можеха да го оценят и да му се радват? Бяха здрави, имаха си семейства, деца, къщи! Като се приберяха у дома можеха да разговарят заедно, да се хранят, да си помагат в беда и да се радват на празниците. Та има ли по-голямо богатство от това?! Виждаше как се надпреварват да купуват по-скъпи коли, мебели и дори апартаменти, да ходят на почивка в чужбина, а за децата си не отделяха време дори колкото за домашните си кучета. И се развеждаха после, караха се и мислеха, че едни други са се излъгали. Все по-често на Тони му се струваше, че другите са инвалиди, а той е нормален човек.

— Здравсти! Ти ли си Тони?

Той се сепна и надигна от пейката. Пред него стоеше жена, малко по-висока от джудже, с широк червен белег от едната страна на устата, до ухото. Това не толкова я загрозяваше, колкото и придаваше вид на вечно усмихнат идиот. Белега обаче не го смути и той срамежливо подаде ръка:

— Да, а ти сигурно си Роза?

Жената закри с длан белега и нервно се засмя:

— Предпочитам да ме наричат Розичка! ..... И без това съм малка на ръст.

— Добре, няма проблем! То и аз не съм много висок.

Двамата млъкнаха неловко. Не знаеха какво да си кажат. Срещнаха се по обява за запознанство от жълт вестник. И двамата бяха обрুলени от живота, като всеки скришом наблюдаваше другия и преценяше, чии физически недостатъци са по-сериозни. Когато тишината между тях започна да пари, Тони посочи пейката:

— Да седнем, а? Ще поговорим, ще се опознаем!

Розичка седна, като крачетата и дори не допряха земята. Лека – лека преодолеля притесненията си и всеки сподели най – важното за себе си. Оказа се, че и двамата са сираци от малки, но тя някак се бе изхитрила да завърши средно образование и дори да се уреди на постоянна работа. Той обаче я биеше по точки, защото бе притежател на лозе, с дървена барака където живееше, плюс инвалидна кола, марка „Вартбург“. Той бе малко над четиридесетте, а тя осем години по-млада, което предполагаше, че ако се съберат заедно, можеха да създадат деца. Тони повдигна внимателно въпроса, но тя се изчерви неловко и дори се обърна леко встрани. Не отговори нищо и той вече си мислеше, че нищо няма да излезе от запознанството им. Въздъхна и стана да си ходи, но тя го хвана за пеша на палтото и тихо призна:

— Не знам дали мога да имам деца, но се надявам всичко да ми е наред! Досега ..... не съм лягала с мъж! Да имам дете ....? Това е най – голямата ми мечта! Това е ..... прекрасно!!!

Нещо подскочи в гърдите на Тони. Бе изстрадалото му от болка и самота сърце, което като хванато в длани птиче пърхаше, разтуптяно от невероятната възможност, да живее като другите хора най – после и той.

— Розичка! – хвана я за ръчицата – Ела да ти покажа къде живея, а ти прецени, ще бъдем ли заедно от днес нататък!

* * *

— Докторе! Родителите на Роско от втора стая са пред отделението. Страшно са ядосани, че сте изписали сина им по – рано, заради англичанина, който настанихте на негово място. Разправят, че ще се оплачат в телевизията!

— Първо – съм доцент, второ – в моето отделение аз казвам кой ще стои и кой ще си ходи, и трето – да се оплачат на арменския поп ако щат! Англичанина за разлика от тях си плаща, при това добре! Ясно ли е?

— Прощавайте! Аз щото нали отскоро ..... сте доцент и все забравям.

— Ще помниш Ленче, ще помниш! – щипна леко по бузата доцент Василев старшата сестра и се намръщи:

— А ония навлеци ги разкарай, като им напомниш, че след някой

друг ден пак ще опрат до мен! Да не си осират пътеките, щото не аз, а те ще са губещи в крайна сметка! Тук да не е приют за бедни, я?

— Ама те ..... си платиха хората, докторе! Сутринта бащата донесе пари и плати.

— Платили! ..... Знаят те! Хайде върви, че някой ми звъни!

Той извади скъп мобилен телефон от джоба на ризата си и с пресилено дрезгав глас изръмжа:

— Слушам!

— Кире, какъв е тоя есемес? – прозвуча почти истерично гласът на любовницата му – Как така да ти връщам колата? Нали ми я подари?

— Ти ходи ли с оня рогач на хотел в „Златни пясъци“ през уикенда? Вози ли го в колата, която аз ти подарих? Въргала ли се в леглото като уличница след всичко, което сторих за теб? А?

— Но нали признах, че това бе грешка? Колко пъти да ти казвам, че съжالياвам за издънката?

— Призна, защото бе проследена и записана от частен детектив! Преди да ти покажа доказателствата, ти просто отричаше!

— Не исках да те наранявам, Кире! Много, много съжالياвам!

— Ще съжالياваш до края на живота си, скъпа! Вече няма да те издържам и най-тежката работа за теб да е, да си лакираш ноктите! Ще ти се наложи да си търсиш работа и да се издържаш от заплата! И запомни, че ако до сряда не върнеш колата, ще пратя мутри да я приберат насила! Understand?

— Я се шибай, бе педал! Ела сам да си прибереш кочината на колела, нещастник такъв! Затри две от най – хубавите години на живота ми и ще има претенции, наглеца! Кво като си доктор, бе? Кво ме плашиш с мутри? Аз ще пратя по – гадни мутри така да те подредят, че да стоиш безработен после до края на живота си! Извратен мръсник такъв! Един приятел нямаш, жена ти те заряза, а дъщеря ти избяга чак в Канада, да е по – далеч от теб! Кво си мисл .....

Доцент Василев прекъсна разговора и се огледа. В коридора на отделението не се виждаше никой. Той пое дълбоко въздух, влезе в кабинета и след като си облече сакото излезе. Отвън подмина паркирания „Мерцедес“ – S класа до входа на болницата. Зад него от прозореца на стаичката се показва портиера и викна:

— Доцент Василев! Ами колата?

Доцента махна вяло с ръка:

— Ще повървя малко пеша! Колата ..... после!

В ранния майски следобед нямаше много хора по улиците. Той стисна зъби, спомнил си за любовницата си и се отправи към градската градина.

* * *

По пустата главна алея на градската градина се движеха доцент Василев срещу Тони и Розичка. Като ги наближи, доцента присви очи и си помисли: „Какво са се ухилили тия изроди, Боже мой? И как са се хванали за ръце, като деца от детската градина? Май щастливи в този град са само идиотите! Животът просто не струва вече!“

Те просто се разминаха и тогава Розичка плахо се обърна. Погледна Тони и запита:

— Видя ли този човек как страшно гледаше? Чак тръпки ме побиха! Трябва да е много лош човек, Тони! Как мислиш, а?

— Остави го, Розичке! Сигурно си има проблеми, завалията. Не мислиш ли, че живота ни занаяпред ще става все по – хубав?

ГРЕШКИТЕ НА ЕДИН ШМАТАРОК

Първа грешка.

Това тарикатството си е чисто циганска черта, но защо през последните години и българите тарикатееят, не знам. Мога да споделя за моя опит в тази насока, че да не повтарят грешките ми други хора.

Значи тръгвам един ден към съседа Коце, да му искам малък заем. Той тъкмо бе обядвал, доволно трие омазаната си с олио мутра, хили се и отвръща:

— Като ми върнеш ония дваيسة лева, дето ти бях дал лятото, тогава ще искаш заем!

Плеснах се по челото:

— Абе аз съвсем забравих за тия пари! Ако ми бе напомнил порано, до сега щях да ти ги върна. Миналият месец потроших цели триста лева, от медния казан за ракия дето го продадох.

Коце само вдига рамене, пали цигара без да ме черпи и си чопли зъбите с кибритена клечка. Кофти. Трябва тия дни да му пробия с шило и четирите гуми на таксито. Сякаш доловил сърдечните ми мисли, той се кашля и уточнява:

— И да не се случи да ми счупят огледало или стъкло на колата скоро, че те пребивам! А ако някоя от гумите спадне, ше те карам с уста да я надуваш!

— Чакай, бе! – сърдя се аз – Що ми ги дрънкаш тия простотии? Не се знаем от вчера, я!

— Точно щото се знаем те предупреждавам! Всички в квартала са наясно, кой запали Мерцедеса на Джипсито, след като се бихте с него на Гергьовден.

— Че как няма да се самозапали тая бракма, като и е неизправно газовото! Я кажи ти, що за идиот трябва да си, за да сложиш газова уредба на Мерцедес 500 SL?

Коце ми обръща гръб и си влиза в къщи. Невъзпитан тип. Някой

ден ще го накажа подобавашо. И понеже спешно ми трябва тия дваيسة лева, се мятам на колелото и завъртам педалите към сточна гара. Там е като разграден двор и познавам няколко печени циганета. Ще им свирна, да видим няма ли някоя далавера наоколо.

Заварвам мангалите да играят на комар във двора. Залагат по два лева за миза което значи, че скоро са тарашли някой влак. Клякам до тях и зяпам развоя на играта. Тя не продължава дълго, щото моите хора си губят парите и стават. Гледат ме като бити кучета, а тоя дето ги е обрал тръгва доволен, за да харчи спечеленото. Аз подканям тримата да ме последват, за да се поразходим и поогледаме. Може нещо да е на сгода да го приберем. Тръгваме между вагоните. На един глух коловоз, върху един товарен вагон забелязваме двама железничари да преслушват чисто нов трактор. Приближаваме за да видим как апашорите прибират в един сак халогенните фарове и динамото на трактора. Ние мълчаливо се включваме в акцията, а железничарите изчезват с плячката. И тъкмо сме откачили медния радиатор, когато две ченгета от жандармерията изскачат, придружени от железничарите, дето гепиха преди нас.

— Стой, не мърдай! – пени се едно от полицаите. Тия са нови и не можем да се разберем като хора. Дори размахват пищови, сякаш сме багдатски крадци. Слагат ни гривните набързо и ни водят в ареста. Там след рутинни разпити излиза, че всички липсващи части на трактора съм взел само аз. Железничарите обясняват, че са ни видели как крадем и докладвали като съвестни работници. Тримата мангали пък отрекаха да ме познават и да сме действали заедно. Те просто се прибирали към къщи, когато ме видели качен на вагона при трактора. Решили да видят отблизо този хубав, нов трактор, това чудо на техническия прогрес. Тъкмо се качили при мен, и дошли полицаите, и ето ти на бяля! Набедили ги за нещо, дето изобщо не са правили. Не са краднали те, на, честен кръст, бате! Имали там по дваيسة-трийсе висящи дела за кражби, но кой в махалата няма? Гладен седи ли се? Работа няма, чаветата гладни!

Освобождават мангасарите, а на мен ми лепват едно бързо производство. Така сега трябва да търся вече не дваيسة, а две хиляди лева, за да платя за глупостта си, да имам вземане-даване с циганите. Те както винаги излязоха сухи от водата, щото са истински тарикати, а не любители като мен. Много сгрехих аз но поне разбрах, че българин заедно с циганин не бива да краде.

Накрая все българина ще е прекаран.

И като се сетя за какво ми бяха тия два месеца лева, чак ме заболява главата! Беше ми се припило Узо и исках да си купя едно шише. Както са казали умните хора: „Гъз глава затрива!“.

Хайде сега излизам да търся нов заем, а ти чакай другата седмица, да ти разправам и за останалите си грешки!

Втора грешка.

Всеки знае, че в България законите и правилата се пишат не за да се спазват, а да могат да се нарушават безнаказано. В случай, че забравиш, винаги се намира някой да ти припомни, как реда е подвластен на анархията. Още повече боли ако това го сторят органите, които са призвани да следят за спазването на тоя ред.

Миналата събота си купих един хамбургер за обяд и свих в една градинка да го хапна. Седнах на една полунатрошена пейка и се отдах на кулинарното пиршество. Като приключих, се избърсах старателно със салфетка и представете си, реших да я хвърля в коша за смет. За беля такъв дори имаше наблизо. Винаги съм казвал, че когато човек изневери на природата си, греши. Обикновено хвърлям боклука където ми падне, но сега реших да се правя на европеец.

И това ми изяде главата, разбира се. Хвърлих салфетката и забелязах отгоре на боклуците в коша, лъскав кожен портфейл. Взех го и като го отворих видях различни кредитни карти, пропуски и документи на името Мирча Луческу – румънец от Брашов. Пари нямаше и всеки разумен човек би хвърлил портфейла обратно в коша. Аз обаче реших да го предам в полицията. Да докажа на тия униформени копелдаци, че не съм чак толкова черна овца и дълбоко някъде в мен блести искрица честност. А и кой знае, мамалигара можеше да пусне някой лев за благодарност, ако се случеше човек. Ееех! Какво имала да ми пати главата още!

Дежурният в близкото полицейско управление бе професионално деформиран. На всички цивилни граждани минавайки край него гледаше като на престъпници, включително и на мен. Щом му предадох портфейла и обясних как съм го намерил, той се смръщи и ме прати при някакъв следовател, да пиша обяснение за намерената вещ. Ядосан, че вместо да ми благодарят, ченгетата ми губеха времето с бюрократични формалности, седнах и накратко описах случката. В момента когато се подписвах, вратата се от-

вори и друг полицаи вкара при нас един мазен, облечен в лъскав костюм циганин. Още докато си отвори устата със златни зъби и забръщолеви на румънски разбрах, че ще бера ядове с него. Оказа се, че е собственика на портфейла и си иска четирите хиляди евро, които съм му откраднал. Помолих следователя да обясни на неблагодарника, че не аз съм му свил парите, а той вместо това ме пита къде съм ги скрил. Аз пощурях, разбира се! Станах и се развиках, румънския мангал ме дръпна злобно за якето и аз естествено му отпрах як шамар. Както предполагам се досещате, пак ми щракнаха гривните на ръцете. В полицията ме за държаха 24 часа, като съответно ми повдигнаха обвинение за хулиганство и представете си .... кражба!!! Сякаш има някъде по света толкова щур крадец, който като предложби жертвата, ще тръгне да и връща документите в полицията.

След това за мен остана поуката, че НИКОГА не бива да връщам намерена вещ в българската полиция. Веско Маринов може да си пее, че тя ни пази, но аз и всички нормални хора в страната сме на обратното мнение. Баба ми някога казваше: „Няма ненаказано добро, синко!“ и аз съм живото доказателство в случая.

А да видите какво ми се случи после, но хайде да оставим историята за следващата седмица!

Трета грешка.

Имах неблагоприятното да се сблizza с една жена. Помогнах ѝ да си пренесе скромния багаж в съседите, където се бе установила на квартира. За благодарност тя ме покани на вечеря в близката пицария, а накрая се озовахме в моето легло. Знаете как стават тия работи. На другият ден двамата се чудехме как да се погледнем, но като настъпи вечерта не се съдържах, купих бутилка „Мавруд“ и я поканих на гости. Без дори да се замисли, тя ме последва и отново осъмнахме заедно. Така се започна една връзка, каквато не бях имал до момента. От поркане и дребни кражби, не ми бе останало време да се наслажда на женските прелести и сега бе момента да наваксам. В края на седмицата се оказа, че тя нито една вечер не е спала в квартирата си, а все при мен. Решихме да ѝ пренесем отново багажа, този път при моя милост. И дойде тази квартирна принцеса в моите охлузени две стаички, и веднага се разшета.

Почисти, изми и изхвърли толкова боклуци, че дори не можах да повярвам. От продадените празни бутилки купихме четка, боя

и валяк за боядисване. Ударихме един жълт латекс и къщичката грейна. Отнякъде се появи саксия с розово цвете, огромна картина с отрязана диня на нея и дори поизтрито, но чисто килимче. За пръв път бедният ми дом заприлича на човешко жилище. До момента напомняше бърлога на човекоядци, но тази жена го промени неузнаваемо. Подозирах, че крои промяна и у мен, и естествено всичко ми излезе през носа в края на месеца. С мила усмивка симпатичната вещица ми съобщи, че ще си имаме бебе. Аз настръгнах като диво прасе. До момента едва успях да се грижа за себе си, а тая мизерница искаше да ми овеси и дете на шията. Псувах безадресно половин час, после изкопах скрита за черни дни в задния двор, бутилка ракия. Напих се и отупах жената като черга. Тя порева малко, сърди се около пет минути и ми съобщи, че ще е вечно моя. Мислеше, че с тая новина ще ме зарадва глупачката. Откога ме търсила тя, но най-сетне ме намерила. Аз отвън съм изглеждал лош, но отвътре съм бил душичка. Разбрала ме тя, още щом ме видяла. На ума си признах, че такъв будала като мен трудно се среща вече и е лесно да разбере, колко ми е акъла. За капак заяви, че вече никой не може да ни раздели.

Помислих, помислих и се отправих към центъра на града. Без много задръжки разбих една витрина на магазин за марков алкохол и пред слисаните погледи на продавачката, и случайните минавачи, пресуших на един дъх бутилка осемнайсетгодишно уиски. Полицията естествено не закъсня, щракнаха ми гривните и пак в ареста. Малко ми олекна, но не съвсем. Надявам се по бързото производство да ме осъдят поне на шест месеца с ефективна присъда. Обаче не съм убеден, че ще ме огрее. Тази невъзможна жена ходила при шефа на полицията, молила се, плакала, само да не ме затворят, че кой ще се грижи за нея и особено за детето, дете ще се роди един ден. Глупака на глупаците, пардон шефа на полицията дотолкова се впечатлил от молбите ѝ, че лично дойде при мен в килията, и ми стисна ръката. Трогнат като хималайска мечка заяви, че лично щял да се застъпи за мен пред съдията. Не очаквал от апашор като мен такова благородство, че да приютя бездомна жена, че и да я напомпя даже. Нормално било при научаването на толкова радостна вест като тая за детето, да отпразнувам събитието с бутилка скъпо уиски. Той ме разбирал и дори оправдавал вътре в себе си. Нали сме мъже, трябва да сме солидарни дори в глупостите които правим понякога. Можело и

да излезе човек от мен в крайна сметка. Обществото се нуждаело от съзнателни елементи, в какъвто можело да се превърна съвсем скоро. Като баща на дете съм щял да поумнея и нищо чудно един ден дори да пожелаая да стана полицай.

Теглих му една на ума си. Човек като сгреша, дори всеки полицай може да се бъзика после с него. А да видите после какво се случи!

Но това ще го оставим за следващата седмица! Сега „Наздраве!“ и весели празници!

Четвърта грешка.

Случайно срещнах един авер, с когото заедно правихме чейндж едно време по морето. Гледам, барнал се с ново балтонче, чепика – лъснат, косата – гелосана, абе все едно е Васил Петров, певецът на лигльовците в България.

— Роско! – вика ми авера – Ти да не си изобретил машина на времето, бе пич?

— Що? – чудя се аз.

— Ами преди десет години ходеше с дънки и кожено яке, а като гледам и сега си тъй облечен. И косата ти стои на фитили мазна. Май от десет години не си се къпал, а? Или си успял да върнеш времето назад?

— Що не почерпиш по случай срещата, ами дрънкаш глупости? – предлагам аз.

Влязохме в ирландския пъб, щото бе най-близо. Аверчето веднага заръча две големи уискита, с две малки бири. Високите цени въобще не го впечатлиха, което значи, че разполага с пари човека.

— Кажи! – питам аз в неговия стил – Да не си направил машина за пари?

— Почти позна! – хили се той – Станах PR на един министър. Разполагам с огромен кабинет, секретарка и служебна кола. Аз определям интервютата и телевизията на моя бос. Каквото кажа – това става!

— Бре! – не мога да повярвам – Значи, ударил си къоравото! Че как тъй, бе брато? За такава работа не трябва ли тапия за висше образование?

— Имам си – тарикатски намига авера – Между нас да си остане, но аз светнах Калинчето Илиева, как да легализира нейната, че да стане шеф в земеделието.

— Че те нали я отсвириха? И то именно заради фалшивата ѝ

диплома!

— Вярно, но тя междувременно надипли милиончето! Да я стигнат вече, ако могат!

— И твоята диплома ли е като нейната?

— Моята е по-добра! От български университет е. Ако искаш и тебе мога да те уредя с такава.

— Че какво ще правя после с нея? Ква ми е далаверата?

— Голям балък си, Роско! – смее се аверчето – От държавната служба по-голяма далавера няма! Ще правиш по-дебела пачка, отколкото всеки апашлък. И ако се издъниш, дори няма да те осъдят после. Чиста работа!

— Хм! – гледам го аз подозрително. Нали знам какъв абсолютен мошеник е. – Трябва да помисля! За фалшива диплома като нищо може и да ме окафезят.

— Мисли, щото сега имам възможност да те назнача на служба „Съветник“ в моето министерство! Ще си паднеш от кеф с тая работа! По цял ден нищо не правиш, мацките ти мацки, служебният телефон – безплатен, храна в стола без пари и на края на месеца ти броят по едно бонче.

— Хиляда лева?!

— Хиляда и сто, ако трябва да бъда точен!

— Добре! Ако реша, ще ти се обадя. – стиснах му ръката и се разделихме.

Мина малко повече от месец и като съвсем закъсах с парите, реших да потърся аверчето. Отидох в министерството, като преди това се обръснах старателно. На входа един дебелак от служба „Информация“ ме спря и запита кого търся. Като му обясних той си прехапа джуките и завистливо въздъхна:

— Онзи ден приятелят ти отлетя за Щатите. Назначиха го в посолството на някаква важна длъжност. Абе кадърно момчето и е голяма работа! Вече стигане нема!

Въздъхнах и аз, и се повлякох обратно към къщи. Пак сгреших, този път от страх да не наруша закона. Сякаш до сега ми дремеше за шибания закон. Голям ахмак съм, като се наложи да преценя кое е правилно и кое не в България!

Но да видите после какво се случи! Хайде сега ще ходя, а другата седмица ще ви разкажа какви ги надробих по-късно.

Пета грешка.

Пробвал съм ги всякакви – млади, стари, блондинки, брюнетки, червенкоси, китайки, полякини, рускини, германки, американки, мексиканки и прочее. Най-добри обаче си остават нашите българки! Такива фурии са, толкова чевръсто работят, че конкурентките им могат само да им измият краката и да изпият водата после. Огън момичета са нашите и няма човек, който да го оспори. За двадесет години до сега съм сменил повече от сто жени в ресторанта си. Работили са като готвачки, сервитьорки, барманки и миячки, и са се справяли прилично със задълженията си, но едва когато събрах само българки, разбрах колко съм се прекарал преди това. По-рано все имаше някои издънки, които пречеха ресторантчето ми да стане номер едно в квартала. Откакто събрах изцяло български отбор, елате да видите как си запазват места клиентите, няколко дни преди да ни посетят. Сега печеля на месец толкова, колкото преди изкарвах за половин година.

А бях се отказал от българското и не исках дори да чуя българска реч! Добре, че беше Шматарока да ми отвори очите! Да карам наред, обаче!

Когато преди двадесет години се разведох и според решението на съда жена ми получи апартамента, децата, и дори старата „Лада“, благослових съдията, държавата, и си бих шута към Америка. Беше първата година от „демокрацията“, мътна вода течеше отвсякъде и аз се изхитрих да прекарам един съсед. Той беше от ония задръстени партийни секретари, на които партията раздаде пълни куфарчета с пари. Абсолютна подляга, съседът бе сторил много мръсотии в жалкия си живот. Последната гадост бе да примамим глупавата ми жена, като и купил няколко парцала за обличане. После ходили на ресторант и разбира се в хотел. Моята патка си призна всичко, малко преди развода. Реших да го багисам и се хванах на работа в склада за търговия на едро, който току що бе приватизирал. Станах продавач, шеф на още двама и работих точно три месеца. Предварително си уредих виза и самолетен билет за щатите, които платих с парите от оборота. Тогава хората бяха гладни, все още имаха скътан някой лев и купуваха като пощурели. С тридесет хиляди долара в джоба напуснах родината и започнах новия си живот в САЩ. Още в началото си изкарах шофьорска книжка за камион и започнах да работя за един поляк. Той имаше три камиона, с които извозваше контейнери от пристанището в Савана

– Джорджия. Карах един „Фредлайнър“ почти година и спестих още тридесет хиляди гущерчета. Заедно с моите пари, сумата ми бе достатъчна да закупя малък парцел, в покрайнините на южния американски град. Спретнах скромно ресторантче за работници и бизнеса тръгна. Не течеше, а капеше, щом става дума за пари, но си бях сам стопанин, а имах и няколко работнички. Постепенно хората в квартала свикнаха с мен и заведението ми, приеха ме, и така я карах до миналата година. Една вечер се изтърси някакъв мизерен тип с апашорска мутра и проговори на български:

— Здравсти, братчед! Аз съм Шматарока. Дай да хапна нещо, че не съм ял от два дни!

Дотогава най-старателно избягвах контакти с други българи. Докато карах камиона дадох няколко заема на наши момчета и никой не ми върна и цент. Дори си правеха майтап зад гърба ми. Сега тия пройоходи бяха пратили този гладник, вероятно за да се посмеят отново. Заявих му, че не съм благотворително дружество и ако действително иска да се нахрани, да иде в църквата от другата страна на улицата. Той се плесна по сурата и изцвили:

— Ей, верно те плюят момчетата! Срам нямаш ли, бе? Да пъдиш сънародник, без да го нахраниш!!! Ега ти кръчмаря!

Признавам, чоглаво ми стана. Не бях за едната манджа, само исках да се предпазя от нашенски паразити. Затова наредих на готвачката да увие храна в един пакет и я подадох на навлека:

— Вземай и бягай! И повече да не си стъпил тук!

Проклетият мизерник седна на близката маса, взе една недоядена кокоша кълка от порция на клиенти, които бяха вече излезли и я сръфа като гладен вълк. Примижа с очи, облиза се и заяви:

— Не ти ща храната, скръндза такъв! Търся си работа, но ти сигурно ще ме разкараш.

— При мен работят само жени!

— Щото можеш лесно да ги командориш, нали? Вероятно ги шеташ от време на време?

— Не е твоя работа! И жена да беше, нямаше да те наема. С българи не работя.

— И защо? Че нашите са най-точни за всичко!

— Мерси! Нищо хубаво не съм видял от българи и България до сега.

— Значи вече е дошъл момента да ти се отворят очите!

— Не ставай нахален, човече! Хайде, вдигай си задника и се измитай!

Негодника ме изгледа преценяващо, изчисти с език зъбите си и предложи:

— Да направим така! Аз ти осигурявам жена за ресторанта, която е по-добра от всички тук. Независимо като каква ще работи, при това без да получа никакъв хонорар за услугата. Ако се окажа прав, ще ме направиш търговски директор на ресторанта. Ще ти повиша оборота поне с двадесет процента повече отколкото досега. Става ли?

— Ти си луд, човече! За нищо на света не бих се съгласил. А сега по-добре си вдигай чукалата и си тръгвай!

Той се надигна и в същия момент една от сервитьорките ми идва, цялата грейнала от радост.

— Шефе, ще се омъжвам! Преди малко приятеля ми се обади да ми предложи. Местим се в Аляска, затова ще те помоля да ми уредиш финансите и да тръгвам.

Нямаше как, трябваше да и честитя, и да я освободя. А навлека само това чакаше. Вече бе говорил по телефона със своя позната и я чакаше да пристигне всеки момент. Докато се чудех какво да правя, пред ресторанта изви едно такси и от него слезе познатата на нахалника. Прималя ми под лъжичката. Жената спокойно би могла да стане „Мис Америка“ с тия лешникови очи, дълга руса коса и преливащи отвсякъде сексуални атрибути. Заговори не на български а на английски, при това толкова чисто, че ме досрамя от собственото ми произношение.

— Шефе, вземете ме да работя една седмица и ако не сте доволен, просто няма да ми платите!

Преглътнах и със свито сърце я назначих. Бях убеден, че тази красавица ще ми донесе само беда. Обаче седмицата мина, после мина и втора, а оборота в ресторанта видимо се увеличи. Тая маймуна така баламосваше хората, че те идваха и за обяд, и за вечеря. Поръчваха си деликатеси, нещо което по-рано се случваше изключително рядко. Бакшишите естествено оставаха за нея, а те вероятно бяха по-голяма сума, отколкото заплатата и. Между-временно Шматарока не се вясваше и тъкмо се бях успокоил, че се е разкарал, когато цъфна една вечер с усмивка:

— Шефе, намерил съм ти такава готвачка, че и президента може да ти завиди за нея!

— Мерси, Барбара се справя добре за сега.

— Но тя е дърта и грозна, не може да готви колкото малкия пръст

на нашето момиче!

— Ти май вече си достатъчно информиран, а?

— Един търговски директор дори на такова малко ресторантче, трябва да е наясно с персонала си! Може да съм сгрешил, като съм дошъл в щатите неподготвен за тукашния живот, но сега съм си научил урока за шест!

— Добре! – съгласих се – Ще станеш такъв, ако докараш твоята готвачка и Барбара признае, че е по-добра от самата нея.

— Дадено! – плеснахме ръце с Шматарока и още същата вечер жената пристигна. Аз за пореден път онемях. Къде ги намираше този мошеник, тези красиви жени? Този път за разнообразие хубавицата бе брюнетка. Влезе в кухнята и омагьоса както старата Барбара, така и помощник – готвачката. Най-интересното бе, че се познаваха с другата българка и бяха добри приятелки. Да не повярва човек – хубави жени да не се мразят и да не си пречат.

След два дни Барбара заяви, че не може да се справя толкова добре, колкото новата готвачка. Оправихме си сметките, тя напусна а това бе сигнал за Шматарока за нови бойни действия. В продължение на месец още пет българки смениха досегашните ми работнички. Така си оформих персонал, който успешно би конкурирал всяка модна агенция. Това се разчу и местните медии пристигнаха. След няколко успешни интервюта дойде и щатската телевизия. Такава реклама ни направиха, че ако си плащахме, трябваше да платим поне милион долара. Мадамите бяха трепачи, Шматарока гордо се надуваше, а аз събирах изобилието от пари и не можех да повярвам на късмета си. Един ден все пак не издържах и му заповядах да сподели тайната на кадруването си. Той се подсмихна и смотолеви:

— Няма никаква тайна, шефе! Цялата работа е заради жегата в гащите им.

— Не те разбирам. Каква жегата?

— Просто тия момичета преди това бяха елитни проститутки. Аз случайно познавах една от тях и тя сподели, че няма по-силно желание от това, да се махне от занаята и да стане обикновена почтена жена. Сводниците им ги тормозели и прибирали лъвския пай от заработеното. За тях оставали само трохи и шамари. Само, че сами не могат да се измъкнат от мрежата на сутенъорите. Ако ги пипнат, отиват на дъното на океана!

— И ти какво? Спасяваш ги един вид?

— Така излиза.

— А ако сводниците им разберат, че са дошли тук?

— Не се безпокой, шефе! Те идват от Чикаго и Ню Йорк. Твърде е далеч и не е техен периметър за действие. А и тук са под закрилата на едно наше момче, с много лоша репутация в тия среди.

— Този пък кой е?

— Ами аз съм! – смее се негодника.

— Как ти? – не проумявам аз.

— Обикновено съвпадение на имената, шефе. Казвам се точно като едно българче, от тънкия бизнес. И да разберат, че са тук, само като чуят името ми, ще си траят. В мафията за разлика от държавата, неписаните закони се зачитат.

— И сега какво? Излиза, че сервитьорките, барманката и готвачките са проститутки?!

— Шшшшт! По-тихо, де! Те са отлични във всичко, както успя да се убедиш вече.

— А това как се получи? Професия не се учи за един ден!

— Когато ти е мил живота, се учи. Не за ден, но за седмица – две успяват. Те са оправни момичета, при това българчета! Ще поработят година – две при теб, ще съберат парици и ще се върнат в родината. Там ще са честни девисици и ще си уредят живота както им харесва.

— А на тяхно място кого ще назнача?

— Туй да ти е проблема, бе шефе! Момичета с жегата в гащите колкото щеш! Мога целият щат да уредя с такъв персонал.

Гледам го тоя Шматарок и не вдявам. Нищо и никаква шумуига е, а успя да ми направи ресторанта елитен. Защо в България всичко се скапва, независимо колко способен си? Защо в родината се проваляме, а навън успяваме? Само от жегата в гащите ли е, или трябва да ни припари и в душата, че да станем като хората и ние? Мисля и не мога да разбера, колко голям пожар е нужно да запалим в България, та да се оправят нещата. После махвам с ръка и сядам да си пия питието. Какво ме интересува държавата, която е враг на собствения си народ! Може да ми е родина, но е далеч и почти не ме интересува. Да се спасяват тия, дето са останали да слугуват на политическите сводници там. Хайде наздраве, че жегата при мен е в стомаха!

БАЙ ДОНЧО И ТУТИ КВАНТИ

В панелният блок с фатален номер 13, намиращ се в квартал „Дружба“, на един от големите български градове, се възцари абсолютна хармония. И не, че обитателите на този блок бяха вкупом починали, а по причина проста и обяснима.

Всичко започна малко преди Коледа, когато от Испания се прибра дъщерята на бай Дончо. Тя работеше там от години и не се бе връщала в родината вече цяла петилетка. Макар самотно и тъжно, старецът си живееше общо взето спокойно, до завръщането и. Тя се появи с две големи чанти и огромен кафез, в който се мъдреше пъстър папагал. Още докато изкачваше стълбището до петия етаж / асансьорът хронично не се движеше, поради неплатени сметки /, папагалът на два пъти напсува на испански. Дъщерята му отвърна подобаващо и започна да звъни, на вратата на бащиния апартамент. Бай Дончо си бе у дома, но не очакваше нейното посещение. Тя бе решила да го изненада с гостуването си, за празниците. Старецът се притаи, защото допускаше, че инкасаторката за водата е тръгнала да притеснява нередовните платци, какъвто беше и той. Когато обаче на вратата започна силно да се чука и дъщеря му го извика по име, старецът изприпка и отключи на момента.

— „Put a tonta!“ – поздрави го папагалът първи. Бай Дончо не разбираше испански, но интуитивно усети вулгарното отношение на птицата. Влизайки, дъщеря му обясни, че е купила папагала от разпродажба и е излязъл изключително евтино. Това е подарък за Коледа на стареца, за да не стои все самичък в къщи. Бай Дончо се почеса по носа:

— Ха, така! Сега у дома станахме два папагала!

Половин час след влизането си, дъщерята започна да пере, чисти и размества мебелите. За да не пречат, старецът и птицата излязоха на терасата. Двамата се гледаха с подозрение, докато папагалът не реши да общува, по неговия си начин. Той се накокошини, вдигна единият си крак и изкряска:

— Patan!

— Абе, аз що не ти ... кожата пилешка! – не му остана дължен старецът. Отвътре дъщеря му се захили като луда. Предположи, че папагала е част от инвентара, на двата публични дома, участвали в разпродажбата. Сигурно от там бе усвоил нецензурните изрази.

— И сега какво? – зачуди се бай Дончо – Ще стоим по цял ден с тоя невъзпитан папагал и ще си разменяме любезности, като в някой бардак? Така ли?

— Е, тате! Погледни на нещата, от веселата страна! – успокои го дъщеря му – Така ще научиш някоя чужда дума, а папагала може да научи български! Тая порода много бързо усвояват думи и цели изречения.

След десет дни дъщерята си тръгна обратно за Испания. Съжителството между старецът и папагала доби интересни измерения. От сутрин до вечер бай Дончо съблазняваше птицата с бучка сирене, повтаряйки едно и също:

— Пешев е идиот!

Папагалът упорито мълчеше, а когато отвореше кривата си човка, обикновено псуваше на испански. Това в крайна сметка ядоса и измори бай Дончо. На него много му се искаше, папагала да се научи да обижда съседа от горния етаж, с когото имаха дълголетна вражда. Като видя, че образователната му метода не дава резултати, той изкара кафеза на балкона.

— Там ще стоиш, за наказание! – размаха пръст в закана старецът и хлопна вратата. В това време от горния етаж провисна мръсна черга. Съседът започна да я изтупва, а от нея хвърчаха фандъци косми и кълба прах.

— Пешев е идиот! – кресна възмутен папагалът.

— Дончо, ти си идиот и кретен! – не остана дължен старият му враг отгоре. Извънредно доволен, старецът надникна и спокойно запита:

— Ти кого обиждаш, бе ахмак такъв?

— Теб обиждам! Защо ме наричаш идиот, а?

— Кога съм те нарекъл, моля? – подаде бучката сирене на папагала бай Дончо. Птицата я лапна, облиза се и цели три пъти повтори, че Пешев е идиот.

Съседът отгоре за малко не падна от терасата. Той чу гласът на бай Дончо, но ясно видя, че той изобщо не си отвори устата. Що за дяволия ставаше?

— На магнетофон ли си се записал, дърто плашило такова? –

възропта несигурно, а бай Дончо с пренебрежение му отвърна:

— Погледни се, бе бунак! Дори птиците разбраха, колко голям идиот си!

От този ден папагалът получаваше в големи дози сирене, ябълки и моркови, за проявеното старание. За да отвърне на удара, Пешев си купи японски петел с две кокошки и ги настани на своята тераса. И се започна едно кукуригане посред нощ, рано сутрин, и през деня, сякаш блока се намираще не в града, а в някое затънтено село. Да не остане по-назад, вдовицата от долния етаж, която отглеждаше няколко котки, си купи коза. Заяви, че след като съседите са превърнали блока в менажерия, тя щяла да си гледа коза на терасата, щото имала нужда от прясно млекце. Последваха я нови съседи и така в началото на март, от блок № 13 се понесоха над квартала блеене на коза, кряскане на папагал, кудкудякане на кокошки, лаене на кучета, мяучене на котки, съскане на змия и дори цвилене на кон. Единственото циганско семейство на Хасан от първия етаж изби терасата към пътя и провеси няколко дъски, за да може да се качва в апартамента му коня, с който ходеше всеки ден да събира вторични суровини. Каруцата паркираха встрани под терасата и гледката бе, като от Бейрут.

Странно, но след зоологическото обзавеждане, съседите някак се укротиха. Дали животните им действаша благотворно или защото нямаше, какви по-големи магарии да сторят, те дори започнаха да се поздравяват. Разменяха по някоя приказка за променливото време, за некадърните и крадливи политици, но не се заяждаха и караха, както по-рано. Един ден Пешев предложи житце и просо, с които хранеше своите кокошки, за папагала на бай Дончо. Когато невъзпитания папагал му напомни за сетен път, че е идиот, той само се засмя:

— Не само аз, всички сме станали идиоти, съседи! Не да седнем, че да прием по една ракийка, да си похортуваме сладко и да ни стане по-леко общото тегло, и немотия, а се дърлим като ония крастави кучета – политиците! Те поне знаят за какво го правят, а ние? Защо сме толкова глупави, бай Дончо?

Вместо да му отговори, старецът измъкна изпод леглото бутилка с двайсетина годишна ракия, почука на съседката от долния етаж и заръча, да направи една салатка, а после да слезе при тях, пред входа. Там, седнали на пейката, си наляха в пластмасови чашки ракия, чукнаха се и замезиха от салатката. Който влизаше и изли-

заше от блока, им правеше компания. Видя се, че съседите можели и да се усмихват, да говорят човешки, и бе нужно толкова малко усилие за това! А когато пролетта вече бе настъпила и небето синееше като детска мечта, една сутрин от терасата на бай Дончо, вместо да се чуе поредната ругатня, папагалът важно произнесе:

— Добър ден на всички!

И денят наистина стана по-добър!

БЕЗ КРИЛЕ НЕ СТРУВА

Винаги съм обичал небето. Градът в който съм роден, се намира на петдесет километра от морето, затова втората ми любов – морето, се появи по-късно. Аз съм правен с любов. Знаем го, защото обичам живота и обичам да обичам. Съседът ми Венци е грешка на зачатие. Жал ми е за него. Винаги е намръщен и недоволен от всичко. Гледа на хората като полицаи. За него всички са виновни и трябва да бъдат наказани. Той никога не греша и това го прави най-противният тип под слънцето. За беда и двамата сме влюбени в най-хубавото момиче на света – Галка. Казвам за беда, защото Венци ме превъзхожда почти във всичко. Той е висок, рус и със сини очи. Умен е. Типичен ариец, както би казал Хитлер. Аз съм нисък, слаб и очите ми са толкова противно зелени, че заедно с луничките ми, изглеждам като малко, улично коте. Родителите на Венци са богати. Баща му е адвокат, а майка му лекарка. Аз нямам родители. Всъщност, не че изобщо нямам, а просто не живея с тях. Баща ми бил квартален пияница с китара и много чар. Поркал здраво и възкачал кварталните хубавици. Така се родили няколко непредвидени от него деца, едно от които и аз. Майка ми била още ученичка, като ме родила. Оставила ме в „Майчин дом“ и се преместила в столицата, да не и се присмиват тук. По-късно си създавала семейство и други деца. За мен не иска да чуе, нито да ме види. Баба ме прибрала от дома, докато съм бил още бебе. Баща ми заминал за Коми, което е някъде в Русия и от тогава никой не е чувал за него. Ние с баба страхотно се разбираме. Вярно, караме я доста мизерно само с нейната пенсия, но аз съм вече на тринадесет и карам четиринадесетата си година. Помагам в гаража на мазния Коста и понякога припечелвам някой лев. Ходя и на училище, но не съм голям фен на ученето. При Венци е обратно. Той е пълен отличник и всички го уважават. Аз не уважавам никого, но когато трябва още един човек за мача, предпочитат мен. Въобще, аз се разбирам с всички, докато Венци се държи с останалите така, сякаш е принц Чарлз. Имам предвид

глупавия Чарлз, дето бе зарязан от Даяна и се хвана за полата на Камила. В час съм с английското кралско семейство, поради маниерата на баба да следи всички клюки от острова. Тя знае перфектно английски, защото дядо ми бил английски моряк. Запознали се във Варна, пошетали се за ден – два и така се появила майка ми. Изобщо, в нашият род любовта е на криле. Прелита от едно място на друго и оставя следи, като мама и мен. Сега е литнала две къщи встрани от нас, където живее Галка. Всеки ден правя, струвам и все гледам да се навъртам край тях. Като я зърна, сякаш криле ме вдигат във въздуха. Това много дразни Венци. Той прави същото, но се маскира, като влиза в „Мерцедес“ – а на баща си или „Волво“ – то на майка си, паркирани на улицата. От там наблюдава, като ловец от някоя вишка. Когато Галка се покаже, той излиза, все едно изобщо не я е видял и започва да лъска колата с гюдерия. Демонстрира благосъстояние, нещастникът. Аз имам само колело, при това старо и олющено. Мога да го карам както си искам. На една гума, без ръце, с вдигнати нагоре крака, подпрян на една ръка, изобщо съм факир.

И сега Галка минава край нас, на път за кварталния магазин. Да се направи на велик, Венци ми се присмива:

— Тони, с това колело ми напомняш на маймуната от цирка, дето я гледахме в Германия преди два месеца с нашите. Ооооо, здравей Гале! За малко да не те видя, заради този жалък клоун!

— Здравейте момчета! – усмихва се Галка. – Обзалагам се, че не можеш да правиш такива номера с велосипед!

— Че аз да не съм циркова маймуна! – хили се Венци.

— Той си пада по лъскането на коли! Може да ти лъсне и обувките, ако кажеш! – отвърщам аз. – Изобщо, Венци е лъскав отвсякъде! Лъскач и половина, ти казвам! Като те види и веднага започва да лъска бастуна!

— Ей сега ще ти лъсна един по врата! – засилва се той да ме гони, но аз подкарвам бързо колелото и Венци само се пени зад гърба ми. Галка се смее с глас и отминава. Конкурентът ми ме мрази от разстояние, влязъл отново в колата. Аз прибирам колелото и изваждам китарата. Няма да падна по-долу от баща си я! Започвам да дрънкам по струните. Знаем, че това съвсем ще го ядоса. На връщане от магазина, Галка ще спре до мен и ще слуша с удоволствие песните ми. Като адекватен отговор Венци влиза в къщи, отваря прозорците и надува скъпата си аудио уредба. Естествено е намерил

станция с класическа музика. Някакви цигулки така скърцат, че уличната котка, припичаща се легнала в края на тротоара става и обидено се отдалечава.

— Тони, я ела при мен! – чувам гласът на баба зад мен. Прибирам се. Тя е седнала и си хапва сладко от дюли, сипано в една малка чинийка. Знам, защото всяка есен ходя да ги крада, от лозята накрай града. Това е любимото и сладко.

— Седни, де! – кани ме тя – Искаш ли сладко?

— Не!

— Тогава, слушай какво ще ти кажа!

Аз я поглеждам с любопитство. Баба не си пада много по съветите. Интересно, какво ще каже! Тя ме поглежда с премрежени очи и гласът и тихо простъргва:

— Не му се връзвай на съседчето! Няма смисъл! Не можеш да го победиш в неговата игра! Той има всички козове, за да ти види сметката! Богати са, имат влияние, а е и хубав!

— Значи аз съм грозник, според теб?

— Един мъж трябва да приема нещата такива, каквито са! И да ги променя в своя полза, когато може!

— Давай, бабо! Заколи ме съвсем! – засегнат отвърнах.

— Просто ти казвам истината! – спокойно рече тя. – По-добре да си наясно, отколкото да живееш с илюзии!

— И каква според теб е истината?

— Знам, че няма да ти хареса, но...! Това момиче, а и което и да е на негово място, ще предпочете Венци, вместо теб! Такъв е животът, моето момче! Но, ако ти държиш да е твоя, ще успееш!

— Нещо не те разбирам! – опитах да уточня нещата аз.

— Простичко е! – засмя се баба – Ако ти си влюбен в нея, тя ще е твоя, в крайна сметка! Обаче ще се омъжи за съперника ти. Ще преспи с теб първо, ще роди твоето дете, но ще живее с него. В сърцето си ще носи теб, но ще бъде негова! Разбираш ли?

— Не! Нищо не разбирам, бабо!

— Добре! Значи, още не си пораснал достатъчно. Май просто съм избързала!

Тя махна леко с ръка, за да ме отпрати, а аз излязох замислен на двора. Навън все още се чуваше музикалният терор на цигулките. Излязох на улицата. От края на улицата Галка приближаваше. Вървеше бавно и безгрижно, като всяко момиче на тринадесет години. След като собствената ми баба ми бе дала да разбера, че

не мога да се боря за любимата си, поех дълбоко въздух и тръгнах срещу нея. Когато наближих спрях. Тя ме гледаше с любопитство и чакаше какво ще се случи.

— Галка! – едва продумах.

— Кажй, Тони! – мелодично зазвъня гласът и.

— Влюбен съм в теб! Знам, че е глупаво и не съм подходящ, но .... това е факт!

— Тони .....! Не знам какво да кажа!

— Не казвай нищо, Галка! Исках просто да го знаеш!

— Знам го, приятелю! Отдавна го знам!

— Като те видя и сякаш ми израстват криле! Иде ми да летя, Галка! Разбираш ли?

— Разбирам, Тони! Всичко знам.

— А Венци...?

— Венци..., си е Венци! Той никога няма да има криле, но .... има всичко останало!

— И тогава?

— Какво тогава?

— Мен ли избираш или Венци?

— Тони!!! Аз съм само на тринадесет години! За какъв избор става дума?

Обърнах се и тръгнах към къщи. Явно бях сбъркал, като винаги. Зад мен чух Галка да казва:

— Тони! Спри се!

Спрях и се обърнах. Тя ме гледаше странно. Никога не бях я виждал да гледа така. Беше силна, много по-силна от мен. По-скоро с душата, отколкото с ушите си чух:

— Нищо, без криле не струва, Тони!

Сега съм спокоен. Знам, че не мога да съм победител в света. Вече не искам всичко, на всяка цена! Стига ми да съм жив и да усещам изгрева в лъчите, пронизващи клепките ми на разсъмване. Ако мога през деня да побягам, да хапна нещо вкусно и да попея с любов, значи деня не е загубен! Ако мога да целуна Галка, значи мога да целуна целия объркан свят, без да му обяснявам каквото и да е! Искам си крилето и знам, че нищо не става без тях! Ако не можеш да се издигнеш над болката, несправедливостите и всички неправди наоколо, значи не заслужаваш да летиш! Целият свят е пред мен и чакам, всички хубави неща да ми се случат! Лошите могат и да почакаат, както чака Венци, да се покаже Галка на ули-

цата напоследък. Ехаааа, нищо по-хубаво няма, от очакването за нещо... хубаво!

ЗАЛЕЗЪТ В ОЧИТЕ ТИ

Когато срещнах Ани нямах нищо. Тъкмо се бях прибрал от Щатите, където загубих спечелените с много труд долари, предназначени за жилище и дори кола. Работил седем години какво ли не, пестил като пенсионер всеки цент, малко преди да си тръгна, допуснах една албанка да ме напие и да ми задигне всички спестявания. Голям глупак се оказах, но вече бе късно и не ми се повтаряше упражнението с работа на няколко места, докато ми се схванат кокалите, мозъка и то за някакви пари. Виждах, разбирах как живота минава край мен, как другите му се наслаждават, а аз само гледам и тъпея. Философски погледнато, парите не бяха всичко, нали? Толкова ми бе станало безразлично всичко, че дори не ми пукаше, от упреците на родителите ми, при които се връщах.

Когато самолетът ми кацна на летище София, почувствах нещо като срам. Бях тръгнал от тук с надменна усмивка и надежда, че при завръщането, ще ме чакат поне няколко стари приятели. Смятах, че да черпя в началото, ще ми е по джоба и наистина щях да го направя. Обаче сега бях доволен, че никой не знае за пристигането ми. Повлякох куфара и огромния сак към автобусната спирка, negliжирайки поканите на измамните шофьори на таксита. Все пак пристигах от Атланта, а не от Марс. Знаех водачите на копърки как дерат кожата на наивниците, затова се качих в първия пристигнал автобус и поех към центъра на столицата ни. Перфорирах два билета – за себе си и за багажа. Обаче явно бях изпуснал доста от номерата на мародерите в родината, защото още на втората спирка се качиха две момчета и едно момиче – контрольори. Провериха ме и решиха, че трябва да ме глобят. Нужно било всяка чанта отделно да има билет. Отворих уста да споря, но момиче от една предна седалка подаде билет на проверяващите:

- Ето нужният билет! Сега какво ще измислите още?
- А защо този билет е у вас? – опита се да хитрува контрольорът, когото можех да изкарам през прозореца само с един удар.
- Защото на летището се скарахме, но това не е ваша работа! –

дръзко отвърна момичето и се обърна към мен. – Трябваше онази мършава стюардеса да ти плати глобата сега, обачееее..., хайде от мен да мине!

Контрольорите се подсмихнаха разбиращо и се изтеглиха към предната част на автобуса.

— Задължен съм ви! – подадох банкнота от един долар на момичето.

— За нищо! – отвърна тя, без да я приеме – Билета бе оставен от някой преди това. Много ги мразя тези селски тарикати! Все намират начин да нахиснат някой, дето се връща от чужбина! По същият начин прецакаха сестра ми миналата година. Тъй, че удоволствието е за мен!

— Добре! Но все пак трябва да ви се отблагодаря! Какво ще кажете, да пием по кафе някъде из центъра?

— Не съм против, но нямам време. Отивам на работа и вече дори закъснявам.

— А след работа?

— Е, тогава няма проблем! – усмихна се момичето и подаде ръка – Аз съм Ани!

— А аз Петьо. Много ми е приятно!

Разбрахме се къде да се срещнем привечер и макар да не ми бе в плановете, да оставам през нощта в столицата, вече го бях решил. Замъкнах си багажа на Централна гара и го оставих в багажното отделение. Цял ден се мотях из София и останах доста учуден от някои промени. Улиците между Централни хали и Женския пазар бяха окупирани от араби. Българска реч почти не се чуваше, а магазините бяха заменени от безброй бръснарници, месарници и офиси за международни разговори. Сякаш бях попаднал в Бейрут. Навсякъде пъплеха просяци и клошари, полуголи циганчета се гонеха и крещяха с пълна сила. Отвратен, побързах да се изтегля към паметника на Левски, където се бяхме разбрали да се видим с Ани. Денят мина безобразно бавно. Когато стана време, някакъв черен Мерцедес спря и от него слезе страхотно момиче в червена рокля. Завистливо проследих красавицата, която обиколи паметника и неочаквано се насочи към мен. Не разбрах, как се изправих. Това бе Ани!!! Кога, по дяволите се бе преоблякла и как се бе променила толкова, че дори не можах да я позная?! Явно доволна от постигнатия ефект, тя се фръцна като малка пикла:

— Признай, че те изненадах!

— Признавам! – преглътнах аз. – Но нали беше на работа? Как

успя да си смениш тоалета?

— Срещу работата ми има магазин с индийски стоки. Продавачката ми е приятелка. Като заредят нещо ново, винаги ми се обажда. Роклята е евтина но хубава, нали?

— Страхотна е! А Мерцедеса?

— На шефа е. Шофьорът ме докара, щото му е на път. Хайде, къде ще ме водиш на кафе? Да тръгваме!

Без да знам накъде, я поведох. Бъбрехме като стари познати и сякаш в един миг бях изтрил седемте години робски труд, и се бях върнал назад във времето. Болзено осъзнавах, колко много бях пропуснал с авантюрата си в Америка. Малко по-късно го признах на Ани. Тя безгрижно завъртя глава и каза:

— И какво от това? За компенсация сега се срещнахме. Не си ли доволен?

Какво можех да отвърна? Чувствах се така, сякаш бях спечелил шестица от тотото. Дори повече! Бях на тридесет и три, а до момента не бях успял да си създам нито една сериозна връзка с момиче. В гимназията, университета, а после и в Щатите забърсвах по някоя мераклийка, за по една нощ и толкова. Плановете ми бяха, щом се върна, да си купя апартамент в столицата и едва тогава да мисля за жена, деца и пр. Обаче ..... !

— Знаеш ли? – хванах за ръцете Ани – Страшно се радвам, че те срещнах! Не ми се прибира към морето, но няма как.

— Ами .... Не се прибирай, тогава! Ела у дома! Сестра ми живее при мъжа си, а в апартамента се ширим само двете с мама. Ще има цяла стая за теб!

— Сериозно? А майка ти? Няма ли да има нещо против?

— Мама ще е по-доволна от теб дори! Все мърмори, че не мога да си хвана свястно гадже. Била съм дива коза и не знам още какво.

Така открих един нов свят. Не бях подозирал, че живота може да е толкова хубав, без джоба ти да е пълен с пари. Никога не се бях влюбвал, не мислех за друг, освен за себе си и въобще такова цунами от нови чувства и мисли ме заля, че само гледах и все не вярвах, типично по български, на късмета си. Няколко дни след пристигането ми, с Ани отидохме в Балчик, при нашите. Разбира се, те я одобриха и сдържано се радваха, както на завръщането ми, така и на момичето, което поне според баща ми, не заслужавах особено. Обаче приказката продължаваше и нейният апогей

се случи в края на пролетта, следващата година, когато ни се роди дъщеря. Въпреки възраженията на любимата ми, реших да кръстим детето Ани. Междувременно бях започнал работа и се водех за глава, в къща с три жени вече наоколо. Чел съм някъде, че щастието било само мигове, от някакви епизодични усещания. Да си гледат работата, дървените философи! Аз бях щастлив, от момента на срещата ми с Ани, до ..... момента, в който тя някак много бързо се стопи до около четиридесет килограма. Беше около три месеца, след раждането на детето, когато една вечер, прибирайки се след работа забелязах, колко е отслабнала жена ми. Не бяхме сключвали брак, но аз все така си я наричах. Чувствах я най-близкия човек до мен и след детето, обичах най-много нея. Тази вечер в края на август, Ани бе облякла червената рокля, с която се бе пременила в първия ден на срещата ни.

— Ааааааауууу! – притиснах шепа към устата си – Какъв глупчо съм само! Имаме годишнина, нали?

— Така е, но не се ядосвай! Има друго, което искам да ти кажа!

— Какво е, мило? – вече предусещах бедата, но тя само ме хвана за ръката и се качихме с асансьора на последния етаж на блока. Там, пред желязната стълба към асансьорната шахта и покрива, Ани сподели:

— Винаги съм искала, да се кача на покрива! Да седна на ръба, като си провеся краката надолу и да се наслаждавам на Витоша! Обаче винаги ме е било страх. Искаш ли да го направим двамата?

— Сега не те ли е страх?

— Сега съм с теб! Сигурно ме мислиш за луда, Петьо? Признай си!

— Хм! Не! Впрочем, ... не съм предполагал, че си падаш по такива екстремни преживявания!

— Не си падам ...! Просто там е най-подходящото място, да ти призная нещо.

— Какво има, Ани? Кажи го тук! Какъв смисъл има, да рискуваме да се претрепем, от ръба на покрива?

— Ела и ще разбереш! – придърпа ме за ръка тя, качвайки се нагоре по стълбата.

Признавам, че се страхувах, когато се настанихме на ръба на тоя проклет покрив. За разлика от мен, Ани изглеждаше съвършено спокойна. Тя протегна ръка към планината:

— Какво ли се вижда, от върха, а? Сигурно е много красива гледката?

— Сега слушам, какво има да ми казваш!

— Отивам си, Петьо! – спокойно прошепна тя – Болна съм.

Сякаш някой ми заби юмрук в стомаха. Стиснах зъби и поех дълбоко въздух. От дете не си спомням да съм плакал, но сега очите ми се насълзиха. Едва преглътнах и запитах жена си:

— Какво е, Ани?

— Рак, разбира се! Вече има метастази навсякъде.

— От кога го знаеш и защо не си ми казала?

— Стана след раждането. Такъв ми бил късмет.

— Има разни методи...!

— Знам, знам! Химиотерапия, лъчетерапия, лекарства ....! Няма смисъл! Вече съм с единият крак оттатък! Затова исках да дойдем тук. Така по-лесно ще разбереш.

— Не! Няма да се предадем толкова лесно! Все нещо ще измислим, по дяволите!

— Знаех си, че така ще реагираш! Затова съм с теб, затова ..... те обичам! – за пръв път Ани призна любовта си. – Слушай сега, какво искам от теб!

— Всичко, което кажеш, ще направя! – не можех да удържа сълзите си, ядосвах се, но сякаш това не зависеше от мен.

— Когато те видях за пръв път, при оная разправия с контрольорите в автобуса, за пръв път видях толкова отчаяние в очите на човек! В тях се бе настанил залез и ти дори не го съзнаваше. Беше отписал живота си или живота те бе отписал ..... не знам! Не заради глупавия билет, а изобщо. Тогава си помислих, дали не мога да върна слънцето в очите ти. Да сменя залеза с изгрев. Да сменя пристъпващата към теб смърт с живот. И без това бях сама, и без това имах да давам на някого нещо специално! Запитах се, защо да не си ти! И май успях, донякъде ....!

— Успя, мило, успя напълно!

— Сега имам молба! Никога не допускай, да се отчаеш толкова много! Като си ида, детето трябва да има някой до себе си? Някой да я обича, да се грижи за нея и да я пази от всичко лошо! Този някой трябва да си ти! А, за да се справиш, трябва да имаш само изгреви в очите! Разбираш ли?

Кимнах с глава.

Три седмици след това останах само с малката Ани. Вече бях преодолял мисълта за смъртта, като нещо ужасно. Тя просто бе праг, през който можеш да прекрачиш или не, ... ако има кой

да те върне назад. Да ти върне изгрева, както казваше Ани. Аз не успях да го сторя, за човека когото обичах! Нямах толкова сили! Затова сега хващам слънцето с ръце и го поставям в скута на дъщеря си. Всеки ден, независимо есен ли бе или зима. А залезът бе все в небето на запад, далеч от очите ми, както бе пожелала Ани.

УДОВОЛСТВИЕТО ДА ТЕ ИЗПРЕВАРЯТ

Съвсем случайно Павел извади щур късмет. В двора на една вила, в покрайнините на столицата откри старо „Мазерати“. Бе ходил на едно от произволните си пътешествия по Витоша, но този път на връщане се изгуби. Лута се из разни шубраци, пресече дълбоко дърво, измокри се, изкаля се и най-после се добра до вилната зона. Вилата срещу него изглеждаше като излязла от някаква приказка. Сива и обрасла по стените с мъхове, лишей и стар, изсъхнал бръшлян, постройката се бе сгушила под клоните на голям орех. Външната порта бе отворена и пред къщата се виждаше стара чешма, с голямо каменно корито. Без много да мисли, Павел извика:

— Ало! Има ли някой тук? – и отиде при чешмата. Завъртя крана, но вода не потече. Реши да се измие от черната вода, събрана в коритото вероятно от дъждовете. След като криво – ляво се почисти, той седна на полуизгнилата пейка встрани. Огледа се и неволно се сети за баба Яга. В унисон с мислите му, вратата на къщата изскърца и на прага застана възрастна жена, с помътнели очи на лицето. Излъчваше някакво особено достойнство, когато с дрезгав глас запита:

— Вие за колата ли?

Като не знаеше какво да отвърне, той кимна с глава.

— Чакайте, да взема ключовете! – каза тя и потъна в къщата. След малко излезе с връзка големи, стари ключове и го подкани – Елате да я видите! Павел я последва до голям тухлен гараж, с масивна желязна врата. Когато, не без усилие жената отключи вратата и той с мъка я отвори, сърцето му заблъска от възлание. В полумрака се виждаше предницата на такъв автомобилен шедьовър, какъвто можеше да се види само в американските сериали за ретро-коли.

— Защо едва сега идвате? – запита старицата зад гърба му – Пуснах обявата преди две години. Преди вас не е идвал никой.

— Може ли да махна брезента? – отвърна той и като получи съгласие, сърчно развърза полуразпадащите се въжета, крепящи голям брезент над колата. Откри се нещо невероятно. Колата бе стар модел „Мазерати“, с дълга предница и големи гуми, с метални спици по джантите. Цялата бе покрита с дебел слой грес. Всеки автомобилен почитател щеше да остане без дъх, ако я видеше. Павел импулсивно запита:

— Колко и искате?

Жената си намести очилата и отвърна с въпрос:

— Знаете ли колко струваше, в началото на шестдесетте години на миналия век?

— Вероятно е била доста скъпа. Но е била нова, а сега е куп старо желязо.

— Хм! Да, ...да! – съгласи се тя – Но все пак може да струва, поне хиляда лева.

Стомахът му се разтрепери от вълнение. Не допускаше, че тя ще я даде почти без пари. За да не се издаде и да звучи всичко достоверно, той почука по предния капак:

— Ако я дадете за скрап, няма да получите повече от триста лева. Аз ви предлагам петстотин. Според мен това е разумна цена.

— Добре! – побърза да се съгласи жената.

Така след няколко дни, той я издърпа на буксир до гаража в кооперацията им. Веднага около колата се събраха зяпачи. Те цъкаха и се чудеха на великолепия стар автомобил. Един съсед му предложи сериозна сума пари за да я купи, но в отговор Павел само се усмихна. Изкара „Опела“ на баща си от гаража и вкара „Мазератито“ вътре.

Минаха няколко месеца в усилен ремонт и реставрация на колата. Един ден в края на лятото Павел я изкара на улицата. Приглушеното боботене на дванадесет цилиндровия двигател, като магнит привлече всичко живо наоколо.

— Ухааа! – възкликна едно хлапе, надничайки през страничното стъкло – Това чудо вдига триста и двадесет километра в час!!! Ужас!

Ужасът настана, когато след два дни, вече регистрирана я подкара по улиците на града. Всички шофьори край него се пулеха и механично забавяха скорост, за да го видят по-добре. Когато подмина хотел „Плиска“, по „Цариградско шосе“, той натисна газта и „Мазератито“ сякаш се събуди. Ревът на мощният двигател затрептя направо в гърдите му. Опиянен от непознатото усещане, той не забеляза,

че стрелката на скоростомера е минала двеста. Бързо стигна магистралата за Пловдив и забеляза в страничното огледало, как бавно зад него се приближава голям, черен „Мерцедес“. Когато се изравниха, Павел видя в луксозната кола двама небръснати мъже с тъмни очила, приблизително на средна възраст. Те мълчаливо и сериозно го гледаха, като шофьорът правеше всичко възможно, да го задмине. Павел се усмихна и им махна с ръка. Изобщо не се съмняваше във възможностите на „Мазератито“, но все пак се изненада, когато след форсирането на мотора, колата се сниши и зафуча като сърдит звяр. Големият скоростомер вече отчиташе повече от двеста и осемдесет километра в час, а „Мерцедеса“ бе останал далеч назад.

На първата срещната бензиностанция спря, зареди с гориво и седна да пие кафе. Както навсякъде и тук любопитни наобиколиха колата му. След малко зад нея бавно извъртя голямата си лъскава муцуна „Мерцедесът“, който неуспешно се опитваше да го задмине. Веднага след него се нареди още един, също черен на цвят. От тях слязоха четирима мъже и мълчаливо приближиха към Павел. Единият взе свободен стол, обърна го с облегалката напред и седна. Махна с ръка на останалите и те застанаха прави встрани, до „Мазератито“.

— Кой е баща ти? – запита небръснатия – Какъв му е бизнеса?

Павел за малко не разля кафето си. Стана му смешно, но се сдържа и отвърна:

— Казва се Михаил и е счетоводител.

— За кого работи?

— За себе си. Има малка счетоводна фирма. Не разполага с офис, затова работи у дома.

Небръснатият извади златна табакера и я отвори. В нея се виждаха наредени кафяви цигари, подобни на пури. Той извади една и я запали. Издуха дима към Павел, който подуши един наистина страхотен аромат.

— Всяка от тези цигари струва по сто лева. Мога да си ги позволя, както и „Мерцедесите“. Обаче се питам, откъде сина на обикновен счетоводител, може да си позволи кола за един милион ..... долара?

— Сериозно? Толкова ли струва наистина? – повдигна вежди момчето – На мен ми излезе около пет хиляди ..... лева. Най-скъпи бяха гумите по поръчка.

Мъжът срещу него свали очилата, извади недопушена цигарата

от устата си и я смачка бавно в пепелника. До тях се приближи един от хората му и тихо каза:

— Всичко е оригинално шефе! Истинска е до последното болтче! И е същият модел, който гледахме в Интернет. Не е за върване, но .....!

Павел се надигна, но мъжа го хвана за ръката:

— Чакай! Откъде имаш тази кола и твоя ли е изобщо?

— Моя е, но не ви дължа никакви обяснения!

— Добре! Кажете тогава, каква е цената и!

— Не я продавам.

— Всичко се продава, ... момче! Всичко!

— Възможно е някой ден да реша да я продам, но сега – не!

— Ти луд ли си, бе? – скочи от стола небръснатият – Предполагам знаеш, че от този модел са произведени само 24 броя, а в момента има едва три в движение! Една от тях „Мазерати“ е собственост на султана на Бруней! Ти какъв си впрочем? С какво се занимаваш, ако не е тайна?

— Студент съм.

— Малееей! – плесна се мъжът по челото – Колата е уникална и ти предлагам в брой, милион и половина долара! Хайде да видим, как ще откажеш на това предложение?

Без изобщо да мисли, Павел вдигна рамене:

— Колата не се продава!

Небръснатият сложи очилата, запали нова цигара и се обърна към хората си:

— Къде се учат такива глупави студенти, бе? Ти му изсипваш цяло богатство в ръцете, а той се опъва!

Прибледи до Павел и заплашително изръмжа:

— Че ти само докато мигнеш, ще останеш без кола, бе пикльо! Нищо чудно, да останеш и без глава! Ти просто не си за тази кола, не разбираш ли? Не можеш нито да я опазиш, нито да я притежаваш, просто ей така!

— Както виждате – мога! Хайде, всичко добро! Беше ми интересно, защото досега съм виждал такива като вас, само по филмите!

Павел се качи в „Мазератито“, натисна стартера и мотора зарева. Мъжете с черни очила започнаха да го снимат с мобилните си телефони. Той им махна с ръка и превъртя гуми на тръгване. Завистта, изписана по лицата им, май струваше повече от милион долара! Натисна газта до край. Знаеше, че много хора бяха способни да откраднат колата или да платят много пари за нея. Разбираше,

че бандитите едва ли ще се примирят, с отказа му да я продаде. Можеше да си навлече куп неприятности, но междувременно щеше да изтрива високомерните усмивки на всеки, преуспял с далавери „бизнесмен“ или мутра на пътя. Беше млад, свободен и колата му приличаше! Тя просто бе създадена за него, точно защото не би я разменил за една торба пари. Спомни си завистливите лица на мъжете в черно, с черни очила, черни лимузини, черни души и се засмя. Та те дори не подозираха, колко са бедни, независимо от парите, които притежаваха.

Докато летеше по магистралата, забеляза далеч пред себе си зелен, подрусващ се „Трабант“. Намали и след като го размина, забави още, като даде десен мигач. Дълго време „Трабанта“ се влачи след него, докато накрая се реши да го изпревари. Шофираше пенсионер, с избеляло бомбе на главата. Старецът бе стиснал кормилото с две ръце, леко изгърбен от напрежение и не смееше да погледне встрани. Павел го гледаше с добродушна усмивка и нещо в гърдите му пригласяше, на мощния накъсан звук от двигателя на „Мазератито“. Да притежаваш най-бързата кола на пътя и да оставиш да те размине пенсионер с „Трабант“, бе по-голямо удоволствие, от всички победени „Мерцедеси“ и мутрите в тях. Имаше една подробност обаче – трябваше да си толкова голям, че да можеш да си го позволиш!

СЪДЪРЖАНИЕ

Джималугма	5
Захвърлени души	9
Морският дар	14
Изгубеното село	18
Още един рибарски ден	23
Деди и вълшебния чорап	27
Луните и слънцата	32
Котка с бира	35
Заслужено хоро	38
Магиите на Данчо Пръча	41
Мандарини	46
Най – готиният пич на света	49
Реваншът	53
Малкото камъче	57
Моят самурай	60
Зрънце късмет	64
Поп Недю и магариците	68
Пет тлъсти шарана	71
Баро търси нещо...	74
Завоите на живота	77
Знакът	81
Караваната	86
Провакативната Теди	91
Третата котва	93
Хляб за кучето	98
Първокласен спортен риболов	101
Разминаване	108
Грешките на един шматарок	112
Бай Дончо и тути кванти	124
Без криле не струва	128
Залезът в очите ти	133
Удоволствието да те изпреварят	139